

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Yaşam

Bir avuç gül
Bir tutam diken



2. BASKI

2018-07-14

Düzenleyen: bilgin.DK

Yavuz Bahadıroğlu

NEŞİL

YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://www.kitapyurdu.com>

YAŞAM BİR AVUÇ GÜL BİR TUTAM DİKEN
Yavuz Bahadıroğlu
bahadıroğlu@moralım.com

Editör:
İsmail Fatih Ceylan

Mizanpaj:
İsmail Ceylan

Kapak:
Ahmet Yeşilırmak

Baskı Tarihi:
Ekim-2002

Baskı-Cilt:
Nesil Matbaacılık A.Ş
(0212) 654 22 04

ISBN: 975-6503-39-4

©

Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince bu eserin yayın hakkı anlaşmalı olarak Nesil Basım Yayın'a aittir. İzinsiz, kısmen ya da tamamen çoğaltılıp yayımlanamaz.



NESİL YAYINLARI

Sanayi Cad. Bilge Sk. No: 2

34530, Yenibosna/İstanbul

Tel: (0.212) 551 32 25 pbx

Fax: (0.212) 551 26 59

Şube: Nuruosmaniye Cad. No: 10

Cağaloğlu/İstanbul

Tel: (0212) 520 70 72 - 513 70 88

Internet: www.nesil.com.tr
e-posta: nesil@nesilyayinlari.com

Yavuz Bahadıroğlu

YAŞAM BİR AVUÇ GÜL BİR TUTAM DİKEN

 NESİL
YAYINLARI

YAVUZ BAHADIROĞLU KİMDİR?



Gerçek adı *Niyazi Birinci* olan Yavuz Bahadıroğlu 1945 yılı başında Pazar (Rize) kazasına bağlı Hisarlı köyünde dünyaya geldi. 1971'de İstanbul'da gazeteciliğe başladı. Muhabirlik, araştırma-inceleme, röportaj ve fıkra yazarlığı yaptı. Gazete, dergi ve şirket yöneticisi olarak çalıştı.

Gazeteciliğini muhabir ve röportajçı olarak sürdürürken, çocuklara yönelik eserler üretti. Yüzlerce çocuk romanı, hikâye yayınladı. Aynı dönemde bir günlük gazetede *Şeref Baysal* ve *Veysel Akpınar* isimleriyle iki köşe yazısı yazdı.

Asıl çıkışını *Yavuz Bahadıroğlu* ismiyle yazdığı romanlarla yaptı. İlk romanı *Sunguroğlu* ve ardından yazdığı *Buhara Yanıyor* romanı ülkenin en çok satan romanlarından oldu. Genelde Osmanlı'nın çeşitli dönemlerini ele alan otuzu aşkın roman yazdı.

Yavuz Bahadıroğlu, roman, çocuk kitapları, hikâye, araştırmalar, oyunlar, film yapılmış senaryolar ve fikri eserler olmak üzere yüzlerce çalışmaya imza attı. Yurt içinde ve yurt dışında çeşitli konularda binlerce konferans verdi, çeşitli kurum ve kuruluşlardan ödüller aldı, iki kitabı Kültür Bakanlığı tarafından yayınlandı. Halen ulusal Moral FM radyosunda günlük yorumlar yapıyor ve bir günlük gazetede köşe yazarlığını sürdürüyor.

Yazar, evli ve üç çocuk babasıdır.

İÇİNDEKİLER

Merhaba Dostlar	7
Yeni Umutlar, Yeni Ufuklar	13
Hayatın ve Umudun Sesi	22
Hayat Bir Mucizeler Tarlası	24
Dert Küpünüz Var mı?	30
Gerçek Yaşamakla "Yaşar Gibi Yapmak"	38
Olumlu ve Olumsuz Yaklaşım	43
Bunları Yapabiliyor musunuz?	50
Çinli Kadının Keçisi	56
Hayattan Neler Öğrendim?	61
Bir İstiridye Masalı	70
Hayata Bal Arısı Gibi Bakmak	74
Dost Olan Dost Bulur	78
Mutlu Anları Yakalamak ve Yaşamak	81
Hiç Kimse Olmak	89
Pinokyo ve Biz	92
Biz ve Onlar	96
Kuyruk Acısı	99
Yalnız-Mutsuz-Olumsuz	102
Yanlış Priz	110
Ev Hali	116
Para (Ya da Fare) İmparatorluğu	119

“Olumsuz Şartlar” Sendromu	124
Hayat Bir Yarıştır ve Bir Tırmanıştır	136
Büyüklerle Eski Bir Kurbağa Masalı	139
Çok İstersek Olur	144
İnsan Kimdir?	147
Bir Gün Çok Zengin Olursam	155
Mini Kırlangıçla Meşhur Yazar	159
Ne Yaparsınız?	165
Hayatın İçi ve Dışı	168
Son Ders	172

MERHABA DOSTLAR!

Her kitap yeni bir gün gibidir...

Her yeni gün, yeni bir kitaptır...

Hayatın her sayfası (her günü) ümitle açılır önümüze...

Okuyup okumamak, öğrenip öğrenmemek, yaşayıp yaşamamak bizim bileceğimiz iş!

Taze başlangıçlar besler sonsuz ümitleri; yeni adımlar ulaştırır bizi "çare"ye...

Vaz geçmemek, asla yılmamak, yıkılmamak ve asla ümitsizliğe kapılmamak ise işin "püf noktası".

Para kaybederseniz yeniden kazanabilirsiniz, sağlığını kaybederseniz büyük ihtimalle tedavi olabilirsiniz, evinizi kaybederseniz tekrar satın alabilirsiniz; ama ümidinizi (onurla birlikte moralinizi) kaybederseniz, tümüyle kaybolursunuz.

Her gün ve her kitap yeni bir ümittir bize.

Yani ümit "fakirin ekmeği" değil, hayata tutunmanın ve her şartta ayakta kalmanın yöntemidir.

"Rahmet" tecellisinin de müjdesidir...

Mekke'den Medine'ye "Hicret" durumunda kalan Resul-i Alişân Efendimizle, yol arkadaşını (Hz. Ebu Bekir) hatırlayalım. Mağara kuytusuna sığınmışken, düşman takipçiler kapıya dayanmış. Öyle ki eğilseler görecekler. Hz. Ebu

Bekir endişelenmiş. Bunun üzerine Hz. Alişan buyurmuş ki:

“Korkma ey Ebu Bekir, Allah bizimledir!”

Tüm ümit kapıları kapandığında bile Allah’ı hatırlayıp varlığını ümitleştirenlere selam olsun!

İstiklâl Marşımızı “Korkma” diye başlatan Akif, hiç kuşkusuz enerjisini iki yol arkadaşından birinin söylediğinden alır: “Korkma, Allah bizimledir!”

Ve yer yer hüznün kokan Safahat’ında sık sık ümidi şiirleştirir:

“Âtiyi (geleceği) karanlık görerek azmi bırakmak,

Alçak bir ölüm varsa, eminim budur ancak.

Dünyada inanmam, hani görsem de gözümle;

İmarı olan kimse gebermez bu ölümle.

Ey dipdiri meyyit, iki el bir baş içindir,

Davransana... Eller de senin, baş da senindir.

.....

İş bitti... Sebatın sonu yoktur deme; yılma...

Ey millet-i merhume, sakın ye’s’e kapılma!”

Unutmayın ki, Mehmet Âkif bu mısraları yazarken ülke işgal altındadır. İnsanımız yorgun, kırgın, bezgin ve bıkkındır. O kadar kırgın ve bıkkındır ki, Mustafa Kemal ve arkadaşları, Samsun-Sivas arası yolculukta, yanlış hatırlamıyorsam, Merzifon yakınlarında bozulan otomobilleri tamir edilirken rastladıkları çiftçiye, “Düşman memleketi işgal etti, ne dersin?” diye sordukları soruya su cevabı almışlar:

“Düşman dedikleriniz teey tarlamın kıyısına gelinceye kadar sapanın ucunu bırakmam.”

Zaten adamın bir kolu da yoktur, ya Çanakkale’de kalmıştır, yahut Trablus’ta...

Ama bu yorgun millet, ondan çok kısa bir süre sonra yeni bir ümitle dirilmiş, ölüm pahasına, vatanından düşmanı kovmayı başarmıştır.

Bilin ki, ümitte hayat var! Ümit bir diriliş azmi, kurtuluş muştusudur.

Ümitlerinizi asla yitirmeyin. Asla “ümit fakirin ekmeği” diye düşünmeyin ve asla “her gün bir öncekinin aynısı, değişen hiç bir şey yok... O kadar yeni başlangıçlar yaptım ki, işe yaramadı, başaramadım” diye yakınmayın.

Hayata böyle yaklaşımlar ümidi boğar. Ümidin boğulduğu yerde insan da boğulur.

“Şimdiye kadar olmadı, ama bu kez olacak!” deyin...

“Bu sefer inşaallah başaracağım! Güçlükleri yenip düze çıkacağım” diye niyet edin.

Ve başlayın besmeleyle, tekrar tekrar başlayın...

Her sabah göle maya çalın, belki çaldığınız mayalardan biri tutar. Tutan niyetler, gerçekleşen hayaller, yeni başlangıçların (göle maya çalmaların) sonucu değil mi?

Başarmak isteyen herkes belki başaramaz, belki herkes ulaşmak istediği yere ulaşamaz, ama başarmak istemeyenin başardığı da hiç görülmemiştir.

Siz başarmak isteyin. Her zaman bir hedefiniz, hayaliniz, ütopyanız, niyetiniz olsun. Bunlar olursa, ulaşmak için ümidiniz de olur. Ve bir gün başarılırsınız.

Belki bugün başaracaksınız!

Osmanlı Devleti'ni kuracak olan Kayı Han aşiretinin başında dört kardeş vardı: Sungur Tekin, Gündoğdu, Ertuğrul ve Dündar.

Bitip tükenmek bilmeyen, yıllar yıllar süren Anadolu göçü kardeşlerden Sungur Tekin'le Gündoğdu'yu yormakla kalmamış, ümitlerini ve morallerini de tüketmişti. Anlaşıp geri dönmeye karar verdiler.

Ertuğrul'un "Deryalara (denize) açılalım, ötelere bile geçelim" demesini kavrayamıyor, "Deryanın suyu tuzludur, ne ekin, ne de hayvan sulamaya yarar" diye itiraz ediyorlardı.

Çünkü Sungur Tekin'le Gündoğdunun ufku birkaç hayvan ve birkaç dönüm tarlayla sınırlıydı. Geri döndüler...

Ertuğrul'un ise ütopyası, hayalleri, ümitleri vardı: Devlet olmayı kafasına koymuştu. Küçük kardeşi Dündar'la birlikte Anadolu içlerine doğru yoluna devam etti.

Yollarına devam edenler, kısa bir süre sonra dünya örneği bir devlet kurdular: Osmanlı Devleti.

Geriye dönenlerden ise tarihler hiç bahsetmez, ne olduklarını bilmiyoruz.

Ertuğrul Gazi'nin oğlu Osman Bey de hedef ve niyet sahibiydi: Yeni başlangıçlar yapmaya bayılıyordu. Söğüt'ün çevresindeki Bizans kalelerini fetihle işe başladı. İznik'e kadar gidip Bizans'ın yüreğine hançer gibi girdi.

Onun oğlu Orhan Bey, önce hayalleriyle Rumeli'yi kucakladı. Sonra sallar yaptı, dedesi Ertuğrul Gazi'nin ütopyasını gerçekleştirerek ilk kez denizi (Çanakkale Boğazını) geçti. Rumeli bölgesini fethetmeye başladı.

Fatih Sultan Mehmed önce bir hedef koydu önüne: "Ya ben İstanbul'u alırım, ya İstanbul beni!" dedi, hedefine kilitlendi. "Surlar çok kalın" diyen Sadrazam Çandarlı Halil Paşa'ya, "delecek top yaparım" dedi, "Çok yüksek" diyenlere ise, şu cevabı verdi:

"Dağ ne kadar yüksek olursa olsun, yol onun üzerinden geçer."

Bazıları açısından bunlar sadece hayaldi. Sultan Mehmed ham hayaller kuruyordu. Ondan daha güçlü, daha yetenekli padişahların defalarca kuşatmasına direnen Kostantiniye ona da direnecek, ümmeti boşuna heder edecekti.

Öyle olmadı. Kostantiniye direnemedi. Çünkü Sultan İkinci Mehmed ümitli, niyetli ve moralliydi. O "ümit adam"dı, "niyet adam" ve "moral adam"dı...

Şartlara teslim olmayan adamdı o.

Siz siz olun şartlara asla teslim olmayın. Şartların olumsuzluğuna sığınmayın. Hayata küsmeyin, kendinizi başarısızlığa mahkûm gibi hissetmeyin. Bilin ki, her yeni gün yeni rızıklar, fırsatlar, imkânlar, unutlarla gelir...

Ümide sarılın, yeni çareler üretin. Siz kendinizi kurtarmaya çalışmadıkça, kimse sizi kurtarmaz, kurtaramaz.

Unutmayın: Herkes hayata kendi yüreğinin penceresinden bakar...

Hayatı puslu görenler, yürek penceresinin camlarını silme zahmetine katlanmayanlardır.

Şunu da hep aklınızda tutun:

Ya ümitsizsiniz, ya ÜMİT SİZSİNİZ...

Ya çaresizsiniz, ya ÇARE SİZSİNİZ...

YENİ UMUTLAR, YENİ UFUKLAR

Yeni bir kitap yazmaya, hatta okumaya başlarken müthiş ürpertiler yaşıyorum.

Her başlangıç bana dizginsiz bir heyecan verir.

Başlangıçlar taze umuttur, çünkü...

Bitişler ise genelde hüzündür. Sonlamalarda hep ayrılık var çünkü: "Ayrılığı ölüm ile tartmışlar/ Elli gram fazla geldi ayrılık" dizelerinin dramatize ettiği kadar olmasa da, ayrılık ayrılıktır.

Bir kitabı okumayı bitirip—bir daha kimbilir ne zaman dokunmak üzere—kitaplığınıza kaldırdığınızda, kitaptan ayrılma hüznü avuçlar insan yüreğini.

Bilirsiniz ki, ayrıldığınız yalnızca bir kitap değil, aynı zamanda kitabı yazan yazardır...

Aynı zamanda yazarın beyin gücü, hayalleri, deneyimleri, emeği ve yüreğidir ayrıldığınız; hayata bakış açısıdır.

Dahası var: Okuyup bitirdiğiniz bir kitaptan ayrılırken, kitaplaşmış hayatlardan da ayrılırsınız...

Yani kitapta adı geçen hayalî ya da gerçek kişilerden, o kişilerin hayat serüvenlerinden, aşklarından, nefretlerinden ayrılırsınız.

Kitabı okuma esnasında onlarla koşmuş, coşmuş, konuşmuş, öylesine bütünlenmişsiniz ki, ayrılık buruk bir tat bırakır yüreğinizde.

Burukluğunuzu azaltmak için kitaptan ebedîyen sizde kalacak bir şeyler ararsınız hafızanızda, bir hatıra. Ve bulursunuz: Kitabın temel felsefesi sizde kalmıştır.

Belki bu sebeple, Herbert Spencer, insanın değerini okuduğu kitapların değeriyle ölçer. Ona göre “Bir insanın değeri, okuduğu kitapların değeriyle ölçülür” Yani Spencer, değerli kitapların insana değer kattığı düşüncesinde...

Wilhelm Stekel “Bana kitaplarını göster, sana çocuklarının geleceğini söyleyeyim” diyerek, hem Spencer’i destekler, hem de kitabın gelecek üzerine etkisini vurgular.

Konfiçyus da, dolaylı olarak, aynı fikirdedir: “Tanrım! Bana kitap dolu bir evle, çiçek dolu bir bahçe ver.”

Çiçek deyip geçmemeli. Çiçeğin üzerindeki yansımalar, alır Allah’a götürür insanı. Kitap da çiçek gibi olmalı: İnsanı Allah’a götürmeli. Yazmak işte o zaman kutsallaşır. Ancak o zaman kalem övgüye mazhar olur.

Yazmak zor iştir, yorucu iştir, acıtıcı iştir...

Üstelik yazar, “ebedi yorgun kişi” dir. Başlangıçta yorgun, bitişte yorgundur.

Üreten beyinler yorulur, acıyan beyinler üretir.

Yazdıkça yorulur, yoruldukça yazar, insan...

Kelimeleri kimi zaman mermi yapar sıkır, kimi zaman sevgi soluğu yapıp hayatı öper.

Fakat kelimeler istiflenip hayat buldukça inceden bir endişe buruşmaya başlar içinde:

Acaba doğru yazmış mıdır, her şey tam istediği gibi olmuş mudur?Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Kurgu sağlam mı, diyaloglar yerli yerinde mi, anafikir doğru mu, karakterler oturmuş mu?..

Daha da önemlisi, istediklerini yazabilmiş mi?

Ah yasalar, yasaklar, töreler ve yayıncılar!..

Duymadan kendilerine “uygun” olanını isterler.

Oysa yazarın amacı “istenileni yapmak” değil, “istediğini yazmak”tır. Ama her zaman istediğini yazdığını söylemek güç: Piyasa şartları yayıncıyı, yayıncı yazarı zorlar; sonuçta ortaya ne yazarın, ne de yayıncının istediği şey çıkmayabilir: O zaman da henüz bitmiş kitap, içindeki hayatlarla birlikte çöpe gider...

Onca insan doğarken ölür!..

Onlarca hayat yaşanmadan biter.

Bunun da bir nevi cinayet olup olmadığını zaman zaman düşündüğümü itiraf edeyim. Cinayet olsa bile hiç bir cezası ve müeyyidesi (yaptırımı) yok ki!

Dedim ya: Sonu hüsrana bile olsa, her başlangıç yeni bir umuttur.

Bu sebeple yeni başlangıçlar yapmaya asla boş vermeyin.

Yeni bir kitap okumaya başlayın...

Şiir yazmaya başlayın...

Namaz kılmaya, oruç tutmaya başlayın...

Yeni bir şeyler yapın kısacası, kendinizi yenileyin!..

“Ya tutarsa” diyerek, her sabah göle maya çalın!

O zaman göreceksiniz ki, yeni umutlar hep vardır.

Yeni umutlar bizi yeni ufuklara taşıyacaktır.

Biliyor musunuz, aslında alışkanlıklarımızdan (yanlış da olsa) kurtulup yenileşmekten korkuyoruz...

Çünkü yenileşmek “değişmek” demektir, değişmek ise risk almak anlamına gelir...

Oysa çoğumuz risk almaktan pek hoşlanmaz...

Küçük dünyamızda kalmalı ve hiç bir tehlikeye atılmadan yaşamalıyız!

Kimi kaplumbağalar gibi...

Bilirsiniz, kaplumbağaların kabukları çok sert olur...

Başlarını ve ayaklarını kabuklarının içine çekip kendi içlerinde büzüldüler mi, üzerlerinden kamyon geçse etkilenmezler.

Ancak yeni yerler görmek ve karınlarını doyurmak için yürümek, yürümek için de kafa ve bacaklarını kabuklarından çıkarmak zorundadırlar...

Ama kafa ve bacaklarını kabuklarından çıkarmaları demek riske girmeleri demektir.

Bunu bilirler ve tercihlerini yaparlar: Tercihleri sonucu ya kabuklarında büzülmüş olarak ölürler, ya da ölümü bile göze alarak hedeflerine yürürler.

Ölenler geri dönmez, hiç bir hedefe ulaşamaz, hiç bir şey de başaramazlar; ama yaşayanlardan pek çoğu hedeflerine ulaşırlar.

Hedefimiz, mutluluk!..

Hedefimiz, huzur!..

Hedefimiz, sevgi!..

Hedefimiz, başarı!..

Ve, inananlar açısından, hepsini kucaklayıp kuşatan tek hedef: Rıza-i İlâhî (Allahın hoşnutluğunu kazanmak)

Haydi ileri!

Bir gün ilkokul öğretmenimiz dedi ki:

“Bugün değişik bir şey yapın, eve her gün kullandığınız yoldan değil de, başka bir yoldan dönün.”

Üç kişi dışında kimse bu öğüdü tutmadı. O üç kişinin içinde ben de vardım. Biraz dolambaçlı, ama değişik bir yoldan gittim eve. İlk olduğu için de çevreye dikkat ettim...

Yolun iki tarafı yabani çiçeklerle süslüydü. Yer yer ağaçlar tepede kafa kafaya vermiş, patika yol tam anlamıyla yeşil bir tünele dönüşmüştü. Yeşilin her tonu yol boyu sere serpe uzanmıştı. Bir renk armonisinin içindeki notalara dönmüştük.

Görüntü gerçekten de muhteşemdi.

Ertesi gün, öğretmenimiz, kimlerin değişik yollardan eve döndüğünü sordu. İki arkadaşımın birlikte parmak kaldırdım. Karatahtayı gösterdi:

“Gel ve gördüklerini arkadaşlarınızla paylaş.”

Dilim döndüğü kadar muhteşem güzelliği anlattım. Herkes hayran hayran dinledi. Ve o gün herkes aynı yoldan eve döndü.

En çok neye şaşıp biliyor musunuz?..

Hani birlikte yürüdüğüm iki arkadaş vardı ya: Bunlardan biri ilk teneffüste koluma girdi ve benim sınıfta anlattığım hiç bir şeyi görmediğini söyledi.

Anladım ki, görebilmek için bakmayı bilmek lâzım.

Güzellikleri görebilmek için değişik yollar kullanmak bile gerekmez...

Her gün kullandığınız yola biraz daha dikkat edin, yeter.

Gözünüzden hep kaçırdığınız alımlı baharı belki o gün yakalarsınız, belki o gün fark edersiniz hayatın sırrını ve belki o gün tanışırsınız hayatın gülümseyen yüzüyle...

İyisi mi, siz önce kendinizle iyice bir tanışın...

Gözbebeğinizdeki "yaşama sevinci"ni dikkatle bir okuyun...

Kendinizle birlikte hayata sım sıkı sarılın ve hayatı da okumaya başlayın.

Hayatı okuyabilmek için her gününüzü hep "ilk gün" olarak yaşayın...

Her yere ve her şeye "ilk kez" görüyormuşsunuz gibi bakın...

Gülleri, çiçekleri "ilk defa" kokluyormuş gibi koklayın...

Kelebekleri, renkleri, yıldızları "ilk" görüyormuş gibi yapın...

* Lütfen söyler misiniz, en son ne zaman sırtüstü yatıp gökyüzündeki bulut karmaşasını seyrederek onlardan değişik şekiller ürettiniz?..

* En son ne zaman ıssız bir yerde otomobilinizi (ya da kendinizi) yol kenarına çekip yıldızlarla konuştunuz?..

* En son ne zaman ayın yüzeyindeki lekeler hakkında bir masal uydurdunuz?..

* En son ne zaman içinizden gelerek bir gülü kokladınız?..

* En son ne zaman yağmur altında, çamurda, ayakkabınız ellerinizde yürüdünüz?..

* En son ne zaman güneşin doğuşunu (ya da denize pembe öpücükler serpiştirerekdenize gömülüşünü) seyrettiniz?..

* En son ne zaman çimlerin üzerine yatıp yuvarlandınız?..

* En son ne zaman bir fidan diktiniz?..

* En son ne zaman çocuklarınızla güreştiniz?..

* En son ne zaman uçurtma uçurdunuz?..

* En son ne zaman bilye oynadınız?..

* En son ne zaman dua ettiniz?..

* En son ne zaman çocuklarınıza bir hikâye anlattınız?..

* En son ne zaman eşinizin elini tutup, göz bebeklerine bakarak onu çok sevdiğinizi söylediniz?..

* En son ne zaman ona bir gül götürdünüz?..

* En son ne zaman aynaya bakıp kendinize gülümsediniz?..

Hadi söyleyin, itiraf edin: En son ne zaman yaşadınız sahi?

Bunlar size göre belki "fazla duygusal işler..."

Bunlar size göre belki "karın doyurmayan işler..."

Bunlar size göre belki “küçük işler...”

Belli ki siz büyük işlerin insanınız!

Çekler tahsil edilecek...

Borçlar ödenecek...

Borsa ile karaborsa buluşturulacak!

Yeni yatırımların fizibilitesi çıkarılacak...

Yeni ortaklarla yemek yenilecek...

Yeni tesisin temelinin atılması için Başbakan davet edilecek...

Hazır gelmişken şu ihale işi de bağlanacak...

Banka ile kredi anlaşması imzalanacak...

Partiler birleştirilip tek başına iktidara gelinecek...

Eğer vakit kalırsa Amerika'nın Ortadoğu politikası üzerine ahkâm kesilecek...

Filistin kurtarılacak...

Afganistan kurtarılacak...

Türkiye kurtarılacak...

Bari taksit taksit olmasın; eliniz değmişken tüm dünyayı bir çırpıda kurtarın gitsin.

Vakitten tasarruf etmiş olursunuz.

Hoş, vakitten tasarruf etmek, “yaşamak” anlamına gelmiyor ki!

Daha mutlu, daha huzurlu yaşamak için aslında dünyayı değiştirmeniz filan gerekmiyor, sadece dünyada hep var

olan bazı güzellikleri fark etmemiz, bazen de keşfetmemiz gerekiyor.

Yani dünyaya değişik bir pencereden bakmayı öğrenmeliyiz.

Hadi hemen bugün eski olumsuzlukları ve eski olumsuzluklardan kaynaklanan bazı kötü alışkanlıkları değiştirip dünyamıza yeni bir pencere açalım...

Gelin hayata açtığımız yeni pencereden bakalım...

Gökkuşağı'nın yedi rengine saklı sınırsız renk cümbüşünü, yıldız sağnağını, mehtabı, gece karanlığına sarınmış sır dolu güzellikleri görelim...

Menekşelere, şebboylara, yediverenlere dikkat edelim...

Kısacası, her güzelliğin bizi mutlu etmek için yaratıldığını bilerek hayata bakalım.

Unutmayalım ki hayata nasıl bakarsak onu görür, hayata hangi sesi verirse hayattan o sesi alırız.

HAYATIN VE UMUDUN SESİ

Gençliğe adım atmak üzere olan bir çocuk, babasıyla birlikte dağlara çıkmıştı...

Yürürken ayağı kaydı, az daha uçurumdan yuvarlanıyordu. Can havliyle bağırdı:

“Eyvaaaah!..”

Karşı dağlardan aynı karşılık geldi:

“Eyvaaaah!”

Önce duyduğu sesin babasından geldiğini, kendisiyle dalga geçtiğini sandı. Hayretle b abasına baktı. Telaşlı yüzünü fark edinde sesin başka yerden geldiğini anladı. Ama nereden?

Bunu kestirmek için tekrar bağırdı:

“Heeey!...”

Anında karşılık geldi:

“Heeey!..”

Çocuk ilk defa böyle bir durumla karşılaşılıyordu. Hem heyecanlanmış, hem de bu oyunu sevmişti:

“Sen de kimsin?” diye sordu.

Karşı taraftan gelen aynı soruydu:

“Sen de kimsin?”

“Korkağın birisiin!...” diye bağırdı bu sefer, çocuk.

“Korkağın birisiin” cevabını almakta gecikmedi.

“Aptalsuın!..”

“Aptalsuın!”

“Delisiin!..”

“Delisiin!”

Merakla babasına dönüp sordu:

“Bu nedir baba?”

“Hayatın sesidir oğlum” dedi babası, “dinle ve öğren.”

Avuçlarını boru gibi yaparak karşı dağlara doğru bağırdı:

“Seni seviyoruum!..”

Karşılık gecikmeden geldi:

“Seni seviyoruum!”

Çocuğun babası tekrar bağırdı:

“Sen harikasuın!..”

Ses aynen geri döndü:

“Sen harikasuın!”

“Çok güzelsiin!...”

“Çok güzelsiin!”

Baba oğluna döndü:

“Oğlum” dedi, “herkes buna ‘yankı’ diyor, ama aslında bu hayatın ve umudun sesidir. Hayattan ne umar, ona nasıl seslenirsen, sana o sesi yansıtır.”

Çocuk, hayata hangi sesi verirse o sesi duyacağını o gün öğrendi. Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

HAYAT BİR MUCİZELER TARLASI

Bazılarımıza göre her yer karanlık!..

Hayat felaket ağır bir yük ve her gün biraz daha beterleşiyor!..

Zaten her gün, her şey biraz daha kötüye gidiyor!..

Nokta kadar bir umut ışığı bile yok!..

Oysa hayatta olan için umut ışığı hep vardır. Tabii onu sadece arayanlar görür. Aramayanlar ıskalar.

Umut ışığı hep var da, bize arayıp bulmak kalıyor.

Dünya kolay kolay kendini vermez insana. Hayat yolu inişli yokuşludur. Kimi gün aktır, kimi gün kara; kimi gecedir, kimi gündüz; kimi kıştır, kimi yaz; kimi zaman hayat güzeldir, kimi zaman çirkin; kimi zaman güldür hayat, kimi zaman dikendir!

Acılarla mutluluklar iç içe yaşanır. Bazen aynı gün mutlulukla mutsuzlukları birlikte yaşarız. Mutlulukla mutsuzluk arasında gel-git kurarız. Bazen birkaç dakikada havamız değişir. Neşeden kedere, yahut mutsuzluktan mutluluğa geçeriz.

Hayat çok kez diken tarlası, tamam: Ama pekalâ diken tarlasında "gülü arayan adam" olabilirsiniz.

Yaşam yolunu yürürken belki dikenler ayaklarınıza batacak, hayatın bazı bazı dikenleri ise belki yüreğinize batıp

yüreğinizi kanatacak. Bu durumda sadece güle ulaşma azminiz acılarınızı hafifletebilir.

Dikenlere kilitlenmek yerine güle kilitlerin: O zaman hayatın dikenlerini daha az hissedersiniz.

Bununla birlikte bazen öyle durumlar olur ki, insan tüm umutları tüketir ve çaresiz kalır...

Hayatın tümünün büyük bir mucize olduğunu bile bile, yeni bir "mucize" beklemeye başlar.

Tıpkı küçük Sally'nin ailesi gibi...

Sally, küçük kardeşi George'in amansız hastalığı hakkında anne ve babasının konuşmalarını duyduğu tarihte, yalnızca sekiz yaşındaydı...

Annesi, George'in hastalığının git gide ilerlediğini, önemli bir ameliyat geçirmesi halinde ancak sağlığına kavuşabileceğini, fakat ameliyatın çok pahalı olduğunu söylüyordu...

Babası ise umutsuz bir biçimde annesine şöyle fısıldıyordu:

"Biz ne yazık ki fakiriz, yiyecek ekmeğimizi zor çıkarıyoruz, bu durumda oğlumuzun kurtulması için bir mucize gerekiyor."

Bu sözleri duyar duymaz, usulca kendi odasına yürüdü Sally...

Kumbarasını koyduğu yerden alarak içindeki paraları yavaşça yere döktü. Diz çöküp saymaya başladı:

"Tam bir dolar on bir sent."

Yanılığa düşmemek için üç kez saydı kumbaradan çıkardığı bozuk paraları: Çünkü tüm serveti buydu. Ne zorluklarla biriktirmişti.

Hepsini cebine koyarak hızla evden çıkıp, doğru sokağın başındaki eczaneye koştu.

Eczacı çok yoğundu ve bir adama ilaçlarını nasıl kullanacağını anlatıyordu. Bu yoğunluk arasında sekiz yaşındaki bir çocukla ilgilenmeye hiç niyeti yoktu.

Sally büyük bir sabırla sıranın kendisine gelmesini bekledi.

Nihayet eczacı ona döndü, yarımğız sordu:

"Evet, ne istiyorsun söyle bakalım."

Gözleri dükkâna yeni giren iyi giyimli, zengin görünümlü, orta yaşlı adama takılınca, acele acele ekledi:

"Çabuk söyle, beyefendiyle ilgileneneğim"

Sally üzgün ve kırılgan bir sesle konuştu:

"Kardeşim çok hasta, iyileşmesi için mucize gerekiyormuş, sizden bir mucize almak istiyorum."

Eczacı Sally'ye garip garip baktı:

"Anlayamadım" dedi, "mucize mi?"

"Babam söyledi" diye ekledi Sally, "babam, kardeşim için: 'Onu ancak bir mucize kurtarabilir' dedi. Ben de o mucizeyi almak üzere eczanenize geldim. Bir mucize kaç para efendim?"

Eczacı, Sally'ye sevgiyle karışık bir acıyla baktı bu kez:

"Üzgünüm yavrum" dedi, "maalesef sana yardımcı olamayacağım."

Sally kolay kolay vazgeçmek niyetinde değildi. Kardeşini çok seviyordu. Eczacının gözlerinin içine bakarak:

"Merak etmeyin efendim" dedi, "param var, alacağım mucizenin karşılığını ödeyeceğim, siz yalnızca fiyatını söyleyin yeter." Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Eczanede bekleyen iyi giyimli, orta yaşlı adam, cevap vermeye hazırlanan eczacıyı bir el işaretiyle susturduktan sonra, gülümseyerek Sally'ye döndü:

“Kardeşinin iyileşmesi için ne tür bir mucize gerekiyor küçük hanım?”

“Bilmiyorum” dedi, Sally.

Gözlerinden süzülen yaşlara aldırmadan devam etti:

“Bildiğim şu ki, küçük kardeşim George çok hasta. Bir mucize olmazsa ölecek. O zaman ben de kumbaramdaki tüm paraları çıkarıp mucize satın almak için bu eczaneye geldim. Böyle durumlarda herkes elinden geleni yapmalı değil mi efendim, biz bir aileyiz ve birbirimizi çok seviyoruz.”

“Ne kadar paran var?” diye sordu orta yaşlı, iyi giyimli adam.

“Tam tamına bir dolar ve on bir sent” dedi Sally, avucunu açıp paraları adama göstererek: “Dünyadaki tüm servetim bu. Ve ben tüm servetimi kardeşim için harcamak istiyorum!”

“Bu aslında iyi bir para” derken hüznüyle gülümsedi iyi giyimli, orta yaşlı adam; “kardeşini kurtarmak için gerekli olan mucizeyi bu parayla rahatça satın alabilirsin.”

Sonra avucunu açıp Sally'ye uzattı:

“Şimdi bütün parayı bana ver bakalım.”

Sally tüm bozuklukları adamın avucuna boşalttı.

“Tamam” dedi adam, “şimdi de elimi tut ve beni evine götür. Kardeşini tanımak istiyorum.”

Yorgun eczacının şaşkın bakışları arasında eczaneden çıktılar.

Sally ile birlikte yürümeye başladılar...

Sally elbette bilmiyordu, eczanede "mucize" ararken rastladığı adamın Amerika'nın en tanınmış cerrahlarından Dr. Carlton Armstrong olduğunu...

Dr. Armstrong Sally'nin çırpınışlarını görür görmez, ameliyatı yapmaya karar vermişti.

Yaptı da: George'in ameliyatı başarıyla sonuçlandı...

Sally'nin ailesi hiç bir ödeme yapmadan, George sağlığına kavuştu...

Bir hafta sonra mutluluk içinde hastahaneden evlerine döndüler.

Ama yaşadıkları olayın etkisinden kurtulamamışlardı.

Sally'nin annesi, eve girer girmez:

"Hâlâ inanamıyorum" dedi, "yaşadıklarımız gerçek bir mucize! Yine de ameliyatın kaç mal olduğunu merak ediyorum."

Sally kendi kendine gülümsedi.

O bu mucizenin kaç mal olduğunu biliyordu: Tamı tamına bir dolar onbir sente malolmuştu! (Bonita L. Anticola)

Daha doğrusu, bir dolar on bir sente yüreğini de katan küçük bir kız çocuğunun, elinden geleni yapma çabası sonunda "tecellî" eden RAHMET, aileye "mucize" gibi gelmişti.

Bilin ki, umut ışıkları hiç bir zaman tümüyle sönmez: Çünkü her halimizi gören ve bilen BİRİ var...

Hz. Yusuf'u karanlık kuyuda bulup kurtaran, bizi de kurtarabilir...

Hz. Yunus'u balığın karnından kurtaran, bizi de kurtarabilir...

Hz. İbrahim'i Nemrud'un ateşinden kurtaran, bizi de kurtarabilir...

Diyeceğim şu ki, çaresiz kaldığınızda çaresizliğe teslim olmayın...

Tüm umut ışıklarının karardığını da düşünmeyin...

DERT KÜPÜNÜZ VAR MI?

Bizim hanım temizlik hususunda çok titizdir sağolsun. Bana da talimat vermeye bayılır...

İyi ki izne ayrılmışım. Ayrıldığımın ertesinde tepeme dikildi:

“Madem izne ayrıldın bari işe yara” dedi, “bir boyacı getir de evi boyatalım.”

Eşimi bu kararından vaz geçiremeyince başladım fellik fellik boyacı aramaya...

Yazın başlarıydı ve bütün boyacıların işleri başlarından aşkındı. Ben ise iznin keyfini sürmek için bu işin bir an önce bitmesini istiyordum.

Sonunda biriyle anlaştım...

Yaşı kırka dayanmış, saçlarına hafiften ak düşmüştü. Belki de bu yüzden, boyacıdan çok filozofa benziyordu.

“Bana ne canım” dedim içimden, “filozof milozof; işini düzgün yapıyorsa, sorun çıkmaz.”

Bir kuşluk vakti eve geldi...

İçeri girer girmez havanın rutubetinden, sıcaklığın nefes kestiğinden, pahalılıktan, kamyonetinin eskiliğinden yakınmaya başladı...

Anladım ki, olumsuz bir boyacıyla karşı karşıyayım,

fazla samimiyet kurmamaya karar verdim. Tatildeydim ve tatil boyunca hayatı toz-pembe görmek istiyordum.

Bir yandan konuşurken, bir yandan da boyaları birbirine karıştırıyor, neft ekliyor, tiner ekliyor, karıştırıyor, tekrar biraz mavi katıyor, sonra sarı ekliyor, fakat eşimin istediği rengi bir türlü tutturamıyordu.

İyice sinirlenmişti...

Eski boyaların kalitesi üzerine bir nutuk attı. Yetinmedi, hayat boyu karşılaştığı şanssızlıklarla uğursuzlukları ayrıntılarıyla anlatmaya başladı.

Sonunda eşimin istediği rengi yaklaşık olarak tutturdu da, yıllardır karşılaştığı uğursuzlukların, şanssızlıkların, talihsizliklerin öteki yarısını dinlemekten kurtuldum.

Şanssız olduğu muhakkaktı, ama galiba şanssızlığı biraz da sinirliliği ve sakarlığıyla ilgiliydi. Kimsenin neden ona iş vermek istemediğini anlamıştım, ama artık iş işten geçmişti.

Büyük aksilikler çıkmadan işin bitmesi için dua etmekten başka çarem yoktu.

Adam boyaları birbirine karıştırmak için çömeldiği yerden kalkarken iki boya kutusunu devirdi, boyalar ziyan oluktan başka, bizim salonun döşemesi de mahvolmuştu.

Hanım epey söylendi, ancak boyacı bulunmadığını, adamı kızdırırsak çekip gideceğini ve işin yarım kalacağını söyleyip onu yatıştırdım.

"Bundan sonra dikkat etsin, yoksa boya kutusunu başına geçiririm" diye bir tehdit savurdu.

Tabii boyacının bu tehditten hiç haberi olmadı; o kadar sinirliydi ki, sürekli istim üstündeydi; böyle bir şeyi elbette söyleyemezdin.

Çenem tutulsun: Bir ara neden bir yardımcı almadığını sorma gafletinde bulundum...

Yeni yetmelerin sorumsuzluğundan girdi, duyarsızlığından çıktı. Bu yüzden onlara güvenmiyor, tek başına çalışmayı tercih ediyormuş.

Tabî yeterince kazanamıyormuş. Zaten son zamanlarda işler iyice kesatlaşmış. Ayrıca da işten anlayan kalmamış. Bazı ev hanımları olmadık renkler istiyorlarmış. Renk tutturmanın zorluklarından haberleri var mı imiş?

Bu bizim hanıma dokundurmaydı, bereket versin yanımızda değildi.

Arkasından ara renkler elde etmenin zorluğu üzerine bir nutuk daha dinledim.

Renk tutturma çabası yarı yarıya zaferle bitince, duvarı boyamaya başladı. Fakat bu sefer de fırça dağıldı. Kamyonetine kadar gidip başka bir fırça getirdi. Ancak çok kalitesizdi ve kıllar duvara yapışıyordu.

Çaresiz, eski fırçaların kalitesi ve eski fırça imalâtçıları'nın dürüstlüğü üzerine bir nutuk daha dinledim.

Adam gerçekten de filozof olmalıydı.

"Şimdi dükkâna kadar gidip yeni bir fırça getirmem gerekiyor" dedi suçlu benmişim gibi dik dik suratıma bakarak, "fakat siz merak etmeyin, telâfi ederim."

Biraz rahatladım. Çünkü bu hızla evi boyamanın kıyamete kadar süreceğini düşünmeye başlamıştım.

Usta dışarı çıktı. Ama çok geçmeden geri döndü.

"Hayrola?" dedim şaşkınlıkla.

Yüzü allak bullaktı.

"Ne hayrı?" diye homurdandı, "her işim ters gidiyor!"

“Gene ne oldu?”

Ters bir bakışla beni yerin dibine geçirdikten sonra anlatmaya başladı:

“Kamyonetimin dirreksiyonuna geçtim ki, marş basmıyor. İndim, kahveye koştum. Dört babayiğit alıp döndüm. Niyetim arabayı vurdurmak. Döndüğümde ne göreyim, iki lastik birden inmemiş mi? Arabada stepne de yok, kırko da. Yahu ben ne talihsiz adamım.”

Kırkosuzluğun ve stepnesizliğin talihle değil tedbirsizlikle ilgili olduğunu anlatacak durumda değildim. Aklıma ilk gelen soruyu sordum:

“Peki şimdi ne olacak?”

“Bu durumda çaresiz sizden yardım isteyeceğim” dedi, “şayet müsaitseniz beni dükkânıma kadar götürüp getirebilir misiniz acaba?”

Suratını iyice asarak ekledi:

“Otobüsle de gidip gelebilirim tabii, fakat o taktirde işi plânladığımız şekilde sürdüremeyiz.”

Düpedüz işimi geciktirmekle tehdit ediyordu. Bunu asla göze alamazdım.

Gerçi onun gibi abus suratlı, meymenetsiz, somurtkan ve üstelik de sinirli birisiyle küçük bir otomobilde bir saat geçirmek kolay alınabilecek risklerden değildi. Ne var ki buna mecburdum.

Eşime durumu kısaca anlattıktan sonra, benim emektar-la yola çıktık. Bir süre sonra kenar mahallelere gelmiştik.

O ana kadar hiç konuşmadı. Göz ucuyla baktığımda çok sinirli olduğunu görüyor, hem onu daha fazla sinirlendirmemek, hem de yeni nutuklar dinlememek için soru sormuyordum.

Gecekondu bölgesine girmişti...

Boyacı bir ara eski bir gecekonduyu göstererek:

“Bizim fakirhane” dedi berrak bir sesle, “dört çocuğum, karım ve anamla yıllardan beri bu evde oturuyoruz.”

Hayretle yüzüne baktım. Evinden ve ailesinden söz ederken gözleri parlıyor, sanki kutsal bir varlıktan söz ediyordu. Ailesine çok düşkün olduğunu hemen anlamıştım.

Çocuklarını sormak üzere tekrar bakınca, hemen vaz geçtim: Çünkü ben yüzüne bakana kadar yüzü eski sertliğine ve duygusuzluğuna dönmüştü.

Bununla birlikte adam o kadar çaresiz ve yalnız görünüyordu ki, içimden bir jest yapmak geldi:

“Evinize uğrasanız” dedim, “aileniz sevinir.”

Önüne bakıp sustu.

Bir boyacı ailesini tanımak bana değişik dünyaların kapısını açmazdı elbette, ne var ki değişik duygular yaşatabilirdi...

Arabayı kapının önüne çektim. Baktım hiç sevinmiş gibi durmuyordu. Kafasında kalitesiz fırçalardan, renk tutmaz boyalardan, sorumsuz çıraklardan, rast gitmeyen işlerden kurulu olumsuz bir dünya taşıyordu ve bu dünya mutlu olmasını engelliyordu.

“Hadi gülümseyin” dedim, “bakın evinize geldik.”

Daha beter somurttu.

“Bugün akşama kadar ödemem gereken bir çek olduğunu şimdi hatırladım” dedi.

“Eyvahlar olsun!..” dedim içimden, “bunca aksilik yetmez gibi, başımıza bir de çek çıktı!” <https://rantey.org>

“Körle yatan şaşı kalkar” derler, benim de suratım asılmıştı.

Asık suratlarla arabadan indik...

Bahçeye girdik. Bahçenin ortasındaki koca küp hemen dikkatimi çekti:

“Boyacı küpü mü?” diye şakalaştım aklımca...

Yüzündeki ifadesizliğe çarpıldığımdan hemen ekledim:

“Hani öyle bir deyim var ya, ‘boyacı küpü’ deyimi.”

“Yok” dedi sıkıntılı bir tavırla, “o gördüğünüz boyacı küpü değil.”

Belki soracağımı tahmin ettiğinden ekledi:

“Turşu küpü, ya da pekmez küpü de değil.”

“Ne küpü peki?” diye sordum bu kez.

“Dert küpü” dedi bir solukta.

Başka hiç bir şey söylemeden doğruca küpün yanına yürüdü. Kafasını içine soktu. Bir şeyler konuşmaya başladı...

Beş dakika kadar sonra küpten kafasını çıkardığında bambaşka biriydi. Yüzü aydınlıktı. Gözleri ıslık ıslık bakıyor ve inanmayacaksınız ama gülümsüyordu. Tavrında sinirden eser kalmamıştı.

İnsan kısacık bir süre içinde ancak bu kadar değişebilir-di!..

Şaşkın şaşkın baka kalmıştım...

“Gerçekten bu küp benim dert küpüm. Günlük dertlerimi her akşam oraya atarım ve stresten arınmış olarak evime girerim.”

Kapıyı gülümseyerek çaldı. Oniki yaşlarında bir kız çocuğu açtı.

“Bu benim ortanca kızım” diye övünerek gösterdi bana. Sonra kızına sarıldı:

“Nasılsın bakalım bildircinim?” diye sordu.

Eşi mutfaktaydı. Son derece mutlu bir tavırla eşinin hatrını sordu. Beni tanıttı. Sonra küçük oğlu ile ortanca oğlu geldiler. Onlara da aynı şekilde sarılıp sonrasında kucaklarında hoplattı.

Sonra annesinin elini öptü, hatrını sordu, biraz da annesine nazlandı.

Bir kahve içimi oturduk. Ben son derece şaşkındım. Çok sinirli bir insanın şefkatli, sevgi dolu bir aile babasına bir anda nasıl dönüştüğünü merak ediyordum?

Yoksa küp sihirli miydi?

Dükkânına gitmek için yeniden otomobile bindiğimizde:

“Ne düşündüğünüzü biliyorum” dedi muzip muzip yüzüne bakarak, “küpün sihirli olup olmadığını düşünüyorsunuz.”

“Böyle şeylere inanmam, ama doğrusunu isterseniz ne düşüneceğimi bilemiyorum. Az önce yaşadıklarım gerçek değilmiş gibi geliyor.”

“Bana da” dedi ve anlatmaya başladı.

“Yıllardır çalışıp didiniyorum, ama işler bir türlü yoluna girmiyor, sıkıntılardan biri bitiyor, biri başlıyor. Bunları yıllar yılı ister istemez evime, aileme yansıttım, tabii aile hayatım da iş hayatıma benzedi. Sonunda anladım ki, mutluluk dertsizlik, yahut işlerin yoluna girmesi demek değildir.

O bir bakış açısı, duygu yoğunluğu; sorunlara rağmen mutlu olmayı öğreneceksiniz ve mutluluğu yakaladığınız an yaşayacaksınız.”

Derin bir nefes aldı:

“Hâlâ her gün çeşitli dertlerle, çözümsüzlüklerle evime geliyorum. Ama tüm bunları küpe atıyorum. Ve mutlu bir aile babası olarak evime dönüyorum.”

Şaşkınlıktan farkında olmayarak sordum:

“Akşamları küpe attığınız dertleri sabahları alıyor musunuz?”

“Evet” dedi, “alıyorum. Ama her sabah küpe gittiğimde akşam bıraktığım dertlerin eksilmiş olduğunu görüyorum. Aile ortamında mutlu geçen bir gece çok şeyi değiştiriyor.”

Bir kahkaha attı:

“İşte zaten bizim dükkâna da geldik.”

Boyacıнын bizim evdeki işi üç gün sürdü...

İnanın bana hayatımın en güzel üç gününü onunla geçirdim ve ondan çok şey öğrendim.

Öğrendiklerimin en önemlisi ise şu: Ailede huzur ve mutluluğu yakalayabilmemiz için, hepimizin birer dert küpüne ihtiyacımız var.

GERÇEK YAŞAMAKLA “YAŞAR GİBİ YAPMAK”

Bu memlekette herkes ciddi konularla uğraşıp vatan kurtarıyor...

Ben ise kimilerine göre, “romantik” konular arasında fink atıyorum...

Aslında hayatı keşfetmenin teorisyenleri hayat üzerine envai çeşit gevezelikler ederken, ben sadece en büyük ikram-ı İlâhî olarak gördüğüm hayatı gerçekten yaşamaya çalışıyorum.

Ve sadece yaşadıklarımı, (yaşarken okuyup öğrendiklerimle birlikte) paylaşıyorum.

Bir gün belki hayallerimi de paylaşırım.

Çünkü herkese yetecek kadar bol hayallerim var. Kimi uzaya çekiyor beni, kimi Pasifik Okyanusu’nun en derin yerinde kör balıklarla (derin karanlıklarda yaşayan balıkların kör olduğunu, hassas bir algılayıcı sayesinde gördüklerini biliyor muydunuz?) arkadaş ediyor.

Ben hayallerimi, gerçekten yaşamamanın bir parçası sayarım. (Bunu çelişki gibi gören varsa görsün)

“Gerçekten yaşamak” çok önemli: Ziratüm siyasi, sosyal, ekonomik konuları da kapsıyor...

Yani gerçekten yaşamak “tümü yaşamak” anlamına geliyor.

Hayatınızda dostluk olmazsa, sevgi olmazsa, aşk olmazsa, paylaşma olmazsa, romantizm olmazsa, hayatın mânâ boyutu oluşmaz. Mânâ boyutu oluşmamış hayatın “tüm” olduğunu iddia edebilir misiniz? Zaten o taktirde “tüm” diyebileceğiniz bir şey olmaz.

Hayatın siyaset, ticaret, v.s. gibi realist olguları da tümün parçalarıdır.

Mehtabın tadını çıkarmayı akıl etmeden mehtap resmi çizen ressamı, güneşin suya aksindeki pembe hayat öpücüklerini algılamadan gün batımını fotoğraflayan fotoğrafçıya, ya da aşk olgusunu kavramadan Leyla ile Mecnun’un aşkını şiirleştiren şaire benzemek istemem.

Çünkü ben “sanatçı” olma derdinde değil, kendi sanat-sallığımı yaşama azmindeyim...

Buna siz “kendini keşfetme ihtiyacı” da diyebilirsiniz.

Bence insan, ancak insanı (kendini) keşfedince “gerçek sanatçı” kendini keşfetmiş insanın yaşantısı da “gerçek hayat” olur.

Ve insan kendini keşfedebildiği ölçüde gerçek San’atkâra ulaşabilir.

Zaten sanatı kavrayabilmek için de insanın kendini keşfetmeye ihtiyacı var: Neden dersiniz insanın bizatihi kendisi, San’atkârını işaretleyen en mükemmel sanattır.

İn san hem sanat, hem de sanatkârdır kısacası. Kocaman bir “bütün”lük içinde yaşar.

Ne yazık ki, hayatı da sanatı da ıskalıyoruz.

Hayat üstüne felsefe üretip gevezelik etmekten hayatı yaşamaya vakit kalmıyor.

Dışarıda çok güzel bir hava. Bahar bütün güzelliğiyle uyanıyor. Bahar bütün güzelliğiyle uyanırken, ben, edebiyatçı kimliğimle büroma kapanmış baharı yazıyorum...

Oysa bu “yeniden diriliş”in hayata yaptığı katkıyı hiç bir kalem tasvir edemez. Hiç bir edebiyatçı, gerektiği gibi baharı yazamaz: Boşuna uğraşıyorum.

Çıkıp baharı yaşasam, hiç olmazsa.

“Modern insan” hayatı tanımlıyor, aşkı tanımlıyor, romantizmi tanımlıyor, sevgiyi, mutluluğu, dostluğu tanımlıyor; bunlar üzerine çeşitli yorumlar yapıyor, yazılar yazıyor, teoriler üretiyor...

Hayatı “daha derinden” kavramak ve değişik yorumlamak için durmadan koşuyor.

Koşarken de, maalesef, hayatı ıskalıyor.

Yazar, hayatı sadece yazıyor, yaşamıyor...

Şair dizeler haline getiriyor aşkı, yüreklere giremiyor...

Ressam resimliyor çiçeği, fotoğrafçı karelere sığdırıyor...

Kimileri oynuyor hayatla, kimileri hayattan servet kazanıyor.

Oysa en büyük oyun ve en büyük servet, onu gerçekten yaşamaktır.

Yaşamıyoruz: Ne Mevlâna'nın, ne aşkı uğruna dağları delen Ferhad'ın aşkını tadabiliyoruz, ne de “romantizm” dediğimiz büyüye ulaşabiliyoruz, ne sevgiyle buluşabiliyoruz.

Doğal olarak da mutluluğu yakalayamıyor ve hayatın en güzel gerçeğiyle tanışamıyoruz.

Sonuçta çok şey teoriden ibaret kalıyor: Teori demek, hayat demek değildir.

Zaten hayat demek de bilim demek değildir.

Laboratuvara, fanuslara konamaz, sadece yaşanır.

Biz hayatla ilgilenmeyi “yaşamak” sanıyoruz...

Bu durumda yaşamıyor, yalnızca “yaşar gibi” yapıyoruz.

Sizi bilemem, ama ben hayatı ve insanı ıskalamamaya kararlıyım...

Kararlıyım, çünkü ben de çok ıskladım. Belli bir yaşta, koşmaya ara verip arkama bir baktım ki, arkamda hiç yaşamamış koskoca bir hayat var.

Kimi zamanlarımı korkular yutmuş, kimi zamanlarımı teorisyenler, kimi zamanlarımı “elalem ne der” sendromu...

Gönlümce yaşayamamışım.

“Artık gönlümce yaşamalıyım” dedim kendi kendime...

Dedim ama, hayattan da geriye bir şey kalmadı.

Olsun, yine de bu kararım la yeni bir dünya keşfettim...

Gereksiz kavgalardan, ekonomik krizlerden, siyasi belirsizliklerden, sonu gelmez, ama incir çekirdeğini de doldurmaz konular üstüne sonuç vermez tartışmalardan, baskılardan, sıkıntılardan, dayatmalardan, insan hakları ihlallerinden bunaldıkça yeni dünyama kaçıyor, kapılarımı tüm kavgalara ve tüm “hayatı yaşar gibi” yapanlara sım sıkı kapatıp kendi yüreğime dönüyorum.

“Merhaba yüreğim!”

Gerçeğim, merhaba!

OLUMLU VE OLUMSUZ YAKLAŞIM

Nereye baktığınız o kadar önemli değil, oraya nasıl baktığınız önemli...

Çünkü hayat, niyete göre şekillenir...

Ve baktığınız yerde olanı değil, görmek istediğinizi görürsünüz.

Bu anlamda hayata olumsuz bakan olumsuzluklardan oluşmuş bir hayatla karşılaşır...

Tabii ki yaşam ona zehir olur.

Bu bir hastalıktır, ama yenilmesi mümkün bir hastalıktır.

Şimdi olumsuz bakışla olumlu bakışı karşılaştıralım:

Hayata olumlu bakan var sayalım ki şöyle bir cümle sarfetti:

* Hayat aslında güzeldir, ancak dikkatsiz, duyarsız ve duygusuz yaşadığımızdan güzellikleri ıskalıyoruz.

Hayata olumsuz bakan, hemen gardını alacak ve şöyle diyecektir:

- Bu adamın genel hayatı üzerine gözlemlerime başladım!..

* Ne güzelliklere özen gösteriyoruz, ne ayrıntılara dikkat ediyoruz, ne de elimizdeki artıları görmek için çabalıyoruz.

- İşte başladı!..

* Düşünün lütfen: Sabah uyandığımızda hangimiz, bize o günü de yaşama şansı verenı hatırlayıp şükrediyoruz?

-Şükretmek için tek bir sebep bile yok ki!

* Kaçımız, "Bugün çok özel, çok güzel bir gün, çünkü ben bugün de yaşıyorum" deyip neşeyle kendimizi kutluyoruz?

-Buna yaşamak mı deniyor?

* Hadi bugün bilinçli yaşayalım...

-Yapma be! Gerçekten yaşayacak mıyız?

* Herkesin bugünü yaşama şansı olmadı, dün gece binlerce kişi öldü; biz ise yaşıyoruz. Yaşadığımız için çok şanslıyız...

-Milyarlarca kişi yaşıyor, ama aç ve açıkta!

* Ayrıca ağırlar içinde kıvranmadığımız için de çok şanslıyız.

-Bir ağrı eksikti zaten, gelsin de bari tam olsun!

* Önce uykudan uyanalım. Rengarenk bir gökkuşağına dönüşmek istiyorsak hemen dönüşelim, aya ulaşmak istiyorsak derhal ulaşalım; bilirsiniz ya, hayallerin sınırı yoktur; gerçekte yapamadığınız her şeyi hayalimizde yapabilirsiniz.

-Umut fakirin ekmeği, ye memet ye!

* Bu kadar tembellik yeter, artık yataktan çıkalım. Lavaboda dişlerimizi fırçalarken aynaya bakıp kendimizi sevelim...

–Sevgi karın doyurmaz!

* Biz kendimizi sevmezsek, başkaları bizi niçin sevsin?

–Canları isterse, zaten ben kimseyi sevmiyorum onlar da beni sevmesin!

* Hem neden kendimizi sevmeyecekmişiz? Biz Allah'ın müstesna eserleriyiz.

–Kapitalizmin de esirleriyiz!

* Alabildiğine de umutlanalım. Çünkü onsuz hiç bir şey olmaz: Yaşamak dahil.

İnancınız varsa umudunuz da olacak...

–Dedik ya, umut fakirin ekmeği!

* Umudumuz olunca korkmayalım; inanalım ki, imkânlarımız ve fırsatlarımız da olacaktır.

–Ne zaman?

* Eşimize, çocuklarımıza, anne ve babamıza, yani hayata gülümsediğimiz zaman.

–Olur: Kah kah kah, kih kih kih! Taksidi nasıl ödeyeceğimi söylesene...

* Pencereyi açıp nemli sabah meltemini, hayatı içimize çeker gibi, soluklanalım. Soframızda pastırma-sucuk yoksa ne gam; soframızdakini bulamayanlar da var, şükredelim.

–Havayla doyduk elhamdulillah!

* Kapıdan çıkarken eşimizi öpmeyi unutmak yok, işten telefon etmeyi de...

–Keyifsizim öpemem. Hem ne telefonu, kontür ücretlerinden haberin var mı?

* Sorunlarımız elbette olacak. Sorunsuz insan, sorunsuz cihan olmaz, ama hiç bir sorun kıyamete kadar da sürmez. Bir şekilde çözülür.

-Züğürt tesellisi!

* Başınızı dik tutun, ufka doğru bakın: Çiçekler, kelebekler, deniz, rüzgâr, güneş ve her şey... Gözlerinizin önünde sergilenen her şey sizin huzur ve mutluluğunuz için yaratıldı. Siz çok özelsiniz. Ve çok da şanslısınız.

-Her şey çok sıkıcı! Etraf çöpten ve kokudan geçilmiyor!

* Herkes hayata kendi yürek penceresinden bakar ve sadece görmek istediğini görür.

Sonuçta "olumlu" bakan da, "olumsuz" bakan da birbirine yakın reel şartlar yaşıyorlar.

Birbirine benzer güçlükleri paylaşıyorlar. İkisinin de sıkıntıları ve sorunları var...

Ama hayata olumlu bakan, olumlu bakıştan üreyen umut ve cesaretle daha atak, daha cesur, daha moralli oluyor.

O zaman sorunların üstesinden daha rahat geliyor.

Sorunları bahane ederek mutsuzluğa ve umutsuzluğa kilitleniyoruz...

Oysa çözümü olan her sorun "küçük sorun" dur...

Aslında ölüm dışındaki tüm sorunlar küçüktür!

Bunu gerçekten büyük ve çözümsüz problemlerle karşılaştığımız zaman anlarız.

Ben öyle bir çaresizliğe sokulmuş olma yaşadım.

Gördüm ki, o zamana kadar beni mutsuz eden, rahatsız eden pek çok sorun, aslında sorundan sayılmazmış; hattâ bazıları mutluluk kaynağı bile olabilirmiş.

Mutluluk kaynağı bile olabilecek anları soruna dönüştürüp kısacık ömrümü ziyan ettiğim günlerine yandım.

Şimdi telâfi etmeye çalışıyorum.

Bilin ki, her şey telâfi edilebilir...

Telâfisi imkânsız tek şey var: Ölüm.

Yaşıyorsak sorun yok!..

Nasılsa çözeriz...

Nasılsa telâfi ederiz.

Yine de sorunların sonu gelmez. Biri bitince öbürü başlar.

Önemli olan problemlere hapsolmemek, hayata olumlu yaklaşmak ve mutlu anları yakalamaya çalışmaktır.

Bunları niçin yazıyorum, mutluluk ve umut insanın karını doyurur mu?

Evet dostlarım, doyurur...

Çünkü mutluluk moral ve umut verir.

"Bunlar neye yarar?" dersanız;

* Düşünmek için morale ve umuda ihtiyacımız var...

* İbadet etmek için morale ve umuda ihtiyacımız var...

* Hayır yapmak için morale ve umuda ihtiyacımız var...

* İlâhî bir armağan olan doğal güzellikleri görüp idrak ederek hamd etmek için morale ve umuda ihtiyacımız var...

* Çocuklarımıza ilgi göstermek için morale ve umuda ihtiyacımız var...

* Yeni yatırımlar yapıp üretmek için morale ve umuda ihtiyacımız var...

* Başarmak için, kazanmak için morale ve umuda ihtiyacımız var...

* Karnımızı doyurabilmek için morale ve umuda ihtiyacımız var...

* Kısacası, yaşamak için morale ve umuda ihtiyacımız var.

Bu yazıları işte bunun için yazıyorum.

Kendimiz değişmedikçe, yüreğimizi değiştirmedikçe hiç bir şeyin değişmeyeceğini gördüğüm için yazıyorum.

Yıllar boyu Demirel'i değiştirmeye çalıştık, değişti mi?

Yıllar boyu Ecevit'i değiştirmeye çalıştık, değişti mi?

Yıllar boyu Erbakan'ı, Yılmaz'ı, Çiller'i, vesaireleri değiştirmeye çalıştık, değiştiler mi?

Şimdilerde yeni liderleri değiştirmeye hazırlanıyoruz...

Onlara öğütler veriyor, tavsiyelerde bulunuyoruz...

Bilin ki, hiç bir şey değişmeyecek!

Çünkü herkes kendi aklını beğenir...

Akılları pazara çıkarmışlar, herkes kendi aklını satın almış.

Bu bakımdan kendimize yönelmek, başkalarını değil, kendimiz için kendimizi umutlaştırmak, başkalarını mutlu etmeye çalışmak yerine kendimizi mutlu etmeye çalışmak, kendimizi motive etmek, tüm enerjimizi kendimize, eşimi-

ze ve çocuklarımıza harcamak, bana doğru bir “hayat felsefesi” gibi geliyor.

Bu bencilliğe çağrı değil asla! Bu değişmeye çağrıdır.

Kimi ne hale getirmek istiyorsak, önce kendimizi o hale getirelim.

Sonuçta Ankara’ya giden de, devleti yöneten de bizleriz: Biz düzelirsek ortam düzelir.

BUNLARI YAPABİLİYOR MUSUNUZ?

* Türkiye'nin milli geliri 200 milyar dolardan 150-160 milyar dolara düştü, hâlâ da düşüyor...

* Fert başına milli gelirden düşen pay üç bin dolardan 2 bin dolara geriledi ve gerileme sürüyor...

* Zaten ciddi boyutlarda olan işsizlik sorunu vahim boyutlara çıktı: İşsizler ordusuna iki milyon yeni işsiz daha katıldı...

* İşleri bir şekilde boşaltılmış yirmi bir bankaya el kondu...

* 15 bin fabrika kapandı, 400 bin KOBİ kepenk indirdi...

* Amerikan Doları altıyüz bin liralardan bir milyon 600 bin liralara çıktı...

* Dış borç stoku 100 milyar dolara dayandı...

* Enflasyon hedefi yüzde 35 olmasına rağmen, hükümet, yüzde 74 faizle borçlanıyor...

* Koskoca Türkiye yataktan yönetiliyor...

* Avrupa Birliği treni kaçıyor...

* IMF programları aksıyor...

* Sağlık ve eğitim hizmetleri dokunuluyor, üniversiteleri-

miz bilim yerine ideoloji üretiyor, medyamız ya “nalıncı keseri” gibi sürekli kendi menfaatlerine yontuyor, ya da yıllarla gelen ideolojik ön kabuller yüzünden kendisi gibi düşünmeyen herkesi yargısız infazla yok ediyor.

* Başbakan hasta, ne ayakta durabiliyor, ne de beyni diliyle iletişim kurabiliyor. Buna rağmen “gitmem düşürsünler” diyor. Zaten bozuk olan ekonomik dengeler bu yüzden her gün biraz daha beterleşiyor.

İşte bu Türkiye ya Apo’nun idamını konuşuyor, ya da başörtüsünü probleme dönüştürüp yıllardır onu tartışıyor.

Yani, neresinden bakarsanız bakınız, Türkiye’nin “genel durum”u olumsuzdur. Ancak bu “genel durum”da bazı olumlu istisnalar olduğu da inkâr edilemez.

Meselâ TSK (Türk Silâhlı Kuvvetleri), teknolojik ve bilimsel anlamda çağı yakalama açısından bir istisnadır...

Ayrıca, bir çok Avrupalı takımı yenerek dünya üçüncülüğünü hakkıyla kazanan milli takımımız da bir istisnadır...

Belli ki onlar, “genel durumu” bir “mazeret” olarak kullanmak yerine, (siyasetimiz, ekonomimiz, üniversitemiz, medyamız neredeyse biz de ancak oradayız anlayışı) olumsuz görüntüyü kendi konumlarında aşip evrenselleşmeyi başarabildiler.

Demek ki, bu mümkündür, olabilir. Herkes “genel durum”a kilitlenmeden değişimi yakalayabilir...

Fert (birey) de gelenekselleşmiş kimi yanlışları sorgulamadın aynen yaşamak yerine, kendi doğrularını üretebilir.

Bunu yapabilmenin yolu, sanırım, “genel”e boş verip kendi “özel”ini üretmekten geçiyor.

Bu anlamda;

* Herkes yağmurdan kaçarken, keyifli bir şekilde gülümseyerek yağmur altında dolaşmayı, herkesin kaçıp kurtulmaya çalıştığı şeyin tadını çıkarmayı biliyor musunuz? (Belki size “ahmak ıslatan altında ıslanan ahmak” diyecekler, belki “aptal” diyecekler, boş verin! Farklı olduğunuz ve farklı şeylerden zevk aldığınız için sizi yadırgayıp yargılayanlar, yağmur altında yürümenin keyfini hiç bir zaman yaşayamayacak olanlardır. Bu bakımdan onlara kızmayın, Allah’ın yarattığı bir güzelliğin farkına varamadıkları için sadece acıyın)

* Gökyüzünde seyretmeyi çok sevdiğiniz gökkuşağı bir türlü oluşmazsa, herkes gibi onu beklemek yerine, içinizde kendi gökkuşağınızı oluşturmayı ve onun renk cümbüşünde tüm ruhunuzu yıkamayı biliyor musunuz? (Gökkuşağı dahil tüm güzellikler aslında baktığınız yerde değil, kendi içinizdedir. Yaşamasını bildiğiniz anda yaşarsınız)

* Herkes hayatın dikenlerinden, olumsuzluklarından, sıkıntılarından söz ederken, siz herkesten farklı olarak olumlu şeyler de görebiliyor, düşünebiliyor, konuşabiliyor, bir bakıma diken tarlasındaki gülü bulup koklayabiliyor musunuz? (Her gül bir Muhammed’dir (sav), gülü ıskalayan baharı ıskalar, baharı ıskalayan hayatı ıskalar)

* Kâğıt parçasında diri bir ağacı, diri her ağaçta koca ormanı, koca ormanda tüm mevsimleri, mevsimlerde ebediyeti görebiliyor musunuz?

* Her düşenin hemen teslim olduğu bir zaman ve zeminde, düştüğünüz yerde, kimseye hulûs çekmeden, teslim olmadan, bir bedel karşılığı el uzatanların elini tutmadan sadece inancınıza ve onun ürettiği dinamiklerinize dayanıp ayağa kalkabiliyor musunuz?

* Kardeşleriniz tarafından kör bir kuyuya itildiğinizde, kardeşlerinize beddua etmekle vakit kaybetmek yerine, kuyudan kurtulmanın yollarını arayabiliyor musunuz?

* Gölün maya tutmadığına dair olan tüm delilleri bir yana bırakarak, gerektiğinde yeni bir deney yapmak üzere Nasreddin Hoca'laşıp göle bir kez daha maya çalmasını biliyor musunuz?

* Sizi harekete geçiren enerjiyi başkalarından beklemek yerine iç jeneratörünüzü kurup kendi enerjinizi üretebiliyor musunuz?

* Etrafın vıcık vıcık olduğu yağışlı bir günde herkes çamura basmamaya özen gösterirken, "deli", ya da "aptal" zannedilme pahasına, sırf içinizden öyle geldiği için, pervasızca yalınayak çamurda yürümesini biliyor musunuz?

* Herkesin somurttuğu olumsuz ortamlarda gülümsemesini becerebiliyor musunuz?

* Çok kişinin önünde eğildiği adamın önünde dim dik durmasını ve inançlarınızla düşüncelerinizi mertçe savunmasını biliyor musunuz?

* Eşinize en az patronunuz kadar, ya da çırağınız kadar ilgi gösterebiliyor musunuz?

* Mutluluğun maddede aranmayacağını, maddede aransaydı çayırdağıdaki koyunların mutlu olacağını biliyor musunuz?

* Düşmanlarınıza düşman kalıp şiddet aracılığıyla onları yok etmek yerine, düşmanlarınızı kendinize dost ederek yok etmesini biliyor musunuz?

* Bir tatlı sözün en koyu öfke fırtınalarını bile dindirebileceğini biliyor musunuz? (Biliyorsanız neden eşinize tatlı bir söz söylemiyorsunuz?)

* Gerektiği zaman özür dilemeyi, başarıdan dolayı şırmarmayı, başarısızlığa ise yenilmemeyi biliyor musunuz?

* Tecrübelerin iyi analiz edilmemesi halinde bazen ayak bağı bile olabileceğini biliyor musunuz?

* Tedbirde aşırıya kaçmanın korkaklık anlamına geldiğini, korkaklığın ise başarısızlığın anası olduğunu, ayrıca tembelliğin insanı tükettiğini biliyor musunuz?

* Kendinizi kurtarma çabası içine girmeden, kimsenin sizi (ve vatanı) kurtarmayacağını biliyor musunuz?

* Alkışların, alkışlanan kişiye hiç bir şey öğretmediğini, hiç bir şey kazandırmadığını, aslına bakarsanız onu tükettiğini biliyor musunuz?

* "Ben kimim?" sorusunun cevabını rahatlıkla verebiliyor musunuz?

* Hürriyeti kendi içinde taşıyanın zindanda bile hür olduğunu, hürriyet hissinden yoksun olanın ise dışarıda dahi zindanı yaşadığını biliyor musunuz? (Bediüzzaman)

* Umudunu kaybederin yolunu kaybedeceğini, yolunu kaybedenin de akıbet kaybolacağını biliyor musunuz?

* Aklın umutsuzluğa düştüğü yerde aşkın umutlaştığını biliyor musunuz?

* Yalnızlığın taşınması çok zor bir yük olduğunu biliyor musunuz?

* İnsanları değiştirmeye kalkışmak yerine, onları anlamaya çalışmanın daha doğru olduğunu biliyor musunuz?

* Eylemle desteklenmeyen söylemin etkisiz kalacağını biliyor musunuz?

* Günler süren plânlar-programlar yapmadan, haftalar-

ca hazırlanmadan da tatile (seyahate) çıkılabileceğini ve memnun kalınabileceğini biliyor musunuz?

* Kaybolduğunuza inanmadığınız taktirde asla kaybolmayacağını, kaybolmadığınız için de kimseye yol sormayacağını, bu durumda gerçekten kaybolmaktan kurtulacağını biliyor musunuz?

* Eşinizle birbirinizi sorgusuz sualsiz sevebiliyor musunuz? (Sevgi yoksa hiç bir şey yoktur)

ÇİNLİ KADININ KEÇİSİ

Eski Çin'in bir köyünde yaşlı bir kadın yaşarmış...

Fakirmiş. Barındığı derme-çatma ahşap bir kulübe ile sütünü sağıp geçindiği keçisinden başka bir şeyi yokmuş.

Keçisine çok değer verir, gözü gibi bakar, kulübesinde onunla koyun koyuna yatarmış.

Günlerde bir gün, yaşlı kadın komşulara gitmiş. Fakat yaşlılık, evden çıkmadan ateşi söndürmeyi unutmuş. Ateş harlanıp etrafı tutuşturmuş. Kulübesi, içindeki tek serveti keçi ile birlikte cayır cayır yanmış.

Yaşlı kadın çok üzülmüş, çok ağlamış, kendini kaldırıp kaldırıp yerlere atmış, fakat bir işe yaramamış. Gerçeği değiştiremeyeceğini anlayıp sonucu kabullenmiş.

"Kader" demiş, "elden ne gelir."

Mahzun mahzun bakınırken, burnuna nefis bir koku gelmiş. Şimdiye kadar hiç tanımadığı bu kokuyu o kadar beğenmiş ki, kokunun nereden geldiğini anlamak için etrafı araştırmaya başlamış.

Meğer kulübeyle birlikte yanan keçisinin kokusuymuş.

Bunu anlayınca bir ağlamadır tutturmuş. Ağlamış, ağlamış. Fakat karnı da o kadar acıkmış ki, gözlerini iyice pişen ve mis gibi kokan keçiden alamaz olmuş.

"Yok yiyemem, ben canavar değilim."

Önceleri böyle düşünürken, açlığı arttıkça düşünceleri değişmeye başlamış:

“Kurtlar-kuşlar yiyecek, ziyan olup gidecek. Onu çok seviyorum, ama çok da açım. Eminim beni bağışlar.”

Utana-sıkıla gidip keçi etinden bir parça koparmış. Ağzına atmış. O kadar hoşuna gitmiş ki, tıka basa yemiş.

Sonra komşularını çağırmış. Komşularına bir keçi eti ziyafeti çekmiş. Hepsi etin tadına bayılmış. Nasıl olduğunu sormuşlar, çünkü o zamana kadar bu tür et pişirmeyi (kuzu tandır) bilmiyorlarmış.

Derken, aradan günler geçmiş...

İnsanlar ihtiyarın kulübesinde yedikleri keçi etinin tadını ballandıra ballandıra o kadar çok anlatmışlar ki, herkes duymuş. Bazıları o muhteşem lezzeti tatmaya karar vermişler.

Önce yaşlı kadının köydeki kulübesine benzer ahşap bir kulübe yapıyor, içine bir keçi bağlıyor, sonra kulübeyi ateşe veriyorlarmış. Böylece kendilerine “kuzu tandır” ziyafeti çekiyorlarmış.

Aradan yıllar geçmiş. Yöntem iyice yerleşmiş. Kulübeyi yapanlarıyla, yakanlarıyla bir sektör haline gelmiş.

Canı kuzu tandır çeken kulübe yapımcılarına baş vurup bir kulübe yaptırıyor, içine bir keçi bağlıyor, sonra yakıcılar vasıtasıyla yaktırıyor, tabii bu iş çok pahalıya geliyormuş.

Bu yüzden yalnızca varlıklı aileler, ayda yılda bir kuzu tandır yiyebiliyorlarmış.

Kimse işin kolayını düşünmüyor, “böyle gelmiş böyle gider” anlayışı içinde yaşıyorlarmış.

Gel zaman, git zaman, “böyle gelmiş böyle gider” demeyen Çuen Lay isimli bir Çinli konuya eğilmiş:

"Bunun daha kolay bir yolu olmalı" diye düşünmeye başlamış.

Düşündükçe zihni açılmış, zihni açıldıkça başkalarının görmediklerini görmeye, sezmediklerini sezmeye başlamış.

Nihayet günün birinde külahını yere çalıp:

"Vay efendim!.." diye bağırmış, "meğer biz ne kadar aptalmışız!"

"Neden?" diye sormuşlar kızarak, "tam tersine, biz çok akıllıyız, akıllı olmasaydık Çin medeniyeti olur muydu?"

"Hayır aptalız" diye üstelemiş Çuen Lay, "et yemek için kulübe yapıp yakmak aptalcadır."

"Hadi bel.." demişler akıllı geçinenler, "bunun başkaca bir yolu yok, üstelik biz atalarımızdan böyle gördük."

Sormuş:

"Maksat etin pişmesi değil mi?"

"Evet öyle" diye cevap vermişler, "etin pişmesidir maksat."

"Bunun için kulübe yapıp yakacağımıza bir ateş yakıp eti o ateşin üzerinde kızartsak olmaz mı?"

Etkisini kırmak için Çuen Lay'ı küçümsemeye çalışmışlar, alaya almışlar:

"Senin baban da burnunun doğrusuna giderdi, sonunda burnu kırıldı! Bu iş olmaz."

"Neden olmuyor?" diye sormuş Çuen Lay, "benim yöntemim kulübeyi yakmaktan daha iyi bir yöntemdir, çünkü daha kolay ve ucuzdur. Ayrıca her şey elinizde oluyor: Eti ne kadar pişirmek istiyorsanız o kadar pişirebiliyorsunuz."

“Saçmalıyorsun! Kendini atalarımızdan daha akıllı sanıyorsun.”

“Bunun için çok akıllı olmaya filan bile gerek yok” demiş Çuen Lay, “sadece mantıklı olmak bile yeter. Biraz kafanızı çalıştırsanıza.”

Kararlı olduğunu görünce tehdit etmeye başlamışlar:

“Atalarımızın kemiklerini sızlatıyorsun, sonra karışmayız!..”

Özellikle kulübe yapım işinde çalışan marangozların itirazı bitmek bilmemiş. Çuen Lay tezini ispatladıkça tehdidi arttırmışlar. Köylüleri kışkırtıp Çuen Lay’ın üzerine saldırmışlar. İyice dövmüşler. Çuen Lay bağırp durmuş:

“Marangozların kışkırtmalarına kapılmayın, sizi kullanıyor, sırtınızdan para kazanıyorlar!..”

Bağırp durmuş, ama kimse dinlememiş.

Onu dövmekle de kalmamışlar, dışlamışlar. Selamı-sabahı kesmişler. Bin türlü de söylenti çıkarmışlar.

Güya Çuen Lay vatan haini imiş, üstelik de din düşmanıymış, bu yüzden halkını sevmiyormuş...

Kulübe yapıp yakılmasına karşı çıkmasının sebebi, bunların yanı sıra bir de hazır ateş ticareti yapmak istemesiymiş. Yani çıkarcının biriymiş.

Akla, mantığı sığmayan dedikodular yüreklere sığmış. Köylülerin çoğu Çuen Lay’a düşman olmuşlar. Haklı olduğunu düşünenler ise korkudan köşelerine büzülmüş, “Aman başımıza bir bela gelmesin” düşüncesiyle hiç ses çıkarmamışlar.

Bütün bunlara rağmen Çuen Lay doğru bildiğini yapmış, yolundan dönmemiş.

"Bir gün beni anlayacaklar ve benden özür dileyecekler" diye düşünüyor, canı çektiği zaman ateş yakıp et pişiriyormuş.

Et pişerken etrafa o kadar iştah açıcı bir koku yayılıyor ki, tüm köyün midesine kramplar giriyormuş.

Köyün en zenginleri bile, yeni bir kulübe yayıp yakma güçlüğü sebebiyle, ayda-yılda bir et ancak yiyebilirken, Çuen Lay her canı çektiğinde et çeviriyormuş.

Köylüler, sonunda o kadar özenmişler ki, bir birlerinden gizli olarak aynı yöntemi uygulamaya başlamışlar.

Zaman içinde de gizlilik ortadan kalkmış, Çuen Lay'ın kuzu tandırı önce bütün Çin'e, oradan da bütün dünyaya yayılmış.

Dikkat!...

* Çok zor gibi görünen bazı işlerin kolay tarafı bulunabilir...

* Her alışkanlığımız, her gelenek, her eski hal doğru olmayabilir...

* Ortalıkı kırıp dökmeden de hedefe varılabilir. (Kulübe-yi yakmadan et yenebilir)

* Yeni yöntem bulununcaya kadar, insana, başka yöntem yokmuş gibi gelir...

Ve dikkat!...

* "Vatanseverlik" gibi kutsal kavramların arkasından yansıtılan bazı sert tepkiler menfaat hesaplarıyla ilgili olabilir...

HAYATTAN NELER ÖĞRENDİM?

İnsan hayat boyu bir şeyler öğrenir. Fakat çoğunluğunu unuttuğu için, sık sık kendini tekrarlar. Sadece yeteri kadar birikimli olanlar zaman zaman iç dünyalarına girip hayattan neler öğrendiklerini kendileriyle tartışır.

Ben kendi hesabıma şunları öğrendim:

* İnsanlara kendimi zorla sevdiremeyeceğimi, bu konuda yapabileceğin tek şeyin sevilebilecek biri olmak için çaba göstermem gerektiğini öğrendim...

* Benim çok düşündüğüm insanların benim onları düşündüğüm kadar beni düşünmeyebileceklerini öğrendim...

* Güven elde edebilmek için yıllar gerektiğini, ama yok etmeye saniyelerin yettiğini öğrendim...

* Hayatımdaki eşyaların değil hayatımdaki kişilerin önemli olduğunu öğrendim...

* İnsanın ancak onbeş dakika çekici olabildiğini, sonra çekiciliğine alışıldığını, alışıldığında karuksandığını, sıradanlaştığını öğrendim...

* Kendini başkalarının en iyi yaptıklarıyla değil, kendi en iyi yaptığıyla karşılaştırmak gerektiğini öğrendim...

* "Ne olabilir" in değil, "ne olmalı" nın peşinden koşmak gerektiğini öğrendim...

* Olayların değil insanların önemli olduğunu öğrendim...

* Sevdiğim kişilere sevgi dolu sözler söylemem gerektiğini, çünkü her görüşmenin son görüşme olabileceğini öğrendim...

* Haklı olarak bazen çok sinirlensem bile, asla acımasız olmamayı öğrendim...

* Arkadaşlarımla kıymetini anlamam için arkadaşsız kalmayı beklemem gerektiğini öğrendim...

* Paylaşmak için elimdekilerin çoğalmasını beklememeyi öğrendim...

* Arada uzak mesafeler olsa dahi gerçek dostlukların (ve sevgilerin) büyüyüp geliştiğini öğrendim...

* Birinin beni istediğim gibi sevmemesi, tüm benliğiyle sevmediği anlamına gelmediğini öğrendim...

* Özür dilemek için karşımdakinin benim hatam yüzünden ille acı çekmesini beklemek gerekmediğini öğrendim...

* Her arkadaşın, ne kadar iyi olursa olsun, zaman zaman beni üzebileceğini ve benim yine de onu affetmem gerektiğini öğrendim...

* Bazen başkaları tarafından affedilmenin yetmediğini, asıl önemli olanın insanın kendisini affetmesi olduğunu öğrendim...

* Ne kadar kırgın, kızgın, bıkkın, yorgun, ezik, acılı olursam olayım, dünyanın benim yüzümden durmayacağını öğrendim...

* Başkalarından elektrik ve enerji alan insanların değil, kendi elektriğini ve enerjisini üreten insanların hiç elektriksiz, asla enerjisiz kalmayacağını ve yıkılmayacağını öğrendim...

* Dua etmek için işlerimin kötü gitmesi gerekmediğini öğrendim...

* İki kişinin tartışmasının bir birlerini sevmedikleri, hiç tartışmayanların ise bir birlerini sevdikleri anlamına gelmediğini öğrendim...

* Bazen kişiliğimi eylemlerimin önüne koymam gerektiğini öğrendim...

* Nazik olmak için nezaket dersi almış olmak gerekmediğini öğrendim...

* Düşmanın güç kullanılarak değil, bağışlayarak yenilebileceğini öğrendim...

* Ancak yapabileceğim kadarına söz vermem gerektiğini, buna rağmen daha fazlasını yapmam icap ettiğini öğrendim...

* Terbiyeli olmanın kimi zaman başkasının terbiyesizliğine katlanmak anlamı da taşıdığını öğrendim...

* Bir işe başlamak için en uygun anın başlama kararını verdiğim an olduğunu öğrendim...

* Dalın ucuna kadar gitme riski almadan olgun meyve yenmeyeceğini (çünkü olgun meyveler nedense hep ağacın gövdesine uzak dallardadır) öğrendim...

* Kötü sözleri yutmaktan kimsenin tıkanmadığını ve kimsenin bu yüzden mide kanaması geçimediğini öğrendim...

* Herkes benimle ilgiliymiş ve beni konuşuyormuş gibi düşünmenin herkesle değil kendimle ilgili bir sorun olduğunu öğrendim...

* Yapabileceğimizin en iyisini yaptıktan sonra başarısızlıktan korkmamak gerektiğini öğrendim...

* Sevmek için seilmeyi beklememek gerektiğini öğrendim...

* Sorunları "sorun" yapmadığımız taktirde sorun kalmayacağını öğrendim...

* Ayrı yere, aynı şeye bakan iki kişinin bile çok kez farklı şeyler gördüklerini öğrendim...

* Hayatı her zaman dürüst bir şekilde yaşayanların sonuçları önemsemediklerini öğrendim...

* Beni doğru dürüst tanımayan kişilerin bile hayatımı bir kaç saat içinde değiştirebileceklerini, hatta mahvedebileceklerini öğrendim...

* İftira okuna hiç bir zırhın dayanamayacağını öğrendim...

* Verebileceğim bir şeyim kalmasa bile bir arkadaşımın ihtiyaç duyması halinde yardım edebilecek gücü bulabileceğimi öğrendim...

* İnsanlara yardım etmek için zengin olmayı bekleyenlerin hiç kimseye yardım edemeden dünyadan göçüp gittiklerini öğrendim...

* Yazmanın en az konuşmak kadar duygusal gayret gerektirdiğini öğrendim...

* En fazla önemsedığım kişilerin benden hep uzaklaştırıldıklarını öğrendim

* İnsanları kırmadan, incitmeden, üzmeden fikir söylemenin çok zor olduğunu öğrendim...

* Herkesi memnun etmenin imkânsız olduğunu öğrendim...

* Başarıya giden yolun başarısızlıklardan oluştuğunu öğrendim...

* İnandığını yaşamanın inanmaktan çok daha zor olduğunu öğrendim...

* Kusursuz dost arayanın dolsuz kalmaya mahkûm olduğunu öğrendim...

* Hayatın çok renkli olduğunu, insan dahil her şeyi "doğru-yanlış", "günah-sevap", "olumlu-olumsuz" şeklinde yalnız siyah-beyaz görme eğiliminde olanların renk cümbüşünü kaçırdıklarını ve hayattan gerekli keyfi alamadıklarını öğrendim...

* İnsanın bin kapılı bir saray (Bediüzzaman) olduğunu, kapılarının bazılarını kapatmasının tüm kapıları kapattığı anlamına gelmediğini öğrendim. (Açık unuttuğu ya da açık tuttuğu birkaç kapısı mutlaka vardır, keşfedebilmek için emek vermek lâzım)

* Her insanın yüreğine giden bir yol olduğunu öğrendim...

* Cahile söz anlatmanın deveye hendek atlatmaktan daha zor olduğunu öğrendim...

* Bazı durumlarda eğitimle cehaletin giderilemediğini öğrendim...

* İdeolojinin deli gömleği olduğunu öğrendim...

* Geçmişin geleceğe ışık tuttuğunu öğrendim...

* Peşin hükümlerin doğru görmeyi engellediğini öğrendim...

* Kimseyle kavgaya etmeden, dayak atmadan ve dayak yemeden yaşamanın mümkün olduğunu öğrendim...

* İmanın en büyük güç kaynağı olduğunu, servetin ve şöhretik yenildiği yerde insanı ayakta tuttuğunu öğrendim...

* Hayatın ne tamamen toz tembe, ne de bütünüyle diken tarlası olmadığını, belki bir gül bahçesine benzetilebileceğini öğrendim. (Diken ve gül aynı anda)

* Düzgün bakanın güzel gördüğünü, güzel görenin güzel düşündüğünü, güzel düşünenin hayattan lezzet aldığını (Bediüzzaman) öğrendim.

* İnsanın kitaplardan önce kendini okumayı öğrenmesi gerektiğini (Mevlâna) öğrendim...

* Her günahın insan yüreğinde bir çöküntü oluşturduğunu, tövbeyle temizlenmediği takdirde yüreğin tümüyle çöktüğünü öğrendim...

* Kendini özgür hisseden insanın sadece vücudunun tutuklanabildiğini, ruhunun ise hep özgür kaldığını öğrendim...

* Her felaketin bir saadete gebe olduğunu, ayrıca sıkıntıların insanı olgunlaştırdığını öğrendim...

* Hastalıkların insandaki acıma duygusunu beslediğini, aynı zamanda hayatın ve sağlığın kıymetini öğreten iyi bir öğretmen olduğunu öğrendim...

* Hayatın sürekli araştırma ve tanıma olduğunu öğrendim...

* Pek çok işi yarım yapmaktansa, bir işi tam ve eksiksiz yapmanın daha doğru olduğunu öğrendim...

* Her kavganın küskünlükle sonuçlanmasının şart olmadığını öğrendim...

* Hatayı kabul edip özür dilemenin insanı küçültmediğini, aksine büyüttüğünü öğrendim...

* Hata etmekten ve kaybetmekten korkmanın, iş yapmayı engelleyebildiğini öğrendim...

* Risk almayanın başaramadığını öğrendim...

* Yerine göre, ağlamanın da gülmek kadar zevk verdiğini öğrendim...

* Kaba kuvvetin başka bir kaba kuvvete yenilmeye mahkûm geçici bir şey olduğunu öğrendim...

* Yaşlılar anılarını anlatmak için hayatı ıskalarken, gençlerin anı biriktirmek için hayatı soluk soluğa yaşadıklarını öğrendim...

* Şans denen şeyin, fırsatları yakalama becerisi olduğunu öğrendim...

* Mutluluğu kaybettiklerimizde, ya da kazandıklarımızda değil, içimizde aramamız gerektiğini öğrendim...

* Yalnızlık Allah'a mahsustur: Kavga etmek için bile en az iki kişi olmamız gerektiğini öğrendim...

* Ümidin en büyük sermaye olduğunu öğrendim...

* Sevenin fedakâr olması gerektiğini öğrendim...

* Ayakkabısı dar geldiği için ayağını vuran adama, dünyanın geniş olmasının bir fayda sağlamadığını öğrendim...

* Baharın tüm güllerinin topraktan önce sevgi dolu yüreklerde açtığını öğrendim...

* Bir çiçekle bahar gelmediğini, ancak her çiçeğin bir bahar müjdesi olduğunu öğrendim...

* Kimse yaşını kabul etmediğinden herkesin gencecik öldüğünü öğrendim...

* İnsanlara gülümsemenin insanları mutlu ettiğini öğrendim...

* En iyi kitabın henüz yazılmadığını öğrendim... (Buyurun siz yazın)

* Her günümüzü "son gün gibi" yaşamamız halinde hayatı ıskalamayacağımızı öğrendim...

* Öteki dünyaya değil servetimizi, kirli çoraplarımızı dahi götüremediğimizi öğrendim...

* Zengin ölü ile fakir ölü arasında hiç bir fark olmadığını öğrendim...

* En güzel şarkının henüz bestelenmediğini öğrendim... (Buyurun siz besteleyin)

* Hayatta mevcut tüm bilgilerin bugüne kadar sadece yüzde ikisine ulaşılabilmediğini öğrendim... (Buyurun yeni bilgilere siz ulaşın)

* Spor alanında kırılabilir en büyük rekorların henüz kırılmadığını öğrendim... (Buyurun öyleyse, en büyük rekor sizi bekliyor)

* En iyi tablonun henüz yapılamadığını öğrendim... (Onu yapacak kişi neden siz olmayasınız?)

* "Elalem ne der?" sendromunu rehber almak yerine, yüreği rehber almak gerektiğini, o taktirde hayatı daha kavrayıcı yaşamının mümkün olduğunu öğrendim...

* Yalnızca dünyalarını mamur etmek için çabalayanların pişmanlık içinde öldüklerini öğrendim...

* Doğru dinlemenin doğru söylemek kadar önemli olduğunu öğrendim...

* Umutsuz an olmadığını, sadece umutsuzluğa düşen insan olduğunu öğrendim...

* Hayatın engeller, engebelerle dolu olduğunu, ancak kararlı insanın aşamayacağı engel ve engebe olmadığını öğrendim...

* Tarihin yaşanmış bitmiş, gelmiş geçmiş olaylar yığının-

dan oluşmuş koca bir mezarlık değil, daima yaşayan ve insanın görme derecesine göre geleceği gösteren bir pusula olduğunu öğrendim...

* Kavgayla, zorlamayla inançların ve fikirlerin değiştirelemeyeceğini öğrendim...

* Kendimiz için bir şey yapmadığımız taktirde kimsenin bizim için bir şey yapmayacağını ve yıllar değişse bile olguların değişmeyeceğini öğrendim...

* Hayat tecrübesinin acılardan da oluştuğunu, acılar var diye hayattan yılmamak gerektiğini öğrendim...

* İcap ettiği zaman dert ortağı bulmak için, başkalarının dertlerine ortak olmak gerektiğini öğrendim...

* Eskinin bir yerden sonra eskimediğini, yeninin eskidiğini öğrendim...

* Evlilikte başarının aranan kişiyi bulmakla sınırlı olmadığını, aynı zamanda aranan kişi olmakta yattığını öğrendim.

* Her şart altında sevmenin ve sevebilir biri olmaya çalışmanın, daha güzel bir hayata ulaşmayı sağladığını öğrendim...

* Ve.. insanın doğduğu günden başlayarak her gün bir adım daha ölüme yaklaştığını, bu yüzden herkesin her an ölmeye hazır olması gerektiğini öğrendim...

* İmparatorların, kralların, başkanların toprak içinde adı belirsiz bir çobandan daha fazla yer kaplamadıklarını öğrendim.

BİR İSTİRİDYE MASALI

Küçük bir istiridye yıllar boyu denizlerde dolaşmış. Balıklarla, bitkilerle ilgilenmiş. Kendisiyle de ilgilenilmesini çok istiyormuş, ama kimse onunla ilgilenmiyormuş.

"Onun gibi binlercesi var" diyorlarmuş, "hiç bir özelliği olmayan bir istiridye işte!.."

Burun kıvrıp yanından geçiyorlarmuş.

Günlerden bir gün şöyle papatya gibi açılmış yüzerken, bir minicik kum taneciği kaçmış karnına. Önceleri aldırma-
mış:

"O küçümen şey bana ne yapabilir ki?" diye düşünmüş.

Fakat zamanla karnı ağrımaya başlamış. O zaman anlamış kum tanesini küçümsemekle hata ettiğini. Anlamaya anlamış, ama iş işten de geçmiş. Çok uğraşmasına rağmen, minik kum tanesinden kurtulamamış.

"O zaman ben de onunla birlikte yaşamayı öğrenirim" diye geçirmiş içinden, "artık o benim bir parçam."

Ne hayata küsmüş, ne gelecekte korkmuş, ne de umudunu yitirmiş; sadece sabırla ve özenle beklemiş.

Gel zaman, git zaman, istiridyeciğin ağrıları artmış. Bazen dayanılmaz derecede ağrı duyuyor, göz yaşlarını tutamıyormuş.

Sonunda istiridye dünyasının en meşhur doktoruna gitmeye karar vermiş. Doktor istiridyeciği iyi bir muayeneden geçirdikten sonra, bilgiç bilgiç başını sallayarak gülümsemiş:

“İçinde bir inci oluşuyor” demiş.

“Kötü bir şey mi?” diye sormuş istiridyecik, üzgün bir sesle.

“Aksine çok iyi bir şey” demiş doktor, “inci çok değerli bir maddedir. Onun sayesinde sıradan bir kabuk olmaktan kurtuldun, artık sen de çok değerlisin.”

İstiridyecik duyduklarına çok sevinmiş. Haftalardır ilk defa kendini mutlu hissetmiş. Evine dönmüş. İçeri girer girmez kapısı çalınmış. Bakmış karşısında iri bir istiridye:

“Sana dokunabilir miyim kardeş?” diye ricada bulunmuş, “şimdiye kadar inci taşıyan bir istiridyeye hiç dokunmadım da...”

İstiridyeciğin koltukları kabarmış: “Tabî dokunabilirsin” demiş.

Konuk istiridye karnına dokunmuş ve çok mutlu olmuş: “Keşke benim karnımda da bir inci olsa” diye yakınmış.

Ardından yaşlı bir istiridye gelmiş. Bir zamanlar karnında kocaman bir inci taşıdığını, insanların onu avladığını, karnındaki inciye çaldıklarını, tekrar denize bıraktıklarını, yeni hayatına alışana kadar çok çile çektiğini anlattıktan sonra,

“Kendine dikkat et, sakın incini kaptırma!” diye tembihlemiş.

Sonra çeşit çeşit balıklar, deniz yıldızları, deniz anaları gelmişler, incisini kutlamışlar...

Hatta içinde taşıdığı değerli incinin şerefine bir kutlama partisi vermeyi bile teklif etmişler, ama istiridyecik olayın çok abartıldığını düşündüğünden kabul etmemiş.

Şimdi olayı baştan hatırlayalım:

İstiridyenin içindeki yeni oluşum (inci oluşumu) önce mini minnacık bir kum tanesiyle başladı...

İstiridyenin içini acıttı. İstiridyecik acılara katlandı, dayandı; içindekiyle birlikte yaşamaya karar verdi ve emeğiyle, sabrıyla onu besledi, etrafını ördü...

İnciyi oluşturup olgunlaştıran, istiridyenin içinde gelişen yeni duruma dayanma kararlılığı, geleceğe güveni ve gelecekten umuduydu...

Sonuç olarak, istiridye, içindeki bir acıyı emeğiyle, çabasıyla, sabrıyla ve umuduyla bir tabiat harikasına dönüştürmüştü...

Biz de, kendi içimizde, önce bizi rahatsız eden yeni gelişim ve değişimlerden harikalar meydana getirebiliriz...

Bunun için kendimize sormamız gereken soru şu:

“Ben bir istiridyeden daha mı beceriksizim?”

Merak etmeyin: İstiridyeye “musahhar” olan “inayet”, bize de “musahhar” olacaktır.

Ve dert etmeyin: “İnci”li olanlar, sancılı olurlar.

Ne biliyorsunuz: Belki, bugün bize acı veren sancılar büyük, toplumsal bir inciyi oluşturmaktadır?

Unutmayın: Hz. İbrahim ateşe atıldığında orada bulunan herkes onun yanıp kül olacağını umuyordu...

Unutmayın: Hz. Yusuf'u kuyuya atanlar, orada ölüp gideceğini düşünüyordı...

Unutmayın: Hz. Yunus'u denize fırlatanlar, özellikle koca bir balık tarafından yutulduğunu gördükten sonra, ondan kesinlikle kurtulduklarına hükmetmişlerdi...

Unutmayın: Hz. Hacer'i oğlu İsmail'le kadın başına çölde görenler işinin bittiğini, kurda-kuşa yem olacağını sanmışlardı...

Ve unutmayın: Hz. Âlişân Efendimiz'i Mekke'den hicrete zorlayanlar, bir daha asla geri dönemeyeceğine inanmışlardı.

Fakat ne oldu: Nemrut ateşi gülistana dönüştü, Hz. İbrahim o gülistanda yedi gün geçirdikten sonra, gülümseyerek çıktı ve en mutlu günlerini geçirdiğini söyledi.

Hz. Yusuf kuyuya sarkıtılan bir kovanın ipine tutunup kurtulduktan sonra Mısır kralının sağ kolu oldu: Kendisini kuyuya atanlara buğday verdi.

Hz. Yunus'u yutan koca balık âdeta bir denizaltıya dönüşüp şerefli konuğunu rahat ettirdi, sonra da gezdire gezdire sahile çıkardı.

Hz. Hacer'e zezem ikram edildi, oğluyla uzun yıllar o bölgede yaşadı.

Hz. Âlişân Efendimiz, terk zorunda kaldığı Mekke'ye, çıkışından on yıl gibi kısa bir süre sonra bir fatih olarak geri döndü ve Mekke'lilerin de halifesi oldu.

Unutmayın: Hayatın senaryosunu siz yazmıyorsunuz.

Elimizden geleni yaparsak, ikram ve inayeti hak ederiz.

HAYATA BAL ARISI GİBİ BAKMAK

Biliyor musunuz, balarısı bir kilo bal yapabilmek için, çiçeklere yedibuçuk milyon iniş-kalkış yarar...

Bunun için de gözleri hep çiçeklerde, güllerde, güzelliklerdedir.

Güzel bir ilkbahar günü balarısı ile pislik böceği karşılaşmışlar. Balarısı neşe içinde gülümseyerek selam vermiş. Fakat pislik böceği suratını ekşitip başını başka tarafa çevirmiş.

"Bugün hava harika güzel kokuyor" diye söze başlamış balarısı, "ne de olsa bahar geldi, güller, çiçekler açtı."

"Pöh" etmiş pislik böceği, "bahardan bana ne, güzel fiilan da kokmuyor hava, her taraf leş gibi."

"Ama pırl pırl bir güneş var" diye üstelemiş balarısı, "güneşi sevmez misin?"

"Sevmem!" diye kestirip atmış pislik böceği, "nesini seveyim, çöplükler ısındığında beter kokuyor."

"Sen de çiçeklere bak o zaman."

"Niye bakacak mışım, bana bir şey vermiyorlar ki?"

"Ama çok güzel görünüyorlar..."

"Benim güzellikle filan kaybedecek vaktim yok!"

Uçmuş gitmiş pislik böceği. O zaman anlamış ki balarısı, herkes hayata kendi gönül penceresinden bakar ve ne görmek istiyorsa onu görür.

Balarısı da, pislik böceği de aynı dünyada yaşıyorlar. İkisi de uçuyor. Benzerlikleri bu kadar. Çünkü pislik böceğinin gözü sürekli olarak pislik ararken, balarısının gözü daima çiçekte, gülde, güzelliktedir.

Mark Twain der ki: "Hepimiz dünya denilen bir çöplükte yaşıyoruz, ama bazılarımız yıldızlara bakıyor." Yıldızlara bakanlar daha mutlu, daha umutlu yaşıyor.

Hayatı olumlu yönleriyle kavrayıp hayata iyimser noktalardan, bir balarısı özeni içinde, hayatın güzelliklerini de görmek ve zorluklar içinde yaşarken bile hayatın pozitif yönlerini yakalamaya çalışmak, bazılarının sandığı gibi, hayattan kaçmak değil, tam tersine hayatla gerçekten buluşup kucaklaşmaktır...

Bu tarz bir bakış açısı ve yaşama biçimi, insanı sebeplere tıkamadan doğrudan sebepler ve şartlar ötesine taşır, Yaratıcısına ulaştırır.

Sebepler zaten insanı tıknefes eden unsurlardır.

Mutluluğu ve umudu yakalayabilmek için sebeplerin ötesine geçmek, sebeplerin ötesindekiyle buluşmak şart.

İslâm her ortamda sabrı ve şükrü emrediyor. Ama Temel Reis yöntemiyle değil!

Temel Reis'in işleri çok olumsuz gidiyormuş. Sonunda sabrı taşmış. Fakat elinden de bir şey gelmiyormuş.

Açmış ellerini Allah'a:

"Allah'um!" demiş, "bana sabur ver, ama hemen ver, çünkü sabrum kalmadı!"

İslâm, hayatın sadece olumsuz yönleriyle değil, olumlu yönleriyle de düşünülmesi ve algılanması gerektiğini telkin ediyor. Bu da hayatın daha da güzelleşmesi ve insanın hayattaki güzellikleri keşfe çağrılmasıdır. Zaten hayatın tümü bir umut ve mutluluk arayışı değil midir?

"Umutsuz durumlar yoktur, sadece umutlarını kaybetmiş insanlar vardır" diyor, Ferdinand Foch. Tevekkül etmesini bilen umutsuzluğa düşmez. Umutsuzluğa düşmeyen kolay kolay mutsuz olmaz.

Karımca, küçük bir çaba ile insan, isterse kendini mutlu edebilir. Bu büyük ölçüde insanın kendi elindedir.

Mutluluk için Allah'ın bize verdiklerini sık sık düşünmek ve kendimizden daha zorda olanlara bakmak yeterlidir. Meşhur sözdür: "Ayakkabım yok diye üzülüyordum, ayakları olmayan birini gördüm."

Bir ara hastahanelere yoğun işim düştü. Ağır hastalarla sürekli iç içe yaşadım. O kadar ki, sağlıklı insanlara gıpta ediyordum. Düpedüz onları kıskanmaya başlamıştım. Bir de baktım ki, sağlıklı insanların da başka problemleri var...

Bir doktor gencecik kızını trafik kazasında kaybetmiş. "Keşke şu hastalardan biri olsa, ama sağ olsa" diyor. Şükür için bir sebep buldum. O günden beri de iyimser olmaya çalışıyorum. Ama öyle çok karamsar insan var ki, çevremizde, hem şaşıyor, hem acıyorum.

Borsada parası batırmış, yahut ticarette zarara uğramış ya, sanki dünyanın sonu. Onun açısından daha büyük felaket yok. İnsan, felaket zannettiği bazı olayların ne kadar küçük olduğunu ancak gerçek bir felaketle tanışınca anlıyor.

“Beterin beteri var” sözü boşuna söylenmemiş.

Daha beterine uğramamak için beter ortasında şükretmeyi öğrenmemiz lâzım...

Unutmayalım ki, her elemin bitişi bir lezzetin başlangıcıdır. Yine Bediüzzaman'ın ifadesiyle, “Zeval-ı elem lezzet, zeval-ı lezzet elemdir.”

DOST OLAN DOST BULUR

Kedinin adı Pamuk'tu. Doğduğundan beri (yani altı aydır) mükemmel bir evde yaşıyor, ev sahipleri tarafından da çok seviliyordu...

Özellikle evin küçük kızı Aysu, Pamuk'la oynamaya bayılıyor, onu beslemekten de büyük bir zevk alıyordu.

O kadar seviyorlardı ki, ona yemek artıkları yedirmiyorlar, onun en sevdiği ithal mamaları satın alıyorlardı.

Pamuk aslında mutluydu, ne var ki, dış dünyayı çok merak ediyor, bu da ister istemez mutluluğunu gölgeliyordu.

Her fırsatta ev sahipleri:

"Sakın dışarı çıkma!" diye tembih ediyorlardı, "dışarıda yabancı kedi kaynıyor, gözlerini kırpmadan seni ham yaparlar."

Buna rağmen, Pamuk, dış dünyayı çok merak ediyordu.

Haklıydı aslında: Aynı mahallede yaşayan Minnoş'la bile tanışmamıştı daha...

Hoş, Minnoş da Pamuk'u tanımıyordu...

İki kediciğ kendi dünyalarında mutlu yaşıyor, ancak ikisi de dış dünyayı çok merak ediyorlardı.

Pamuk daha fazla merakını yenemedi...

Kapıyı aralık unuttukları günlerin birinde gizlice evden çıktı...

Merakla bakınarak epey yürüdü...

Birden kendini büyük bir meydanda buldu...

Meydanda en az yüz kedi vardı...

Yabancı kedileri görünce, Pamuk, korktu. Tüyleri diken diken oldu. Şimdi üzerine gelecekler ve onu param parça edeceklerdi.

Tüylerini iyiden iyiye kabarttı. Kuyruğunu dikti. Hırlayıp horlayarak kendini savunmaya hazırlandı.

Öte yandan diğer kediler de kendilerine meydan okur gibi hırlayıp horlayan Pamuk'dan rahatsız olmuşlardı...

Dik dik ona bakıyor, tüylerini kabartıyor, saldırıya uğrama ihtimaline karşı durum alıyorlardı.

"Bunlar birer canavar!" diye düşündü Pamuk kedi, evden ayrıldığıma çok pişmanım."

Canının derdine düşmüştü.

Geri geri giderek meydanı terk etti.

Ve kedilerden biraz uzaklaşır uzaklaşmaz canhuraş bir koşu tutturdu.

Evine vardığında ölecek gibiydi.

"Sahiplerim çok haklı" dedi, "evin dışındaki her yer tehlike dolu, etraf canavar kedi kaynıyor."

Bir daha da evden dışarı adımını atmadı.

İki sokak ötede yaşayan Minnoş ise, sokakların canavarlaşmış kedilerle dolu olduğunu değil, her yerde dostlukların olduğunu öğrenerek büyümüştü.

Bir gün o da merakına yenildi...

Sokağa çıktı...

Yürüye yürüye aynı meydana geldi...

Yüzlerce kediyle karşılaşınca biraz şaşırdı, ancak sevindi de:

“Ne güzel! Bir sürü arkadaşım oldu.”

Sevgiyle kuyruğunu sallamaya, mutlu mutlu miyavlamaya başladı.

Sokak kedileri hal ve tavırlarıyla kendilerine dostluk sunan yeni arkadaşlarını hemen benimsediler.

O günden sonra Minnoş kedi, fırsat buldukça şehir meydarına gitti ve yeni arkadaşlarıyla oynayarak son derece mutlu anlar geçirdi.

Hayat bakış açısına göre şekillenir...

Hayattan korkan herkesi kendine düşman zanneder: Herkesi kendine düşman zanneden, bir gün hayata yenilir!

Hayatı seven ise, bazı istisnalar dışında, herkesi kendine dost olarak görür...

Hayatla buluşur, kucaklaşır ve başarır.

Çocuğunuza düşmanlık aşıyorsanız, hayata düşmanca bakacağından çevresinde bol miktarda düşman bulacak, bu yüzden hayattan korkacak ve zamanla kopacaktır...

Çocuğunuza dostluk-kardeşlik aşıyorsanız, hayatla dost olacak, etrafında da hep kardeşlik ve dostluk bulacaktır...

MUTLU ANLARI YAKALAMAK VE YAŞAMAK

Belki mutluluk, sadece görmektir...

Belki sadece işitmektir...

Belki hayatı koklamaktır...

Belki yalnızca dokunmaktır, tutmaktır...

Belki elimizdekini fark edip şükretmektir...

Belki hayatın olumlu yönlerini keşfetmektir...

Belki de yalnızca nefes almaktır...

Tabiî ki herkese göre değişen bir kavram bu, değişmezliği insana huzur hissi vermesi.

Bir hasta için en büyük mutluluk sağlığına tekrar kavuşmaktır...

* Sağlıklı günlerinde mutlu muydu?

İflas eden iş adamı için en büyük mutluluk tekrar eski servetine kavuşmaktır...

* Serveti elindeyken mutlu muydu?

Ağrılar içinde kıvranan biri için ağrıdan kurtulduğu an en mutlu andır...

* Ağrısız geçen onca yıl neden mutlu olamamıştır?

Gözleri kör biri için mutluluk, hayatı görmektir:

* Oysa bu, her zaman görenleri mutlu etmeye yetmiyor.

Sağır biri için mutluluk, sesleri duymaktır :

* Oysa bu, her zaman duyanları mutlu etmeye yetmiyor.

Elsiz-kolsuz biri için mutluluk, dokunmaktır, tutmaktır:

* Oysa bu, her zaman dokunabilen, tutabilen elleri-ayakları yerinde olanları mutlu etmeye yetmiyor.

Bacakları olmayan biri için mutluluk, yürümek, koşmaktır.

* Oysa bu, her zaman yürüyebilen, istediği zaman koşabilen elleri-ayakları yerinde olanları mutlu etmeye yetmiyor.

Çünkü kendimizi fark etmiyoruz...

Tabiatı fark etmiyoruz...

Kainatı fark etmiyoruz...

Hayatı fark etmiyoruz.

Bunları fark etmeyince, elimizde olan mutluluk kaynaklarını da fark edemiyoruz.

Evlâtlarımızın sadece sıkıntılarını yaşıyoruz...

Yalnızca bizi nasıl kızdırdıklarını, nasıl yorduklarını, nasıl incittiklerini anlatıyoruz.

Evlâtlarımızın aynı zamanda mutluluk kaynaklarımız olduklarını hatırlamıyoruz bile!

Hayatı kendimize kendimiz zehir ediyoruz.

Bütün bunları aşmak, hayatla kucaklaşmaktır.

Belki de mutluluk, hayatın sadece olumsuz yönlerine bakmak yerine olumlu yönlerine de bakmaktır.

Bunun için öncelikle hayatı her şart altında gülümseyerek yaşamayı öğrenmek lâzım. Gülümseme en büyük güçtür. Bu yetenek ve özellik tüm yaratılanlar arasından yalnızca insana verilmiştir.

Büyük bir ikramdır.

Allah'ın ikramıdır.

İnsan böyle büyük bir ikrama mazhar olduğunu hiç bir zaman unutmamalı, en zor şartlara bile gülümsemelidir.

Gülümserseniz, zor şartlar kolaylaşır...

Somurtarak hiç bir sorunun üstesinden gelemezsiniz.

Bu anlamda gülümseme mutluluğun anahtarıdır.

* Hangi yaşta olursanız olun kendinize bakın: Unutmayın ki bir diğer büyük ikram sağlığımızdır. Her yaşta zinde olmak mutluluğun öbür anahtarıdır.

* Sevdiklerinize sık sık telefon edin, konuşacak bir konunuz yoksa havadan-sudan bahsedin, yani düpedüz gevezelik edin: Azıcık gevezelikten kimseye zarar gelmez. Aksine çok faydalı olabilir.

* Eşinizi zaman zaman işyerinde ziyaret ederek ona sürpriz yapın. Neden geldiğinizi sorarsa, geçerken uğradığınızı söylemeyin: Ona deyin ki: "Seni çok özledim, akşama kadar dayanamadım geldim." Çok mutlu olacaktır. Onu mutlu görmek sizi de mutlu edecektir. (Mutluluğun büyük anahtarı küçük ayrıntılardır)

* Sevdiklerinize ekonomik gücünüz nisbetinde hediyeler alın. Hediye vermeyi bir seremoniye dönüştürün. Hediye verirken gülümseyin. Gözlerinin içine bakın. Ve onu her zaman çok düşündüğünüzü söyleyin.

* Ailenizle geçirdiğiniz zamanı arttırın. Birliktelikleri mümkün mertebe eğlenceye dönüştürün. Konuşkan (hatta geveze) ve güleç olun. Kimse sıkıcı, suskun, somurtkan bir aile ortamında gecesini ziyan etmek istemez. (Özellikle gençler böyle ortamları—haklı olarak—hiç sevmezler ve bir an önce kaçmak, uzaklaşmak isterler)

* Çocuklarınızla birlikte dolaşın. Onlarla sürekli ciddi şeyler konuşmayın. Şakalaşın. Oynayın. Hayatı onlarla da paylaşın. Ama bunu yapmak için, çocuklarınızın daha önce oluşturdukları plânlarını alt-üst etmeyin. Önceden verilmiş sözleri olabileceğini düşünün. Bu yüzden birlikteliklerinizi de birlikte kararlaştırın.

* Zaman zaman eşinizi övün: Erkekseniz, karınıza ne kadar güzel olduğunu, hâlâ yüreğinizi çarptırdığını, annenizin yemeklerini aratmayacak nefasette yemekler yaptığını, evi derli-toplu tuttuğunu, çok tertipli olduğunu filan söyleyebilirsiniz. Kadınsanız, kocanıza onunla evlenmekle ne kadar iyi ettiğini anladığınızı, çünkü çok müstesna kabiliyetleri olduğunu, çalışkanlığını, becerikliliğini, yakışıklılığını övebilirsiniz. Bu konuda çocuklarınızı da unutmayın: Herhangi bir konuda başarılı oldukları zaman yüceltin. Başarılı oldukları zaman yüceltin ki, yanlışlarını eleştirme hakkınız olsun.

* Yürürken, otomobil sürerken hayatın size sunduğu mutlulukları ıskalamamaya dikkat edin. Meselâ, geçtiğiniz yollarda sessizce fark edilmeyi bekleyen gelincikler olabilir, açmaya durmuş tomurcuklar olabilir, minik bir kedi salını salını yürürken dönüp size bakabilir, bir serçe otomobilini-

zin kaportasına konup ötebilir, bir gökkuşağı gözlerinize renkgârenk bir ziyafet çekebilir, önünüzdeki otomobilin arka camından bakan küçük bir çocuk size gülümseyebilir, yoldan geçen tanımadığınız biri selam verebilir.

* Yalnız tanıdıklarınıza değil, tanımadıklarınıza da gülümseyerek selam verin.

* İmkânlarınızı imkânı olmayanlarla paylaşın.

* Hasta ziyaretine gidin. (Hem ziyaret ettiğiniz hasta mutlu olacak, hem de hastalar arasında sağlığını fark edeceğinizden dolayı kendiniz mutlu olacaksınız)

* Eşinizden asla kuşku duymayın. (Duyarsanız gereğini yapın, ama ne onu, ne kendinizi kuşku içinde yaşatmayın)

* Sorunlarınızı biriktirmeyin, günü gününe çözmeye çalışın.

* Mutsuz geçen geçmişinize takılıp kalacağınıza hayatınızın mutlu dönemlerini düşünün.

* Eşinizle sık sık tanıştığınız, nişanlandığınız, evlendiğiniz günleri konuşun.

* Sizi gülümsetiyorsa geçmişe dönün, suratınızı asmanızsa yol açıyorsa, hayal kurun.

* Az televizyon seyredin, çok konuşun. Konuşmak bir anlamda "paylaşmak" olduğundan stresi azaltır, insanı farkında olmadan dinlendirir.

* Sürekli geçim sıkıntısından, parasızlıktan, imkânsızlıktan söz etmeyin. Bu tarz konuşmalar herkesi sikar; özellikle kocaları carlarından bezdirir. Çünkü yeterince kazanamadıklarını düşünüp mutsuz olurlar.

* Müsrif olmayın, elinizdeki maddi (parasal) ve mânevi (zaman gibi) değerleri saçıp savurmayın. Unutmayın ki ısrar, insanı mutsuzluklara sürükler.

* Eşinizi üzdüğünüzde siz de üzülmüyorsunuz, onun mutsuzluğu sizin de mutsuzluğunuz; peki hâlâ neden üzüyor ve mutsuz ediyorsunuz?

Mutlu edin ki, mutlu olasınız.

* Erkekler bu söz size: Eşinize sık sık gül götürmeyi ihmal etmeyin. Bu, bahçeden, ya da parktan koparılmış minik bir papatya da olabilir; önemli olan hatırlamaktır. Böyle hatırlamalar birlikteliğinizi güçlendirir ve yüreğinize mutluluk aşısı yapar.

* Hayatın güçlüklerini abartmayın, ille de abartacaksanız hayatın güzelliklerini abartın. Çünkü her şeye rağmen hayat güzeldir.

* Sıkıntı ve çileler yaşayanlar içindir, ölümler çile çekmez, dertlenmezler. Dertsiz bir ölü olmak mı istersiniz, dertli bir di mi? Madem sağsınız bu en büyük mutluluk kaynağınız olmalıdır.

* İsteddiğiniz zaman ağlayın. Çünkü ağlamak kabaran yüreklerin kirini-pasını siler. Kadınlar bu konuda şanslıdır, rahatça ağlayıp rahatlarlar. Ama erkekler ağlama konusunda aşırı komplekslidirler: "Erkekler ağlamaz" yalanına kendilerini öylesine kaptırmışlardır ki, her şeyi içlerine ata ata mutsuz olurlar.

Zamanı geldiğinde ağlamasını bilmeyen erkek gülmesini de bilmez.

* Erkek-kadın rekabeti de ayrı bir mutsuzluk kaynağıdır. Bazı kadınlar erkeklerle eşitleşmek, ya da onları geçmek için büyük çabalar gösterirler. Bu arada, maalesef, tavır, hareket ve üslup olarak "erkeksi"leşirler. "Erkeksi"leşmek kadının kaybetmesi demektir. Kadının gerçek başarısı ve üstünlüğü "erkeksi"leşmekte değil, kendi duygu derinliklerine yönelip daha çok "kadınlaşmak"tır. Hiç bir erkek kadın duygusallığı, şefkati ve inceliğiyle yarışamaz.

* Tatillerde ailenizle birlikte ülkenizi keşfe çıkın. Yeni yerler görün, yeni insanlar tanıyın, yeni dostlar ve arkadaşlar edinin. İnsanlarla konuşun, onları dinleyin, bildiklerini öğretilin, bildiklerini öğrenin.

* Canınız çok sıkıldığında kendinizi okumaya verin.

* Herkesten çok farklı olduğunuzu, bu yüzden her zaman mükemmel işler yapmanız gerektiğini düşünmekten ve "mutlak başarı"ya kilitlenmekten vaz geçin. (Başarıya alışkın birine her başarı büyük mutluluklar getirmez, ama her başarısızlık büyük mutsuzluklar getirebilir)

* Dünyayı kurtarmak zorunda olmadığınıza inanın. Sadece kendinizi kurtarsanız yeter. Kendinize ve ailenize yoğunlaşın.

* Düzgün ve tertipli bir ev insanı ruhsal anlamda rahatlatıp huzur verir. Bu yüzden evinizi düzgün ve tertipli tutmaya özen gösterin, ama tüm vaktinizi ev işlerine ayırmayın. Unutmayın ki önemli olan sizsiniz.

* Gün ne kadar stresli ve yoğun olursa olsun eşinizi arayın. Sevdiği sesi duymak onu stresten arındırıp rahatlatacaktır.

* Eşinizi kıskansanız bile bunu ifrata vardırmayın. Kıskançlığınızı dengeli götürün. Hele güvensizlik ve suçlama anlamına gelebilecek söz ve davranışlardan tümüyle sakının.

* Unutmayın ki, hayatın provasası yoktur, her şey bir kez yaşanır; hayatı sorgulamaktan çok yaşamaya bakın.

* Kalabalıktan mutsuzluk çıkarmayın. Bilin ki, canınız kavga etmek istediğinde yanınızda kavga edebileceğiniz birini bulmak bile mutluluk verici bir şeydir. Siz yine de az kavga etmeye çalışın.

* Mutsuzluk olumsuzluğun çocuğudur. Hayata olumlu bakmaya ve zevk almaya çalışın. ("Meşru daire keyfe kâfidir, harama girmeye lüzum yoktur." [Bediüzzaman])

* Mutluluk ne kazandıklarımızdadır ne kaybettiklerimizde: Mutluluk kendi içimizdedir. Biraz gayret gösterirsek kendimizi mutlu hissedebiliriz.

* Herkesin "ayrıntı" sayıp sırt çevirdiği noktaya dikkatle bakın: Belki aradığınız mutluluk oradadır.

* Her sabah aynanın karşısına geçin, parmağınızı aynaya doğru sallayarak gülümseyin ve şöyle deyin: "İyi ki varsın!"

İyi ki varsınız...

İyi ki varız.

HİÇ KİMSE OLMAK

Belki bir gün, birileri, size çok kızacak ve şöyle çıkışacaktır:

“Sen de kim oluyorsun be?..”

“Hiç kimse” deyin o zaman, “ben hiç kimseyim!”

“Hiç kimse” olmak, bilin ki zaman zaman “biri” olmaktan daha iyidir. Çünkü “hiç kimse” olmak “herkes” olmak demeye gelir.

İsterse insan, “herkes”, yahut “hiç kimse” olabilir. “Her şey” ya da “hiç bir şey!” arasında gel-git yapabilir!

Zaten “ben”liğin ne önemi var?..

Ne kadar kendi kimliğimizin ve benliğimizin üstüne titrersek titreyelim, genelde insanlar birbirine benzerler.

Aynı zaafılar, aynı beklentiler, aynı ihtiraslar, istiyaklar, inatlar, baskılar, dalkavukluklar ve kimbilir daha neler neler?..

Çoğumuz dürüst değiliz: İçimizde çok sayıda insan var. Bir insanımız (tarafımız) doğru, bir insanımız yanlış; bir insanımız sevap, bir insanımız günah; bir insanımız cesur, bir insanımız korkak; bir insanımız atılgan, bir insanımız ürkek; bir insanımız güçlü, bir insanımız zayıf; bir insanımız bonkör, bir insanımız nankör. Yerine göre demokrat, yerine göre diktatör...

Çoğumuz dünyaya karşı zayıfız: Yiyebileceğimizden, giyebileceğimizden daha fazlasını isteriz. Daha iyi yemekler yemek, daha gösterişli elbiseler giymek, daha görkemli evlerde oturmak, daha lüks otomobillere binmek...

Sonuçta hemen hepimiz korkarız: Ama korkularımıza ne kadar teslim olmazsak, o kadar insansınız.

Hepimiz hayattan bir şeyler bekleriz: Daha iyi yemekler yemek, daha iyi evlerde oturmak, daha iyi otomobillere binmek, daha çok başarmak, daha çok kazanmak, daha çok harcamak...

Pek itiraf etmeyiz, ama çoğumuz "şöhret+servet= kudret" formülünü hayatımızın en üstün değeri olarak görürüz. Bu uğurda kimimiz kişiliğimizi, kimimiz kimliğimizi, hatta bazılarımız namus ve haysiyetimizi ayaklar altına alırlar.

İnsanın bu yönü bilginleri hep düşündürmüştür. Bazıları "yaşama güdüsü" deyip normal bulmuş, ama bazıları "insanlıktan çıkış" addedip dünyevi beklentileri aşmayı "gerçek insanlığa ulaşmanın şartı" saymıştır.

Bunlara göre "gerçek insan", dünyayı aşıp dünyadan taşan insandır.

"Gerçek" anlamda tüm dünyada kaç "insan" kaldığı sorusu da, tabii sorulmaya değer.

Dünyada kaç "gerçek insan" kaldığını size söyleyemem, fakat her insanın dünya gerçeklerinden biri olduğunu rahat rahat söyleyebilirim.

Zaten "dünya gerçeği" nedir ki?..

Gerçek, herkese göre değişir. Herkes kendi gerçeğini yaşar: Biraz masal, biraz rüya, biraz hayal...

Herkesin hayalleri, rüyaları, hülyaları, masalları var...

Bazan kral olursunuz, bazan Başkan. Zaman zaman dünyaca ünlü bir sanatçı, zaman zaman her sözü dinlenen bir filozof.

Bazan ruh, bazan melek, bazan sıradan biri: Herkes.

İnsan istikrarsızdır: Diktatörlükten sıkılınca demokrat takılır, zenginlikten bıktı mı, yoksullukta neşe arar.

Bazan herşeydir insan, bazan hiç bir şey.

Bazan herkeştir, bazan hiç kimse.

Hiç kimse...

Gerçek, herkese göre değişir. Ben kendi gerçeğimi yaşıyorum: Biraz masal, biraz rüya, biraz hayal...

Çok şükür hayallerim, rüyalarım, hülyalarım, masallarım var...

Bazen kral olurum, bazen Başkan. Zaman zaman dünyaca ünlü bir sanatçı, zaman zaman her sözü dinlenen bir filozof.

Bazen ruh, bazen melek, bazen sıradan biri: Herkes.

İstikrarsızım: Diktatörlükten sıkılınca demokrat takılır, zenginlikten bıktım mı, yoksullukta neşe ararım.

Bazen herşeyim, bazen hiç bir şey.

Ama her vakit hiç kimseyim.

Hiç kimse...

PİNOKYO VE BİZ

Pinokyo'yu bilirsiniz, hani şu meşhur masalın kahramanı olan tahta oyuncak...

En büyük özelliği, yalan söyledikçe burnunun uzaması...

Buna rağmen Pinokyo, zaman zaman yalan söyler, burnu da uzadıkça uzarmış.

Pinokyo yalanlarına devam etmiş, burnu da uzamaya. Uzamış, uzamış, uzamış...

Derken bir gün, Pinokyo'nun ayağı takılmış ve yüzükoyn yere düşmüş: Uzun burnu kökünden kırılmış...

Ondan sonra ne kadar yalan söylerse söylesin, Pinokyo'nun burnu bir daha uzamamış.

Pinokyo da yalan söylemeye alışmış.

Nasıl buldunuz? Ben de keyfimce bir "Çağdaş Pinokyo Masalı" yazdım.

"Çağdaş", çünkü Pinokyo'lar, eski masaldaki gibi "doğrucu" değil, benim uydurmamdaki gibi "yalancı!"

Hepimiz birer "çağdaş Pinokyo" yuz aslında!

İnsanlar evde başka türlü, sokakta başka türlü...

Yalnız olduklarında "dindar", kalabalık içinde "laik"...

Ya da tersi: Yalnızlıkta "laik" (hayat tarzı bakımından), cemaatte "dindar"...

Bir grupta "tutucu", diğer grupta "ilerici"...

Hepimiz derece derece "mavi boncuk"çu olduk: Kanaatlerimizi kendimize saklayıp, muhatabımıza sadece duy-mak istediklerini söylüyoruz.

Hayat bir maskeli baloya dönüştü!..

"Korku" iyi bir mazeret!

İnsana neden korktuğunu soramazsınız. İnsan olan bir şeylerden korkar. Biz zaman zaman hukuk dışına çıkan yönetim anlayışından çok çektiğimiz için ondan korkuyoruz. Çünkü derdini anlatana kadar sizi tüketiveriyorlar. Kim ister tükenmeyi? O zaman yerine göre davranmak ve yaşamak zorundasınız...

Siyaset görürken siyasetin istediği gibi, yalnızken vicdanınızın öngördüğü gibi...

"Söyle bakiim laik misin dinci mi?"

Bunu siyaset soruyorsa katıksız laik, millet soruyorsa iş değişir.

"Söyle bakiim, Atatürk'ü mü seviyorsun, Abdülhâmid'i mi?"

"Yüreğime girin de iyice bir bakın" deseniz, yüreğinizi ortadan kesip ikiye bölerler.

"Yarısı senin, yarısı onun!.."

Yarım yürekle kala kalırsınız.

Yarım yüreklerle kaldık!

Pinokyo'nun burnu gibi bir burnumuz olsaymış da, her yalanda uzasaymış, alimallah halimiz yaman olacaktı!

Neden dersiniz burunlarımız uzadıkça uzayıp yüreğimizin yarımlığını ele verecektir!

İyi ki her yalanda uzayan bir burnumuz yok!

Bu yüzden her konuda herkes gönlünden geçeni söylemek zorunda kalmıyor.

Başımız da ikide bir belalara girmiyor.

Türkiye gibi az gelişmiş, az demokratikleşmiş, insan haklarına az inanmış ülkelerde, vatandaşların çifte standart kullanarak iki yüzlü davranması kaçınılmaz oluyor.

Aslında Türkiye de bize benziyor:

Biraz dindar, biraz laik!..

Biraz diktatör, biraz demokrat!..

Biraz Doğulu, biraz Batılı!

Ne olacağına henüz o da karar verememiştir.

Her işini kolayından halletmeye alışkın Alâattin elini lambaya sürttü...

Lambanın cini dışarı çıktı, ama "dile benden ne diler-sen" demedi bu kez.

Lambaya girip çıkmaktan, cin olup çarpamamaktan, sürekli başkalarının istediğini yapmaktan bıkip usanmıştı.

"Dinle Sahip" dedi, "yetti artık be! Sen beni adamakıllı enayi yerine koyuyorsun! Senin yüzünden cinler alemine rezil olduk yahu."

Alâattin şaşkın şaşkın sormuş:

“Ne olacak peki?”

“Olacağı şu” demiş Lamba Cini, “özgürlüğümü vereceksin, isteklerin arasında kafama yatan olursa, sen de emretmek yerine rica etmesini öğrenirsen belki yaparım.”

Çocuklarımızın gözünde burnu uzamadığı için bol yalan söyleyen bir “Pinokyo”, ya da hiç bir şeyi sorgulamadan itaat eden bir “lamba cini” olmamaya dikkat!

“BİZ” VE “ONLAR”

Dünyada bir “biz” varız, bir de “onlar”...

“Biz” olmayanlar “onlar”dır ve mutlaka “biz”leşmeleri gerekmektedir...

Bizim gibi inanmalılar...

Bizim gibi düşünmeliler...

Bizim gibi giyinmeliler...

Bizim gibi yaşamalılar...

Bizim inançtan...

Bizim mezhepten...

Bizim tarikattan...

Bizim cemaatten...

Bizim aşiretten...

Bizim siyasetten...

Tek kelime ile “biz” olmalılar ki, rahat edelim...

Alimallah, kendileri olarak kalmayı sürdürürlerse, “biz”leştirme ekseninde değiştirene kadar uğraşırız.

“Biz”leştirmeden, yani iyice kendimize benzetmeden de asla rahat etmeyiz. Çünkü herkes şöyle düşünür:

“Biz” iyiyiz, “onlar” kötüdür...

"Biz" doğruyuz, "onlar" eğridir...

"Biz" sevabız, "onlar " günahtır...

"Biz" cennetiz, "onlar " cehennemdir...

"Biz" gerçeğiz, "onlar " sanaldır...

"Biz" milletiz, "onlar " illetdir...

"Biz" her şeyiz, "onlar" hiç bir şeydir.

"Onlar", "biz"i anlamıyor!..

"Onlar", "biz"i çekemiyor!..

"Onlar", "biz"i sevmiyor!..

"Onlar", "biz"i istemiyor!..

Düşündünüz mü? "Onlar" dediklerimiz gerçekte "biz" isek ne olacak?..

"Onlar", "biz"e ayna oluyor da, "biz"e gerçeğimizi, gerçek yüzümüzü gösteriyorlarsa?..

Yani "onlar" da kendimizi görüyorsak, ne olacak?

Belki de "onlar" hiç yoktur...

Belki de "onlar" "biz"iz!

Öyleyse nasıl olmalarını istiyorsak, öyle olmalıyız.

İnançlarımızdan, ibadetlerimizden, kıyafetlerimizden, tarikatlarımızdan, cemaatlerimizden, siyasetlerimizden dolayı horlanmamak, hırpalanmamak, dışlanmamak istiyorsak, hiç kimseyi inançlarından, ibadetlerinden, kıyafetlerinden, tarikatlarından (tutulan yol anlamında), cemaatlerin-

den (cemiyetlerinden), siyasetlerinden dolayı horlamamalı, hırpalamamalı, asla dışlamamalıyız.

İnsanların "vazgeçilmez"lerini sorgulamamalıyız.

"Onlar"ı "düzeltmek" için ayırdığınız zamanı kendinizi düzeltmeye ayırırsanız...

"Onlar"a anlattığınız "doğru"ları kendi hayatınıza uygulayıp yaşarsanız...

"Onlar"ın kusurlarını irdelemeye harcadığınız zamanı kendinizin, eşinizin, çocuklarınızın, kısacası ailenizin mutluluğuna ayırırsanız...

"Onlar"ın kusurlarını keşfetmek için sarfettiğiniz vakti, kendinizi ve aile bireylerinizi keşfetmekte değerlendirirsiniz...

"Onlar"ın hata, kusur ve eksiklerini okumaya çabalayacağınıza, kendinizi okumaya çabalarsanız, ortada "onlar" kalmayacaktır...

Aslında herkes "biz"iz!

KUYRUK ACISI

Zamanin birinde bir oduncu, ormanda odun keserken, çalıların arasında bir yılan görmüş. Elindeki baltayı kaldırıp yılanı ikiye bölmek üzereyken, yılanla göz göze gelmişler.

Yılan öylesine mahzun bakıyormuş ki oduncunun gözlerine, oduncu acımış yılanın haline, öldürmeye kıyamamış. Baltayı ağır ağır yere bırakırken:

“Şimdi bunun yavruları filan vardır” diye düşünmüş, “onları anasız bırakmak olmaz.”

Oduncunun karşısındaki yılan, meğer yılanların kralıymış. Oduncunun tavrından o kadar etkilenmiş ki, ödüllendirmeye karar vermiş:

“Ey insanoğlu”, demiş, “genelde senin türünle aramız iyi değildir. Ama sen farklısın. Sevmediklerine de merhamet gösterebiliyorsun. Bu yüzden seni ödüllendirmeye karar verdim.”

“Ne ödülü?” diye şaşmış oduncu, “büyücek filansın, ama altı üstü bir yılansın, beni nasıl ödüllendirebilirsin ki?”

“Hele azıcık bekle” demiş yılan, oduncunun yeni fark ettiği kör bir kuyuya dalmış. Biraz sonra da ağzında altın bir lira olduğu halde geri dönmüş. Ağzında taşıdığı altını oduncunun önüne bırakmış:

"Al bu senin" demiş, "bundan böyle ne zaman paraya ihtiyacın olursa kuyunun başına gel, 'Ben dostun oduncu, hadi çık ortaya, ver altını' diye seslen. Ben de her defasında sana bir altın lira vereyim."

Oduncu şaşırmakla birlikte, "Vardır bir hikmeti" diyerek altını almış. Hemen şehre inip altını kuyumcuda bozdurmuş. Yiyecek içecek almış. Bu sayede oduncunun evi bolluk yüzü görmüş. Ama sırrını, ailesi dahil, hiç kimseye açmamış. Yılanla arasındaki sırrı saklamış.

Ne zaman dara düşse ormana gidiyor, kuyunun başına geçiyor, yılanla sesleniyor ve altını alıyormuş.

Gel zaman, git zaman, günün birinde oduncu hastalanmış. Aylarca kuyunun başına gidememiş. Bu yüzden evinde yokluk-yoksulluk başlamış.

Yoksulluk dayanılmaz olunca, oğlunu yanına çağırmış, oduncu. Sırrını açmış. Sonra demiş ki:

"Ormandaki kör kuyunun başına git. Oğlum olduğunu söyle. Yılanın getireceği altını alıp kuyumculara bozdur ve o parayla erzak al."

Oduncunun oğlu duyduklarına pek inanmamakla birlikte, babasının hatırı kırılmasın diye kuyunun başına gitmiş. Yılanı çağırmış. Yılan bir süre sonra ortaya çıkmış. Ağzında taşıdığı altını delikanlının ayaklarının altına bırakmış.

Delikanlı babasının anlattıklarının gerçek olduğunu görünce, büyük bir hırsa kapılmış. "Kimbilir o kuyunun içinde ne çok altın var" diye geçirmiş içinden. Hepsine aynı anda ve çabalamadan sahip olma kararıyla yılanı öldürmeyi tasarlamış. Baltayı indirmiş. Fakat yılan daha atik davranıp canını kurtarmış. Ne var ki balta kuyruğuna gelmiş, kuyruğu kopmuş. Yılan can havliyle dönüp çocuğu ısırılmış. Çocuk zehirlenip oracıkta ölmüş.

Saatler geçip de çocuk eve dönmeyince evdekileri bir telaştır almış. Oduncu, hasta yatağından, oğlunu ormanda aramalarını söylemiş. Delikanlının cesedini kör kuyunun başında bulmuşlar. Hiç kimse ne olduğunu anlayamamış. Ağlaya-sızlaya defnetmişler.

Gel zaman, git zaman, oduncu iyileşmiş. İyileşir iyileşmez de ormanın yolunu tutmuş. Kör kuyunun başına geçip seslenmiş yılan: "Ben dostun oduncu, hadi çık ortaya, ver altırımı."

Yılan uzun süre oduncuyu beklettikten sonra, ortaya çıkmış. Oduncu bakmış ki yılanın kuyruğu yok, merakla sormuş: "Kuyruğuna ne oldu?"

Yılan her şeyi anlatmış. Oduncu:

"Oğlum hırsına yenilerek büyük bir hata yaptı, ama hatasını da hayatıyla ödedi. Biz eski dostuz, dostluğumuzu devam ettirelim."

Yılan "Çok isterim ama bu artık imkânsız" demiş oduncuya, "sende bu evlat acısı, bende bu kuyruk acısı varken, biz tekrar dost olamayız."

Kıssadan hisse: Aşırı hırs, insanı eldekinden avuçtakinden de eder... ("Hırs sebab-i hasarettir."-Bediüzzaman)

İkincisi: İş özellikleriyle birlikte öğretmeden kimseye (evladınıza bile) sorumluluk vermeyin.

Üçüncüsü: Kuyruk acısı geçmemiş olana "barış", "sevgi", "kardeşlik", "dostluk" nutukları atmayın; bekleyin, önce kuyruk acısı geçsin.

Dördüncüsü: Elinizdekiyle mutlu olmayı ve yanınızdakiyle yaşamayı öğrenin...

Dünya hepimize yeter.

YALNIZ - MUTSUZ - OLUMSUZ

Öyle yalnızız ve o kadar mutsuzuz ki...

Her şey mutsuzluğumuzu ve umutsuzluğumuzu besliyor gibi...

Bir tarafta vurgun, soygun, çete, mafya, bir tarafta deprem korkusu...

Bir tarafta rüşvet, baskı, zam, banka boşaltmalar, kriz ve siyasi iktidarların sorumsuz tavırları, bir tarafta zamlar...

Yetmezmiş gibi siyasi ve sosyal kavgalar, insan haklarına duyarsızlıklar, geçim sıkıntısı, kılık kıyafet dayatması, medya terörü ve neredeyse yüz yıllık irtica-laiklik tartışmaları...

Böyle bir ülkede mutlu ve huzurlu olmak gerçekten de çok zor.

Bu yüzden umutsuz ve mutsuz çıkışlar ilk bakışta haklı gibi gözüküyor.

Fakat hayat ilk bakıştan ibaret değildir, ayrıca da "ilk bakış"lar, genelde yüzeysel bakışlardır. Ben şahsen, koyu karanlıkta bile ısrarla ve ihlâsla aranması halinde bir ışık bulunacağına inanırım.

Önce şunu tartışalım: Olumlu ne demek, olumsuz ne demektir?..

Kime göre olumlu, kime göre olumsuzdur?..

Belirli zamanlarda “olumlu” sayılan şey, başka bir zaman dilimde “olumsuz” olamaz mı?

Şunu demeye getiriyorum ki, her şey bakış açınıza göre şekillenir.

Mesela ben tutup ülkemdeki olumsuzluklara kilitleneceğime olumlu gelişmeleri keşfe çıkabilirim.

Kötüyü, çirkini, olumsuzu aramaya öyle kilitlenmişiz ki, iyiyi, güzeli, olumluyu bulmaya sıra gelmiyor.

Oysa önce güzellikleri keşfetmeye çalışmak lâzım.

Üstelik bu Peygamberî bir yaklaşımdır. Bildiğiniz gibi Âlişân Efendimiz, herkesin sırtını dönüp görüntüsünden ve kokusundan kaçtığı köpek leşinin güzel yanını hemen keşfetmiş, “Bu köpeğin dişleri ne kadar güzelmiş” b uyurmak suretiyle ümmetine hayatın güzel yönlerini keşfetme konusunda yol gösterici olmuştur.

Sabah işe gitmek üzere evden çıkarken, kapının önünde bir komşumla karşılaştım. Neşeli bir tavırla gülümseyerek selam verdim. Komşum baka kaldı.

Öylesine şaşkınlaşmıştı ki, selamımı almayı bile unutmuştu.

“Sabah sabah güzel bir haber mi aldınız?” diye sordu.

“Güzel haberler” kafamda geçit resmi yaparken, daha geniş bir gülümseme takıldı dudaklarıma:

“Evet” dedim, “sabah sabah güzel ve özel haberler aldım.”

“Bu kriz ortamında ha?” diye şaştı.

“Bu kriz ortamında, evet” dedim ben de.

“Mahzuru yoksa paylaşabilir miyiz?”

"Elbette mahzuru yok" dedim ve "güzel haberler"i saymaya başladım.

* On binlerce kişinin öldüğü bir gecenin sabahında ben sağlam; bu benim için çok güzel ve çok özel bir haberdır!

* Milyonlarca kişinin ağrıları içinde hastahanelere kaldırıldığı bir gecenin sabahında ağrısız ve sapa sağlamım; bu da benim için çok güzel ve çok özel bir haberdır!

* Dün gece ailemden hiç kimsenin ölüm haberini almadım; bu da benim için çok güzel ve çok özel bir haberdır!

* Dün gece memleketimin herhangi bir yerinde deprem olmadı, şehirleri su basmadı, insanlar enkaz, ya da sular altında kalmadı; bu da benim için çok güzel ve çok özel bir haberdır!

* Bu kriz döneminde insanlar yiyecek bulamazken ben ve ailem güzelce kahvaltımızı ettik, şükürümüzü yaptık, başkalarıyla neler paylaşabileceğimizi kararlaştırdık ve işime gidiyorum; bu da benim için çok güzel ve çok özel bir haberdır!

* Nihayet güzel bir ailem var, sevdiğim işi yapıyorum ve şu an işime gitmek üzere evimden çıkıyorum, derken bir komşumla ayak üzeri de olsa sohbet imkânı buluyorum; bütün bunlar da benim için özel ve güzel haberlerdir!

Komşum beni hemen susturdu, ama içimden saymaya devam ettim:

* Beni bunalımdan, depresyonlan koruyan sağlam bir inancım var; bu da benim için çok güzel ve çok özel bir haberdır!

* Kumarım yok, içkim yok; çocuklarımla ve yakınlarımla da böyle sorunları yok çok şükür; bunlar da benim için çok güzel ve çok özel bir haberlerdir!

* Çetelerle, mafyalarla, vurguncu ve soyguncularla hiç işim olmadı, bulaşmadım; bu da benim için çok güzel ve çok özel bir haberdir!

* Acil borç baskısı altında yaşamıyorum; bu da benim için çok güzel ve çok özel bir haberdir!

“Güzel ve özel haberler”in listesini uzatabilirim, ama gereği yok; ne demek istediğimi eminim anlamışsınızdır.

Yazık ki komşum aldırmadı...

Söylediklerimi analiz etme gereği bile duymadı...

Analiz etme gereği duysaydı, benim mutluluk ve başarı kaynaklarımın çoğuna kendisinin de sahip olduğunu görecekti ve belki mutlu olacaktı.

Ama o, elinin altındaki mutluluk kaynaklarını tercih sıralamasının en arka sıralarına iteklemiş, kendi dışında gelişen ve kendi dışında sürüp giden olumsuz haberlere kilitlenmişti.

* Hükümet işi ne olacaktı?

* IMF’den kredi gelecek miydi?

* Türkiye AB’ye girebilecek miydi? Girebilecekse, bu ne zaman olacaktı?

* Kıbrıs konusu nasıl çözülecekti?

* Enflasyon düşecek miydi?

* Ekonomik kriz ne kadar daha sürecekti?

Hayat, aslında, çoğumuza benzer imkânlar sunuyor...

"Her yer karanlık, her şey bozuk" karamsarlığında kendimizi tüketmek de elimizde, "düzelecek" iyimserliği içinde sürekli yenilenip tazelenerek umutla ayakta kalmak da...

Hayattaki mutsuzluk tablolarına bakıp mutsuz, umutsuzluk pompalayan gelişmelere kapılıp umutsuz olmak ve hem mutsuz, hem umutsuz olarak kenara çekilmek de mümkün, mutsuz ve umutsuz tablolardan mutlulukla umut çıkarmak için çalışmak da mümkün.

Eğer öncelikle kendimiz olmak üzere, bir şeyleri değiştirmeye çalışıyorsak olumsuz gelişmelere ve umutsuzluk girdaplarına kendimizi fazla kaptırmadan, küçük mutluluklar yakalamayı ve umut kırıntılarında yeniden dirilmeyi becerebiliriz.

Mutluluk kaynaklarımıza bir daha bakalım:

* Milyonlarca kişinin öldüğü bir gecenin sabahında, siz yatağınızdan sağ kalkırsınız,

* Milyonlarca kişinin ağırlar içinde hastanelere kaldırıldığı bir gecenin sabahında sapa sağlamsınız,

* Dün gece yakınlarınızdan birinin felaket haberini almadınız,

* Dün gece yakınlarınızdan biri ölmedi,

* Dün gece memleketin herhangi bir yerinde deprem meydana gelmedi, sel oluşmadı,

* Ülkeniz işgal edilmedi, mal varlığınıza el konmadı, darbe olmadı,

Mutlu olmak için daha ne bekliyorsunuz?

Kalkın ve yirmibeş saniye kadar aynaya gülümseyin.

* Ve evvelâ insan olarak yaratıldığınıza şükredin.

* Yaşadığınıza şükredin.

* İnandığınıza şükredin.

* Sağlıklı olduğunuza şükredin. (Bir kolu olmayan iki kolu olmayana, bir bacağı olmayan iki bacağı olmayana, bir gözü olmayan iki gözü olmayana, hiç gözü olmayan hem gözleri hem kolları olmayana, v.b. baksın da haline şükretsın.

Herkes için şükredecek sebepler mutlaka vardır.

Bugün kendinizi küçük bir evren gibi, hatta evrenin merkezi gibi hissedin, güneşin sadece size doğduğunu düşünün.

Bugün başarılı olacağınıza inanın.

Güçlülere teslim olmamaya karar vererek işinize gidin. Bilin ki siz güçlüklerin üstesinden gelmek için yaratılmışsınız.

Bugün bir işe başlamanız gerekiyorsa hemen başlayın.

Değişmekten ve değişiklikten korkmayın.

Dün ile meşgul olmayı, ya da yarınlar konusunda kurntu yapmayı bırakın, siz bu güne bakın, bugünü yaşayın, bugünü kurtarmaya çalışın..

Yaşanmış anlatmakla vakit kaybetmeyin, içinde bulunduğunuz anı yaşayın.

Sürekli şikâyet edeceğinize, şikâyet ettiğiniz şeyi değiştirin.

Biliyor musunuz nice "işe yaramaz insan", sırf kendilerine güvendikleri, yere sağlam bastıkları ve hedeflerine ki-

litlendikleri için, nice zor işin üstesinden geldiler ve dünya çapında isim oldular.

Nepal asıllı İngiliz vatandaşı Mallory, başlangıçta çekingen, güvensiz, ürkek, utangaç, kendi halinde ufak-tefek bir dağcıydı...

Everest Tepesi'nin üzerinde uçarken tepeye baktı baktı da şöyle mırıldandı:

"Bir gün bizim dağcılardan biri buraya çıkabilecek mi acaba?"

İkinci geçişinde: "Acaba Everest Tepesi'ne ilk defa hangi dağcı çıkacak?" diye iç geçirdi...

Üçüncü geçişinde kararını vermişti:

"Everest'e tırmanan ilk dağcı ben olmalıyım."

Hazırlandı, hazırlandı ve hazırlandı...

Yıllarca çalıştı.

Defalarca başarısız tırmanışlar yaptı.

Kimi zaman bacakları kırıldı, kimi zaman kaburgaları, kimi zaman kafası...

Ama yılmadı, yıkılmadı, vaz geçmedi. (Vaz geçenlerle başarısızlıktan korkanlar başarıyı hiç bir zaman yakalayamazlar)

"Ben dağcıyım ve ne pahasına olursa olsun o tepeye tırmanacağım" dedi.

Her denemeden sonra ciddi hasarlar alan vücudunu tedavi eden İngiliz doktor, bir gün Mallory'ye:

"Kendini öldürmek mi istiyorsun?" diye çıkıştı, "bu inandı sürdürürsen ölüp gideceksin."

“O tepeyi fethedeceğim” dedi Mallory, “başka yolu yok.”

Doktor merakla sordu:

“Neden bu kadar önemsiyorsun, ne var o tepede?”

“Aradığım şey” diye cevap verdi Mallory, “aradığım şey orada!”

Ve ufak-tefek Nepalli dağcı Mallory, dünyanın en yüksek tepesini fethetti...

Adını dağcılık tarihine altınla yazdırdı. Öldü, ama ölürken ölümsüzleşti.

Siz de hayatı fethedin.

Ama önce bir karar verin:

Aradığınız şey ne ve nerede?

Unutmayın ki, hayatı fethetmenin şartı hedef sahibi olmak ve asla hedefe tırmanmaktan vaz geçmemektir.

Şimdi son cümleyi söylemenin tam sırası: Hayat sürekli bir tırmanıştır. Kimsenin emeğine ve yüreğine basmadan tırmanmak, tırmanışın “insanca” sıdır.

Hadi bakalım, yolunuz açık olsun.

YANLIŞ PRİZ

Çok iyi niyetli olabilirsiniz...

Çok samimi olabilirsiniz...

Hatta çok da ihlâslı olabilirsiniz...

İşinizi de çok iyi biliyor olabilirsiniz.

Ama yapacağınız işi enine-boyuna ölçmeden, tartmadan, muhtemel sonuçlarını hesaplamadan yaparsanız, tüm iyi niyetinize, samimiyetinize, işinizi iyi bilmenize, hatta ihlâsınıza rağmen kendinize, arkadaşlarınıza, dostlarınıza, ülkenize, davanıza, hizmetinize ve geleceğinize zarar verebilirsiniz.

Ne demek istediğimi tıp literatürüne geçen bir hikaye ile açıklamaya çalışayım.

Memleketin en tanınmış doktorları bir araya gelmişler ve “Şifa Hastahanesi” adıyla memleketin en modern, en donanımlı, en pahalı hastahanesini kurmuşlar...

Hastahane, kısa süre sonra, haklı bir şöhret kazanmış, memleketin gerçekten de en iyi hastahanesi olmuş.

Fakat bu haklı şöhret, günün birinde gölgelenmiş: Zira hastahanedeki esrarengiz ölüm vakaları oluyormuş...

Hastahane yönetimi bunun duyulmasından o kadar korkmuş ki, toplantı üstüne toplantı yaparak konuyu önce

tartışmış, sonra görevlendirdiği uzman ekiplerle derinlemesine araştırmış...

Ulaştıkları sonuca göre, esrarengiz ölüm olayların, 11 numaralı yoğun bakım ünitesinde, yalnızca cuma günleri oluyormuş.

Yoğun bakım ünitesini tekrar tekrar gözden geçirmişler...

Her biri hayatî önemde ve son derece pahalı tıbbi cihazları tek tek kontrol etmişler...

Ama her şey yolunda gözüküyormuş. Yani hastaların ölümüne yol açacak hiç bir olumsuzluk yokmuş.

Ne çare ki, bu araştırmaları takip eden günlerde de hastalar ölmeye devam etmiş.

Nihayet polisiye bir olayla karşı karşıya bulunduklarından kuşkulanmışlar. Şehir polisine ihbarda bulunmuşlar. Polis her tarafı inceden inceye gözden geçirmiş. Hiç bir anormallığa rastlayamamışlar.

“Tıbbi bir sorun olmalı” deyip gitmişler.

Bu defa, hastahane yönetimi, odanın havasını bakteriyo-lojik olarak denetleme kararı almış. Cihazları tek tek ve tekrar tekrar gözden geçirmişler. Tıbben de her şey normal görünüyormuş.

Ne çare ki, her şeyin normal görünmesi sorunu çöz-müyor, ölüm olaylarını engellemiyormuş.

Hastaların başka sebeplerden (önceki bazı hastalıklardan) dolayı ölmüş olabilecekleri ihtimalini düşünüp ölenlerin aileleriyle görüşmüşler...

Bu da işe yaramayınca 11 numaralı yoğun bakım ünitesini yirmidört saat gözetim altında tutmaya karar vermişler.

Doktorlar, sırayla, 11 numaralı yoğun bakım odasında sürekli nöbet tutacaklar, gözlerini kırpmadan hastaları izleyeceklermiş.

Nöbet başlamış...

Ve bu nöbetin ilk cumasında gerçek ortaya çıkmış...

Bakın nasıl?

Her cuma olduğu gibi, o cuma günü de temizlikçi kadın 11 numaralı yoğun bakım odasına girmiş...

Elektrikli süpürgesini karton kutusundan çıkarmış...

Borularını büyük bir özen ve titizlikle hazırladıktan sonra, fişi eline almış...

Kabloyu çeke çeke en yakın prizin yanına gitmiş...

Prizin üzerindeki fişi çekip elektrikli süpürge'nin fişini takmış.

Ama prizden çektiği fiş, gecelâmbasının fişi değil, solunum cihazının fişi imiş.

Meğer her cuma aynı şeyi yapıyor, bu yüzden, solunum cihazına bağlı hasta çarpına çarpına ölüyormuş.

Odadaki prizlerden herhangi birini tercih etmek, temizlikçi kadın için, işin esasına ilişkin olmayan "küçük bir ayrıntı"dır...

Ama hasta açısından esasın esasıdır: Çünkü hayatı söz-konusudur...

Hasta için bu bir "ölüm-kalım" meselesidir.

Onca modern hastahaneyi kuranlar için ise, itibar kırıcı büyük bir hatadır.

Dikkat: Sizin umursamadığınız bir şey, başkalarının hayatı olabilir!

Temizlikçi kadının temizlik yapma konusundaki niyeti halisti...

İşini iyi yapma hususunda da son derece kararlı ve samimiydi...

Yalnız kendi işine kilitlenmişti.

Olayı tümünden kavramak, "tüm"ün parçası olduğunu düşünmek ve hareketlerinin sonuçlarını hesaplayarak hareket etmek gibi bir görevi olmadığını sanıyordu.

Görevi odayı ter temiz hale getirmektir: O da bunu yapıyordu.

Bunu yapmak için gereken tüm malzemeleri kullanıyor, teknolojiyen de azami şekilde yararlanıyordu.

Elektrikli süpürgeyi kullanmayı çoktan öğrenmişti: Bunun için fişini herhangi bir prize takıp düğmesine basması yeterliydi.

Vakit kazanmak için kendisine en yakın prizi kullanıyordu. Ne var ki, kullandığı priz solunum cihazının fişinin takılı olduğu prizdi. O prizden gelen elektrik solunum cihazını çalıştırıyor, solunum cihazı da hastayı yaşıtıyordu.

Hastahane mükemmeldi...

Solunum cihazı harika bir âletti...

Ne var ki, beş paralık bir priz bütün bunları mahvediyordu.

Temizlikçi kadın bütün bunları ayrıntı sayıyordu...

Bu ayrıntılarla kendisinin değil belki doktorların, hemşirelerin, yöneticilerin meşgul olması gerektiğini düşünüyordu.

Sonuçta, kendisi, basit bir temizlikçiydi ve hastaları ya-
şatmak gibi bir yükümlülüğü yoktu...

Tüm yükümlülüğü odayı temizlemekten ibaretti.

O da bunu yapıyor, ama odayı her temizleyişinde arkasında bir ceset bırakıyordu.

Sosyal hayatta, siyasette, ticaretle, hizmette samimiyet ve hüsn-ü niyet (iyi niyet) tabî ki olmalı... (Temizlikçi kadın son derece iyi niyetli hareket ediyor, işini yapıyordu)

Ama bunların yanı sıra solunum cihazının fişini çekmeyecek kadar basiret, siyaset ve ufuk da lâzım...

Yoksa hayat kurtarmak için oluşturmuş mekanlarda hayatları söndürebiliriz.

Şimdi gelin şu tabloya yakından bir daha bakın:

Onlarca idealist yatırımcıyla onlarca doktor bir araya geliyor...

İnsanlara şifa dağıtmak, ağrılarını azaltmak, sağlıklarına kavuşturmak için paralarını, eğitimlerini, emellerini ve enerjilerini birleştiriyorlar...

Dünyanın en güzel şehirlerinden birinde, dünyanın en modern, en donanımlı hastahanesini kuruyorlar...

Dünyanın en modern yoğun bakım ünitelerini oluşturuyorlar...

Tarınmış doktorlar, hastabakıcılar, hemşireler çalıştırıyorlar...

Hastaları memnun etmek için personele büyük paralar ödüyorlar...

Kısacası hiç bir masraftan kaçınmıyorlar...

Ama hiç biri işe yaramıyor...

Onca masraf, onca fedakârlık, onca uzmanlık bir anda çöpe gidiyor.

Aptal bir priz tüm o görkemi kirletiyor.

Hastahanenin adı "Şifa Hastahanesi"nden "Ölüm Hastahanesi"ne dönüyor.

Siz siz olun, hayatınızı "yanlış priz"e takmayın!

EV HALİ

Aydın çok dağınık bir çocuktur...

Okuldan döner dönmez çantasını bir yana, ceketini diğer yana fırlatır. Yakalığını, önlüğünü yerlere saçarak odasına girer, girer girmez de içinde derin bir huzur hissi duyardı.

Çünkü odası çok tertipliydi. Her şey yerli yerinde dururdu. Bu yüzden Aydın, neyi nerede bulabileceğini çok iyi bilirdi.

İhtiyaç duyduğu eşyaları aramak için hiç vakit kaybetmezdi.

Günlerden bir gün, durumun değiştiğini hayret ve dehşetle gördü...

O gün okuldan eve döndüğünde yatağını darma dağın buldu. O gün gerekmediği için okula götürmediği kitaplar, defterler, cetveller yerlere saçılmıştı. Banyo havlusu etajerin üzerinde sallanıyor, kirli çorapları odanın ortasında duruyordu.

"Bu ne perişanlık böyle?" diye söylendi.

Canı fena halde sıkılmıştı. Banyoya girdi. Yüzünü yıka-
dı...

Kurularmak için havlunun her zaman durduğu yere uzandı, ama havlu yoktu. Şaşkın şaşkın bakındı. Havlu klozetin kapağının üzerinde duruyordu.

“Buraya havlu konur mu?” diye mırıldandı hoşnutsuzlukla başını sallayarak, “askısına asmak...”

“...lâzım” diyecekti, ama havluyu askıya asmayanın kendisi olduğunu hatırlamıştı.

Birden sustu: O günün sabahını hatırladı: Odayı dağıtan da, havluyu kullandıktan sonra, her zamanki gibi neresi denk gelirse oraya fırlatan da kendisiydi. (Bu kez de klozetin kapağına denk gelmişti)

Bugünün diğer günlerden tek farkı, sabahleyin dağıttıklarını gün boyu kimsenin toplamamış olmasıydı.

“Anne!..” diye seslendi mutfığa doğru.

“Buradayız” dedi annesi.

“Aslı da yanında mı?”

“Evet, kızkardeşin de burada.”

Madem oradaydılar neden acaba evi toplamamışlardı?

Mutfığa girdi...

Soğuk bir şeyler içmek için buzdolabının kapısına uzanmışken, durdu: Buzdolabının kapısında bir kâğıt azılıydı. Annesinin yazısını hemen tanıdı. Okumaya başladı:

* Açtığın kapıyı-kapağı-dolabı mutlaka kapat...

* Yaktığın lâmbayı mutlaka söndür...

* Dağıttığın her şeyi topla...

* Eşyaları hor kullanma...

* Kullandığın her eşyayı aldığın yere koy...

* Boş oturacağına ev işlerine yardım et...

* Ailede “erkek işi-kadın işi” ayırımı yapma; (kadınlar futbol izleyebilir erkekler de pekalâ bulaşıkları yıkayabilirler)...

- * Ödünç aldığın her şeyi, işin biter bitmez geri ver...
- * Başkasına ait eşyayı kullanmak istiyorsan sahibinden izin al...
- * Bir şeyi kırdığın zaman çekinmeden itiraf et...
- * Yediğin yemeğin bir yaparı olduğunu sık sık hatırlamaya çalış...
- * Teşekkür etmek için sebep arama...
- * Onaramıyorsan tamirci çağır...
- * Çalıştırmasını bilmediğin âleti kullanma...
- * İlgilenmediğin bir konu hakkında sorular sorma...
- * Söyleyeceklerin karşındakini incitecekse sakın söyleme...

Derin bir nefes aldı ve yazının sonundaki “önemli not” bölümünü dikkatle okudu:

“ÖNEMLİ NOT: Nineler, anneler, ablalar ve bacılar aynı evde yaşayan dedelerin, babaların, abilerin ve erkek kardeşlerin hizmetçileri değildir. Herkes kendi çöpünü kaldırabilir, kendi ayakkabısını boyayabilir, terliğini, ya da çorabını bulabilir.”

Notun altında bir de “unutmayın” uyarısı vardı:

“Unutma: Her şey bıraktığın yerde, bıraktığın gibidir.”

Aydın dersini almıştı...

Başı önünde odasına döndü...

Sabahleyin dağıttığı her şeyi toplamaya başladı.

PARA (YA DA FARE) İMPARATORLUĞU

Şarkılarımız, masallarımız, hikâyelerimiz, filmlerimiz, dizilerimiz ağlıyor...

Hayatımız yakınmalardan, acılardan, isyanlardan geçilmiyor...

Şunu demek istiyorum ki, hayata bakışımıza genelde, "Kara bahtım, kör talihim taş bassam iz olur" anlayışı hakimdir...

Çünkü başarısızlıklarımızı, beceriksizliklerimizi ve çoğu tembelliğimizden kaynaklanan yenilgilerimizi mertçe üstlenme yürekliliğini gösteremiyoruz. Bu durumda, geriye kala kala gizli güçler (talih-kısmet-şans-baht gibi) kalıyor...

Biz de yenilgilerimizin izahını işte onlarla yapıyoruz:

"Ah kör felek, kimine kürk giydirir, kimine yelek!.."

"Bahtı kara garibim.."

"Kısmetsizin tekiyim..."

"Kader gülmeyince gülmüyor işte!.."

"Şansım yok birader!.."

"Altını tutsam kömüre dönüşüyor."

Çoğu kendinden kaynaklanan başarısızlıkları talihsizliğine, şanssızlığına, kısmetsizliğine bağlayıp rahatlamaya çalışan çok insan tanıdım...

Ömürleri ağlamayla, yakınmayla ve ayaklarına gelen kimi kismetleri kaçıramanın hikâyesini anlatmayla geçiyor.

Hayatları pişmanlıklardan, “keşke”lerden oluşuyor.

Halbuki “Ayağınıza kadar gelen kismetini tepmeyin” gibisinden sözler her dilde var. Bu bir uyarıdır: Çünkü pek çok kişinin “şanssızlık” zannettiği olay, ayağa gelen kismetlerin değerlendirilememesi olayıdır.

Earl Nightingale diyor ki: “Başarılı insanla başarısız insan arasındaki en belirgin fark, başarısız insanın yapmadığı her şeyi başarılı insanın yapmasıdır.”

Kismet tabîî ki var: Ama sadece arayanların ayağına gelir.

Size bununla ilgili bir hikâye anlatmak istiyorum: Aslında bu hikâye hepimizin çok iyi tanıdığı birinin hikâyesidir.

Günümüzden elli, altmış yıl kadar önce, Amerika’da, salaş bir oto tamirhanesinde, gideceği evi bile olmayan genç bir ressam yaşıyordu. “Yaşıyordu” demem sözgelimi, yoksa onun yaşantısına pek “yaşamak” denmezdi: Zira günleri yarı aç, yarı tok geçerdi...

Çünkü o tanınmamış bir ressamdı. Adını kimse duymamıştı. Bir süredir çalıştığı gazete, “işe yaramaz fikirler” üretilip yönetimi sürekli “rahatsız” eden genç ressamın işine son vermişti.

O günden beri yalnız ve beş parasızdı. Fakat pes etmeye yanaşmıyor, ne kadar talihsiz olduğunu düşünürse düşünsün, kendini umutsuzluğa kilitlemiyor, yeni projeler üretmeyi sürdürüyordu.

Gerçi hem gazeteden kovulmuştu, hem de projelerini götürüp sponsorluk önerdiği iş adamları, hayal gördüğünü söyleyerek onu kovmuşlar, güvendiği projelerine kırk para

bile yatırmamışlardı, ama genç ressam günün birinde başa-
racağına inanıyor, umutla çalışıyor, şartlara teslim olmadan
koşuyordu.

Başarısız geçen her günün akşamında hatıra defterine
şöyle bir cümle yazardı:

“Kendimi ne kadar şanssız hissedersenem edeyim, ne ka-
dar talihsiz ve kısmetsiz olduğumu düşünürsem düşünե-
yim, asla ümitsizliğe kapılmayacağım ve asla tembellik et-
meyeceğim.”

Nihayet bir akşam vakti...

Sığındığı salaş oto tamirhanesinde...

Yeni fikirler üretmek için beynini zorlarken...

İhtimal ki, bir yandan da kısmetsizliğiyle şanssızlığına
yanarken...

Hayatı değişti.

Dalmıştı...

Bir ara ayağına bir şeyin süründüğünü hissetti...

Eğilip bakınca, küçücük bir fare gördü: Sanki kendini
fark ettirmek için çabalıyordu...

Genç ressam bir an boş bulunup ürktü, o ürküntü içinde
ayağını hızla yere vurdu. Farecik korkuyla duvardaki bir
deliğe saklandı.

Ama bös bütün kaybolmadı, arada bir başını delikten
uzatıp genç ressama bakıyor, sanki ona bir şeyler anlatmak,
ya da kendini hatırlatmak istiyordu.

“Elalemin ayağına kısmet gelirken, benim ayağıma ap-
tal bir fare geliyor” diye düşünmekten kendini alamadı.

Beynindeki keşmekeşi istifleyip onlardan bir proje çıkarmaya çalışan genç ressam, bir fare tarafından rahatsız edildiği için de ayrıca mutsuzdu.

İşte tam bu sırada gözleri elindeki kâğıda ilişti: Farkında olmadan bir sürü sevimli fare karikatürü çizmişti...

Kafasında sanki milyonlarca şimşek çaktı.

Arşimed gibi "Evreka=buldum" diye bağırmadı, ama o da bulmuştu...

Ve her şey bir anda değişti: Çünkü dünya çocuklarının gönlünde taht kuracak olan sevimli fare "Mickey" o an dünyaya gelmişti.

Tahmin ettiğiniz gibi, genç ressamın adı, Walt Disney'di.

O akşam ayağına aptal bir fare geldi, eğilip fareye baktı ve "başarı"nın en son noktasına çıktı.

O akşam orada çizdiği fare resimleri, ona büyük bir imparatorluk kazandırdı: Para İmparatorluğu...

Ya da, Fare İmparatorluğu!..

Walt Disney parasızdı...

Walt Disney desteksizdi...

Walt Disney şöhretsizdi...

Walt Disney yalnızdı...

Zaman zaman şanssızdı...

Talihsizdi...

Kismetsizdi...

Ama asla ümitsiz değildi.

Olumsuz şartlara direndi ve kazandı.

Direnin ve kazanın!

Bir konferans için Kartal'a gidecektim. Dalgınlık işte, nasıl olduysa oldu kendimi Şile yolunda buldum.

Çevreyi iyi bilmediğimden de dönmenin mi yoksa devam etmenin mi daha doğru olacağına bir türlü karar veremedim.

Bir "Kartal" levhası görünceye kadar gittim...

Sonra o istikamete yöneldim...

Nihayet E-5 karayoluna inmiştim, fakat aksilik, bu defaki "Kartal" levhasını ıskalamışım...

Çevreyi de bilmiyorum ya, etrafta dönüp durmaya başladım. Koskoca Kartal'ı bir türlü bulamadım.

Ve bir buçuk saat kaybettim...

Konferansa bir buçuk saat geç gittim...

Konuya hikâyemle girdim. Sonuç olarak dedim ki:

"Hayatın da dikkatli gözlerden kaçmayan trafik levhaları var. İskalarsanız yolunuzu kayb eder, şansınızı tepersiniz. Yakalarsanız onunla birlikte kestirmeden yükselirsiniz. Hayatın trafik levhalarına dikkat!"

Bazen bir fare bile insana yol gösterebilir.

“OLUMSUZ ŞARTLAR” SENDROMU

İzin verirseniz bu konunun altını bir kere daha çizmek isterim. Çünkü gülümsemeyi ibadet sayan bir dinin mensupları olarak niye asık suratlı hale geldiğimizi henüz çözebilmiş değilim.

Problemlerimiz var, tamam; peki Saadet Asrında problem yok muydu?.. Buna rağmen neden Resul-i Alişan Efendimiz ümmetini tebessüme teşvik etti? Neden tebessümü sadaka saydı?

Dertlerimiz, sıkıntılarımız var, kabul...

Peki de, aynı zamanda dünyayı “imtihan salonu” sayan ve her sıkıntıyı, çileyi, zorluğu, baskıyı bu “imtihan sırn”nda aşmaya çalışan inancın sahibi biz değil miyiz?

Unutmayalım ki, kâmil Müslüman, musibetleri gülümseyerek karşılamasını bilen insandır. İlk Müslümanların hayatını okursanız, bu gerçeği ap açık görebilirsiniz.

Bakın şu yaptıklarımıza: İki kişi bir araya gelir gelmez ileriye dönük hizmetlerden konuşacağımıza, birbirimize cesaret ve moral vereceğimize, tutuyoruz günlük hayatın keşmekeşini konuşmaya başlıyoruz...

Üstelik günlük hadiselere en olumsuz yönlerden bakıp birbirimize “yandık, yıkıldık, mahvolduk” nutukları çekiyoruz. Gidişin fevkalâde kötü olduğuna birbirimizi inandırmaya çalışıyoruz. Tabiatıyla ümitsiz bir hava kuşatıyor etrafımızı. Moralimiz beter bozuluyor. O moralsizlik içinde üstümüze düşen bir hizmet varsa bile tavsatıyoruz.

Oysa Müslümanın insanlara, çevreye ve olaylara yaklaşımı müspet olmalı. Müslüman her insanda ve olayda bir güzellik keşfetmeli ki, o güzellikleri köprü yapıp Güzeller Güzeli'ne ulaşabilsin.

Bu bir bakış açısı, aynı zamanda da bir hayat felsefesidir. İşte bu çerçevede Resul-i Ekrem, kokuşmuş köpek leşinin bile dişlerine dikkat çekmiş, herkes başını başka tarafa çevirip burnunu tutarak leşin önünden geçerken O dikkatle bakmış ve “Ne güzel dişleri var” buyurmuştu. Var olan güzelliği keşfetmek, hayatı aşkla yaşamının tek yoludur.

Halbuki çoğumuz güzellikleri görmeden yaşıyoruz. Çünkü bakış açımız gelişmemiş, genişlememiş, daha doğrusu idrakımızı Müslümanlaştıramamışız.

Bediüzzaman der ki: “Güzel gören güzel düşünür, güzel düşünen hayattan lezzet alır.” Bu hesapça biz hayattan dahi lezzet alamayan, lezzet alamadığı için de şükretmesini bilmeyen garip Müslümanlara dönüşmüşüz. Olumsuz tablolar çizmekte âdeta yarışıyoruz. Olaylara çoğunlukla olumsuz yönlerinden yaklaşıyor, içimizi karartıyoruz.

Bakın “olumsuz şartlar” sendromuna düşmeyenler, tarihte neler başarmışlar...

Sultan İkinci Mehmed henüz yedi yaşlarında iken hocası Molla Ak Şemsüddin kulağına eğildi ve başarının en önemli kuralını fısıldadı:

"Sen mücahidin-i fisebil-illahsın. Şimdiden hedefini tespit etmelisin."

Önce hedef belirlendi: "Kostantiniyye mutlaka fethedilecektir."

Ak Şemsüddin hedef tespitinden sonrasını da söyledi:

"Dağ ne kadar yüksek olursa olsun, yol onun üzerinden geçer. Sen dağ olmaya heveslenme, asla gururlanma; yol ol ki, herkes senin üzerinden geçerken, sen dağların bile üzerinden geçesin."

"Hocam, ya şartlar elverişli olmazsa?" diye sordu. Ak Şemsüddin hiç duraksamadan cevap verdi:

"Şartlara teslim olmazsan şartlar değişir, sana teslim olurlar. Çok çalışır, çok dua eder ve çok istersen Allah'ın rahmeti tecelli eder, rahmet tecelli ettiğinde nice olmazlar tahakkuk eder. (gerçekleşir)"

Ve günü gelince, çocuk yaşına bakmadan Bizans'ın fetihini düşünmeye başladı.

Çandarlı Halil Paşa, gencecik padişahın niyetini duyar duymaz telaşlandı. Sadrazamdı. Sadrazam olarak genç padişaha yol göstermek gibi bir sorumluluğu vardı. Bu çocuk (Padişah) bir çocukluk edip Bizans'ın üzerine yürümeye kalkarsa, alimallah Osmanlı mülkü pây-mâl olabilir, hatta elden gidebilirdi. Ümmet-i Muhammed'i bir aceminin acemiliğine kurban etmeyecekti.

İkaz görevini yapacak, kelle pahasına olsa bile Padişahu bu maceradan vaz geçirecekti.

Bir gün hışımla genç padişahın huzuruna girdi ve selamı bile unutup sordu:

"Sen ümmet-i Muhammed'i hisar önünde telef etmek mi istersün?"

Genç Hünkâr, baba yadigârı Sadrazamının öfkelenmesinin sebebini az çok tahmin etmişti. Fakat ağzından duy-mak istiyordu:

“Kangi sebepten ümmet telef olubdur koca vezirum?”

“Bizans’ı feth itmeğe and virmişsün. Ümmetun telefati-ne başkaca sebep ne lâzım?”

“Beli, and virdük. Ya biz Bizans’ı, ya Bizans bizi alacak dedük! Bir mahzuru mu var?”

“Elbette!” diye cevap verdi Sadrazam, konuşurken uzunca sakalı titriyordu: “Elbette ki mahzuru var, olmayacak duadır ki, akl-ı selim olmayacak duaya hiç bir vakit amin dimez.”

Sultan İkinci Mehmed gülümsedi:

“Kangi duayı kabul edeceğini ancak Hak Tealâ bilür. Biz sadece arzımızı yapar hükm-i İlâhiyi râm olub bekleriz.”

Kalktı, Sadrazamına doğru birkaç küçük adım attı. Gözlerine baktı:

“Her daim dimez misin ki, kul kısmı gaza yolunda elinden geleni yapmakla mükelleftur. Biz dahi muştunun (fetih müjdesinin) tahakkuku cihetinde say edeceğiz. İnşaaallah-ü Tealâ fetih mukarrerdir.”

“Nereden belli ki?”

“Doğru, henüz belli değil. Zaten teşebbüs olmadan tahakkuk olmaz. Biz dahi teşebbüs üzereyiz.”

Koca Sadrazamın aklı bu işe bir türlü yatmıyordu. İkna olmamıştı.

“Baban alamadı, ondan öncekiler de alamamıştı, sen nasıl alacaksın?” dedi hafiften alaycı.

Genç hükümdar hışımla pencereye döndü. Bir süre yeniçerilerin koşturmasını seyretti. Onlar fethe inanıyordu. Ama yaşlı Sadrazamına henüz inandıramamıştı.

Yüreğine ince bir sızı girdi. Bir an için endişelendi. Ne de olsa yaşlı Sadrazamın müthiş bir tecrübe birikimi vardı. Onbeş yaşından beri devlet hizmetindeydi. Kendisi ise onbeş yaşını geçeli ancak birkaç yıl olmuştu. Bu açıdan şartlar aleyhine görünüyordu.

Fakat şartlara teslim olmayacaktı. Çandarlı'ya döndü:

"Bak a vezirim" diye söze başladı, öfkesini tereddüdüne sarıp yutkunarak; "ben ne babama benzerim, ne babamdan öncekilere. Şimdiki zaman başkaca zamandır. Çaresi yok fetih olacak."

İhtiyar Sadrazam, tezini savunma kararlılığı içinde tek geri adım atmadı:

"O zaman bil ki, bunun mes'uliyeti tamamiyle sana aittir, çünkü akbeti hayır görmüyorum. Bizans İmparatoru ünvanını alayım derken, korkarım padişahlıktan da olacaksın. Bu ne hırs!"

Padişah ilk defa öfkeleni:

"Hırs değil iman!.." diye bağırdı, "dedik a ya biz onu, ya o bizi! Hakikatli hükümdar olmanın başkaca çaresi yoktur."

"Elinde olanla yetinsene."

"Elimdekiyle yetinirsem elimde olan da gider Çandarlı, ne belledin! Zirvede durulmaz, ya devamlı tırmanırsınız, ya da aşağı kayarsanız. Ben gencim, tırmanacağım!"

Çandarlı çıkmak için toparlanırken:

"Ben söylemiş olayım, Hak Tealâ ve kulu nezdinde

mes'uliyetten kurtulayım da, sen yine ne ki istersen yap, padişah sensin."

"Şükrolsun biz padişah-ı cihanuz ve Kostantiniyye'yi feth edeceğiz."

"İmkânsız" diye dudak büzdü Çandarlı Halil Paşa.

"Neden koca vezir?"

"Çünkü surlar çok muhkemdir, muhkem surları yıkacak cesamette (büyüklükte) topumuz yoktur."

Genç hükümdarın karşısına yine şartlar ve sebepler çıkmıştı. Ak Şemsüddin Hoca'nın sözlerini hatırladı. Gülümseyerek sordu:

"Surları yıkacak toplar günün birinde yapılacak mı?"

"Evet" dedi Sadrazam, "günün birinde herhal ki yapılır."

Genç hükümdar kükredi:

"İşte o gün bugündür vezirim! Topları yapacak zenaat-kâr benim, Bizans'ı yıkacak Hünkâr da benim."

Ne demişti Ak Hoca:

"Şartlara teslim olmazsan şartlar değişir, sana teslim olurlar. Çok çalışır, çok dua eder ve çok istersen Allah'ın rahmeti tecelli eder, rahmet tecelli ettiğinde nice olmazlar tahakkuk eder. (gerçekleşir)"

Şartlar değişti, Bizans teslim oldu, çünkü rahmet inmişti. Bakın nasıl?

Bizans İmparatoru Konstantin Dragazes'in hizmetinde Macar asıllı bir top dökümcüsü (mühendis diyebiliriz) vardı: Urban Usta. Tam o sırada, İmparatorla arasında küçük bir ücret anlaşmazlığı oldu. Bu yüzden Urban Usta pılsını-

pirtisini topladı ve Edirne'ye gitti. Plânları Padişah'ın önüne koydu:

"Bunlar" dedi Bizans'ı koruyan surların plânıdır, tarafımdan en zayıf noktalar tespit edilmiş ve işaretlenmiştir."

Ardından başka bir deri heybe açtı.

"Bunlar da işaretlenmiş yerleri yıkacak kuvvette gülleler atabilen topların plânlarıdır. Bana imkân ve fırsat verirseniz sizin için bu topları dökerim. Siz de surları yerle bir edersiniz."

Rahmet tecelli etmişti: Geriye şükür ve gayret kalıyordu.

Zorluklara teslim olmamak, dünyayı da kucaklayıp dünya ötesine taşan ebedî hedefimize her şart altında kararlı biçimde yürümek hem dinî, hem de millî tarihimizin öğüdüdür. Şartlar aleyhimize dönünce surat asıp hayata küsmek bize yakışmaz. Unutmayın ki, Sultan İkinci Mehmed, şartlara teslim olmadığı için "Fatih" oldu.

Karar sizin: Ya Halil Paşa gibi yaşayıp kaybedeceksiniz, ya da Fatih Sultan Mehmed gibi yaşayıp kazanacaksınız.

Unutmayın: Yapana kadar her şey zordur.

"Yarın bırakacağım" diye diye tam otuzbeş sene sigara içtim...

Esrar hariç, pürodan pipoya, oradan nargileye kadar dumanı tüten her şeyi denedim...

Yaş elliye dayandı, ama sigarayı bırakacağım "yarın" bir türlü gelmedi.

Sonuçta, bir akşam üzeri, sigarayla ilgili her şeyi çalışma masamın üzerine bırakarak ayağa kalktım.

Bu defa kesin kararlıydım.

“Bitti” dedim yarısı içilmiş pakete bakarak, “bundan sonraki ‘yarın’larımı sensiz yaşayacağım.”

1994 yılının 14 Haziran’ıydı. Bitiş o bitiş. Bir daha ağzıma koymadım.

Çok zorladı, çok direndi, beni kandırmaya çok çalıştı, ama başaramadı.

Oysa daha önceleri başarmış, beni döndürmüştü. Ama o anın önceki teşebbüslerimden bir farkı vardı: Kesin kararı vermiştim.

Yani yüreğimde gemileri yakmış, dönüşü imkânsız kılmuştım.

Sigara bile anladı sonunda, anladı ve beni zorlamaktan vaz geçti.

Başarmak istiyorsanız, geri dönüşü unutun, gemileri yakın ve sadece önünüze bakın.

Bir dağa adını veren (Cebel-i Tarık=Tarık Dağı) meşhur Berberi Komutan Tarık bin Ziyad, Emevi Halifesi Melik bin Abdülmelik zamanında (705-715) Güney İspanya sahillerine çıktı. (710)

Hedefi Avrupa’nın yüreğinde (İspanya’da) bir İslam devleti kurmaktı. Böylece müslümanlar Avrupa ile Avrupa müslümanlarla yakından tanışmış olacaktı.

Musa bin Nusayr’dan aldığı yedi bin askerle Kuzey Afrika sahilinde Sebte Boğazı’nı geçip İberik Yarımadasına çıkarma yaptı.

Fakat kendilerinden kat kat üstün düşmanla savaşmaktan asker yorulmuş, bir bıkkınlık gelmişti. Ayrıca da sefer uzadıkça uzuyordu. Halbuki memleketlerini ve ailelerini özlemişlerdi. Artık dönmek istiyorlardı.

Tark bin Ziyad, askerlerin bıkkın halini görünce, bu askerlerle büyük hedefine ulaşamayacağını düşünmeye başladı. Bir çare aradı ve buldu.

Askerlerini oradaki bir tepede topladı.

"Limana bakın" dedi, "bakın neler olacak."

Limanda kendilerini İspanya'ya getiren gemilerden başka bir şey yoktu. Acab a ne olacaktı?

Herkes merak içinde limana bakmaya başladı...

Derken önce bir duman yükseldi limandan, arkasından alevler görüldü. Gemiler cayır cayır yanıyordu.

"Eyvahlar olsun!.." diye bağırdı askerler, "hemen söndürmeye gidelim."

Askerler büyük bir telâşla koşuşturmaya başladılar...

Fakat Komutan Tark bin Ziyad keyifli gözüküyordu.

"Koşmayın" dedi gülümseyerek, "yangın sizden çok daha hızlı."

"Peki nasıl döneceğiz?" diye sordular.

"Dönmeyeceğiz" dedi Tark, soğukkanlılıkla, "devlet olup buralara yerleştikten sonra ailelerimizi de getireceğiz."

Ciddileşti. İri bir kayanın üzerine çıktı.

"Konuşacağım" dedi, "toplanın."

Komutanlar ve askerler liderin etrafına toplandılar.

Kısa konuştu:

"Dostlarım! Artık gemimiz yok. Geri dönüş umudumuz da yok. Geriye iki ihtimal kalıyor: Ya yüzerek memleketinize dönmeyi deneyeceksiniz, ya da düşmanı yenerek burada yeni bir memleket kuracaksınız. Tercihinizi yapın."

Avrupa'ya medeniyet öğreten Endülüs Emevi Devleti böyle kuruldu.

Kel akbabalar kemik iliği yemeyi çok severler...

Fakat gaga yapıları kemiği kırıp içindeki iliğe ulaşacak güç ve şekilde değildir...

Bununla birlikte, hiç bir kel akbaba, kendine kemik iliği ziyafeti çekmekten asla vaz geçmemiştir.

Güçlükleri nasıl aşar, problemi nasıl çözer biliyor musunuz?..

İliğini yemek istediği kemiği gagasına alıp yükseklere çıkar...

Kayalık bir yerin üzerine gelince gagasındaki kemiği kayaların üzerine bırakır...

Kemik hızla düşer...

Parçalanırsa çok sevdiği ziyafete konar. Ama bazı kemikler çok serttir ve kel akbabanın bu işlemi üç, hatta beş kez tekrarlamasını gerektirmektedir...

Hiç çekinmeden, umudunu yitirmeden işlemi tekrarlar...

Sonunda, çok sevdiği iliğe ulaşır, armağanını alır.

Su üzerinde bazı hayvanlar kolayca yüzebilir, ama kolay kolay hiç bir hayvan yürüyemez...

Su kertenkelesi ise su üzerinde kolayca yürüyebilir...

Ama bunun için saniyede yirmi adım atması ve büyük bir efor harcaması lâzımdır.

Su kertenkelesi büyük bir efor sarfeder, saniyede yirmi adım atar ve su üzerinde yürür.

Bu ne demektir biliyor musunuz?..

Saniyede yirmi adım atacak kadar kendini geliştiren her canlı (insan dahil) su üzerinde yürüyebilir.

Vaz geçmek yok...

Umutsuzluk yok...

Bıkmak, kaçmak yok.

Çünkü bıkan ve kaçan kaybeder.

Bununla birlikte insanız: Zaman zaman bıkmalık, yorgunluk, yılgınlık olabiliyor...

Evet, hayatta bunlar da var...

Gün gelir bıcarsınız: Başarısızlıktan, yenilmekten, incinmekten, kırılmaktan, kızmaktan, çalışmaktan, üretmekten..

Hatta bazen başarmaktan, bazen de yaşamaktan bıcarsınız!

Sizi bunaltmak, ezmek, yıkmak için tüm dünya işbirliği yapmış da üzerinize abanmış gibi gelir. Koskoca evrende tek başınıza kaldığınızı sanırsınız. Sizi dinleyen, dinleseler bile sizi anlayan kimse kalmamıştır sanki; kötü olursunuz...

Kör bir kuyuya düşer yüreğiniz, kör ve karanlık bir kuyuya; öylesine bitmiş, tükenmiş, incinmiş, yıkılmış hissedersiniz kendinizi...

En kötüsü çırpınmak gelmez içinizden, çırpınıp kurtulmak gelmez. Sadece korktuğunuzu, ürktüğünüzü ve sadece kaçmak, kurtulmak istediğinizi düşünürsünüz.

İki yol kalır karşınızda: Ya şartlara teslim olup çürüyeceksiniz, ya da direnir o yıkılış anını dirilişe çevireceksiniz.

Zaten asıl diriliş anı, yıkılış anıdır!.. Yıkıldığı yerde dirilmesini bilmeyenler (fert, millet ya da devlet) yüzüstü sürünmeye mahkûmdurlar.

Şartları lehine çevirmeye çalışmayan, hayata teslim olur. Hayata teslim olan biter!

Bakın ki, Peygamberler ve başarılı tarihi şahsiyetler şartlara teslim olmuşlar mı?..

Hayata zaman zaman Hz. Yusuf, Hz. Yunus, Hz. İbrahim, Hz. Hacer, Hz. Musa, Hz. İsa ve nihayet Hz. Alişan Efendimiz gibi bakın...

Bizimkinden çok daha zor şartlara bile teslim olmamışlardı.

Hz. İbrahim Nemrud'u, Hz. Yusuf yalnızlığı (onu çekemeyen kardeşleri tarafından kuyuya atılmıştı) ve karanlığı, (yedi yılı Mısır zindanlarında geçti) Hz. Yunus imkânsızlığı (balık tarafından yutulmuşluğunu hatırlayalım) Hz. Musa Firavun'u, Hz. İsa Roma despotlarını, Hz. Hacer çölü, Hz. Alişan Efendimiz ise Ebu Cehil'i ve elindeki dünyevî tüm imkânları yendiler.

Hayata onlar gibi bakın...

Olumsuz şartları abartacağınıza imanınızı ve imkânınızı abartıp, olumsuzlukları aşmaya çalışın...

Şartlara teslim olacağınıza, direnmeyi deneyin.

Bilin ki, direnme gücü kendi içinizdedir.

Hedefe kilitlenir, emeğinizi ve yüreğinizi seferber eder, yılgınlığa düşmez de şartları zorlarsanız, beyniniz pozitif enerji ile sizi destekleyecektir.

Allah da direncinizi "kavli dua" sayıp, mükâfatlandıracaktır...

Zor zamanlarda aynanın karşısına geçip ne kadar güçlü olduğunuzu telkin edin kendinize. Ayrıca diz çökün, acınızı-fakrınızı ifade ile (Allah önünde) dua edin, Allah'ın yardımını dileyin.

HAYAT BİR YARIŞTIR VE BİR TIRMANIŞTIR

Marifet kimsenin emeğine ve yüreğine basmadan hayatı tırmanmaktır!

Belki her adım atışta risk alacaksınız: Risk almazsanız, kendinizi gerektiğinde zora sokmazsanız, yorulduğunuz anda çekilirseniz, kaybedersiniz! (Kaplumbağa kabuğunun içinde güvendedir, ancak bir yerlere gidebilmek için başını kabuğundan dışarı çıkarmak zorundadır, bu ise risktir; risk almadığı taktirde hiçbir yere gidemeyeceğini kaplumbağalar çok iyi bilir ve hedefe ulaşmak için risk alırlar)

Acaba başarılar nasıl başarmış? Başkaları başardığına göre siz neden başaramayasınız?

İnsanlar bir birlerine benzer: Herkes zaman zaman bıkar, usanır, korkar, incinir, herşeyi yüzüstü bırakıp kaçmak ister. Bazıları kaçar, bazıları sabrının son kırıntılarını da kullanarak dayanır. Bilin ki son ana kadar sabredip dayanabilenler hayatı kazanır.

Unutmayın ki, başarılı insanlar da zaman zaman ümitsizliğe düşmüş, kaç kez bıkmış, usanmış, kırılmış, vaz geçmeyi düşünmüşler. Ama sabretmişler, dayanmışlar. İşin sırrı yılmamak, usanmamak, asla vaz geçmemektir.

Pek tabii tüm çalışanlar başarılı olmayabilir, ama çalışmayanın başardığı da görülmemiştir.

Çok bıkkınsınız, yılgınsınız, bunalmışsınız; artık kaybettiğinizi düşünüyor, kendinizi kör bir kuyuya itilmiş gibi hissediyorsunuz...

Sizi iten de kardeşleriniz...

Kimin sizi kuyuya ittiğini görmek, görüp Sezar gibi, "Sen de mi Brütüs?" demek için bile arkanıza bakmayacaksınız...

Tüm enerjinizi kurtulmaya hasredeceksiniz.

Kendinizi kuyuya itilmiş gibi hissettiğinizde, varsayın ki Hz. Yusuf'sunuz...

Kendinizi denize atmış gibi hissettiğinizde, varsayın ki Hz. Yunus'sunuz...

Kendinizi Nemrut ateşinde hissettiğinizde, varsayın ki Hz. İbrahim'siniz...

Kendinizi kuru bir çöle terk edilmiş hissettiğinizde, varsayın ki Hz. Hacer'siniz...

Kendinizi kovulmuş hissettiğinizde, varsayın ki, Alişan Efendimizin yol arkadaşısınız...

Çaresizliğe teslim mi olacaksınız?

Yusuflaşın: Ve Allah'ın inayetine sığınarak kuyudan çıkmayı düşünün; birilerinin eliyle kuyuya bir ip sarkıtıldığını göreceksiniz. O, kimin eliyle uzatılmış olursa olsun, bilin ki, Allah'ın ipidir. Allah'ın ipine sarılın ve kurtulun.

Yunuslaşın: Sizi yutan balığın denizaltıya dönüştüğünü göreceksiniz...

İbrahimleşin: Ateşin gül bahçesi olduğunu göreceksiniz...

Hacerleşin: Çölün ortasından zemzem fışkırdığını göreceksiniz...

Kur'an ebedî "kıssa"larla hayatı besliyor.

BÜYÜKLERE ESKİ BİR KURBAĞA MASALI

Bir gün ilkokul öğretmenim “Kavanoza Düşen Kurbağa’nın Hikâyesi”ni anlatta tüm sınıfa...

Bir varmış, bir yokmuş...

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde birbiriyle yakın arkadaş iki kurbağa varmış...

Kurbağalardan biri olumsuz, ümitsiz, tembel, moralsiz, neşesiz, somurtkan, hayatın yalnızca maddi boyutuna kilitli imiş...

Diğeri ise şen, neşeli, güleç, olumlu, ümit dolu, sevecen ve çalışkanmış...

Bir gün birlikte hoplayıp zıplarken, olumlu kurbağa bir süt kavanozuna düşmüş...

Çırpınmış, çırpınmış, ama kurtulamamış.

Olumsuz kurbağa dışardan arkadaşını seyrediyor, çırpınmalarına hiç anlam veremiyormuş:

“Elimden bir şey gelmediği için çok üzgünüm” demiş, “aslında senin elinden de bir şey gelmeyeceğini bile bile neden hâlâ çırpınıp yorulduğunu çok merak ediyorum.”

Olumlu kurbağa bir taraftan var gücüyle zıplayıp kavanozdan kurtulmayı denerken, diğer taraftan olumsuz arkadaşına cevap yetiştirmiş:

“Çünkü elimden geleni yapmak istiyorum.”

“Yapacaksın da ne olacak? O kavanozdan kurtuluş yok ki...”

“Deneyeceğim.”

Olumlu kurbağa, önünde iki ihtimal olduğunu düşünmüş: Ya şartlara teslim olup boğulacak, ya da ölene kadar çırpınıp kurtulmaya çalışacak.

Kararını çoktan vermiş:

“Hiç denemeden teslim olup ölmektense, sağ kalmak için çabalarken ölürüm.”

Ve kurbağacık, olumsuz arkadaşının hüzünlü bakışları altında çırpınmış çırpınmış...

Çırpındıkça süt karışmış, karıştıkça çalkalanmış, çalkalandıkça katılaşıp yağ tutmuş...

Yağ sert olduğu için kurbağacık arka ayaklarının üstünde bir zıplamış, yallah, kavanozun ağzından dışarı.

Masalın bitiminde öğretmenimiz sordu:

“Ne sonuç çıkardığınız, çocuklar?”

Ümidi kaybetmemek, hayata teslim olmamak, asla pes etmemek, yüzde yüz kaybettiğimizi zannettiğimiz anlarda bile şartlara direnip elden geleni yaparak ayakta kalmaya çalışmak lâzım.

Kurbağa masalından o zaman da bu ders çıkıyordu, bu zaman da yine aynı ders çıkıyor.

İki tip insan var:

1. Ümitle çırpınanlar,
2. Ümitsizlik içinde teslim olanlar.

Teslim olanlar her zorluk karşısında pes etmeyi "yaşamak" zannederler. Oysa gerçekten yaşamak, her türlü olumsuz şarta direnmek, olumsuzluğu olumluya çevirene kadar şartları zorlamak ve daima ümit içinde olmaktır.

Gerçekten yaşamak, duanın yanı sıra elden gelen her şeyi yaptıktan sonra (bu da bir dua) tevekkül etmektir.

İnsandan insana çok fazla güç ve zekâ farkı yoktur. Ayrıca herkes bir şekilde çalışır, çabalar, ama sadece tıkandığı yerde pes etmeyenler, düştüğü yerde kalkacak irade ve dinamizmi gösterenler ve bir de şartlara teslim olmayanlar başarır, kazanır.

Başarının ve mutluluğun sırrı, bir kez daha söylüyorum ki, asla vaz geçmemektir.

Biliyorsunuz Edison, ampulü yakıncaya kadar yirmi bin (bazı kaynaklara göre dört bin, ama o bile çok fazla) deney yaptı. Yani neredeyse her gün hayata yeniden başlayacak iradesi, sabrı ve gücü vardı. Ampül en sonunda yandı. Edison tarihe geçti.

Bedelsiz başarı olmaz!

Bıktığınızda, küstüğünüzde, kırıldığınızda, korktuğunuzda, başarısızlığa uğradığınızda asla vaz geçmeyin. Hayatın içine doğru yeni adımlar atın, yeni denemeler yapın; Nasreddin Hoca gibi tekrar tekrar göle maya çalın: Ya tutarsa!

Nasreddin Hoca gibi çağları güldürebilen bir zekâ küpünün göle maya çalması hep dikkatimi çekmiştir. Galiba sonunda çözdüm. Hoca, çağları kucaklayan birikimi ve zekâsıyla, torunlarına, "Denemekten asla vaz geçmeyin" de-

mek istiyor, "unutmayın ki her başarının arka plânında binlerce deney var."

Eski başarısızlıklarınıza kilitleneceğinize, ya da kaçırdığınız fırsatlara yanarak zaman öldüreceğinize, yeni başlangıçlarla hayatınızı değerlendirebilirsiniz. Unutmayın ki, ölmeden önce yapılacak hiç bir şey için vakit geç değildir.

Yaşıyorsanız sorun yok. Bilmelisiniz ki, her şartı kendi lehinize çevirmenin bir yolu mutlaka vardır. Size düşen o yolu bulmak ve başarıya yürümektir.

Ne zaman yolunuz kesilse, hayat yüreğinize abansa, kendinizi çaresiz hissetseniz, Osmanlı ceddinizin duvarlarını süsleyen levhayı hatırlayın.

"Bu da geçer ya hu!" deyin, sabırla zikri buluşturun:

"Ya.. huuu!"

Allah'a teslim olup rahatlamak varken, çaresizliğe teslim olup umutsuzluk eşliğinde deprasyona girmenin anlamı ne?

"Bu da geçer!" diyelim.

* Meşhur fizikçi Albert Einstein, dört yaşına kadar konuşamamış, okumayı yedi yaşına gelene dek sökmemişti. O kadar ki hem öğretmenleri, hem de ailesi Einstein'ın "zihinsel özürlü" olduğundan kuşkullanmışlardı...

Çalıştı, çabaladı, inandı, umdu ve dünyanın gördüğü "en iyi fizikçi" oldu.

* Beethoven'in müzik öğretmeni, müziğe kabiliyeti olmadığını, boşuna emek sarfetmemesini söylemişti...

Çalıştı, çabaladı, inandı, umdu ve dünyanın "en iyi bes-tekâr"larından biri oldu.

* Walt Disney, "Gereksiz şeylerle uğraştığı, onlara fazla vakit harcadığı, bu yüzden işe yaramadığı" gerekçesiyle çalıştığı gazeteden kovulmuştu...

Çalıştı, çabaladı, inandı, umdu ve dünyanın tartışmasız "en tanınan ve en çok para kazanan ressamı" oldu.

Bu örnekleri çok fazla arttırabiliriz. Ama hepsi aynı kapağa çıkar. Sonuç şu:

Kabiliyetlerinizi kimse sizden iyi bilemez...

Yapabileceğinize inandığınız her şeyi yapabilirsiniz.

ÇOK İSTERSEK OLUR

Sivas'ta üniversitede okuyan bir okuyucum (ve de Moral FM Radyosu'ndan dinleyicim) var. Geçenlerde İstanbul'a ailesini ziyarete gelmiş ve benimle de görüşmek istemişti. Ertesi gün büroma gelmesi için randevu verdim. Randevuya bir saat kala telefonum çaldı. Özetle bana dedi ki:

"Dışarıda kar yağıyor. Bu şartlar altında Kadıköy'den oraya gelmem çok zor. İnşallah başka sefere görüşürüz."

Birden Bediüzzaman'ın avukatı rahmetli Bekir Berk'i hatırladım...

Bekir Berk, 163. maddeden (o zamanlar dindarın tepesindeki Demokles'in kılıcıydı) tutuklu bulunan dindarları savunmak için, yanlış hatırlamıyorsam, Çanakkale'ye gidecekti. Kadıköy adliyesinden bir belgenin alınması ve süratle Çarşıkapı'daki bürosuna yetiştirilmesi gerekiyordu. Üsküdar'da oturan ve o tarihte İlahiyat Fakültesi'nde okuyan bir gence telefon edip mahkeme kaleminden belgeyi almasını ve bir-iki saat içinde bürosuna getirmesini rica etti.

O tarihte boğaz köprüleri yoktu. Aksi gibi Boğaziçi'nde müthiş bir fırtına hüküm sürüyor, ne özel gemiler, ne de Şehir Hatları vapurları çalışıyordu. Bir saat kadar sonra belgeyi getirecek olan arkadaş bürodan Bekir Berk'i aradı. Belgeyi aldığını, ancak fırtına yüzünden getiremeyeceğini söyledi.

Avukat Bekir Berk, son derece büyük bir soğukkanlılıkla sordu:

"Kardeşim, yüzme biliyor musun?"

"Evet ağabey, biliyorum."

"Boğazı yüzerek geç sevgili kardeşim, haksız yere içerde yatan bir sürü mazlum senin o belgeyi bana getirmeni bekliyor." (Bu hikâye "Avukat Bekir Berk" isimli kitabımda tafsilâtıyla yer alıyor)

Yaklaşık bir saat kadar sonra genç arkadaş, Bekir Berk'in karşısındaydı. İşi acele olan bir kaç kişiyle birleşmişler, gözü kara bir Laz kaptan bulmuşlar ve Boğazı geçmişlerdi.

Çok isteyince olurmuş!..

Kadıköy yakasından arayan okuyucum ne demişti, tekrar hatırlayalım.

"Dışarıda kar yağıyor. Bu şartlar altında Kadıköy'den oraya gelmem çok zor. İnşallah başka sefere görüşürüz."

Cevaben dedim ki:

"Hayatın 'başka sefer'i yoktur. Ayrıca hayat ertelenemeyecek kadar önemlidir. Zaten bir avuç kara teslim olan biriyle görüşmek istemem."

Sert, incitici bir cevap olduğunu biliyorum. Muhatabımın üzerinde balyoz etkisi yapmasını istemiştım. Yaptı da...

Kısa bir süre sonra tekrar aradı ve randevusunun geçerli olup olmadığını sordu. Sonunda geldi, görüştük.

Derken Sivas'a, okuluna döndü. Oradan kısacık bir not gönderdi:

"Hayatımın en kalıcı dersini aldım. Artık şartlara teslim olmuyorum."

Sözünü tutarsa, hayat, bir “insan gibi insan” daha kazanmış demektir.

Dünyaya birkaç kez daha gelmeyeceğiz. “Hayat” dediğimiz kutsal fırsat, bize sadece bir seferliğine verildi.

Hani, üç hayatımız olsa birini ıskalar, birini şöyle böyle yaşar, dolu dolu ve başarılı yaşamayı üçüncüsüne ertelerdik...

Böyle bir şey olmayacağına göre, elimizdekini en iyi şekilde değerlendirmenin bir yolunu bulmalıyız.

Aylaklık ve tembellik için vaktimizin olmaması lâzım.

Hayatı ıskalayan hiç bir şey makul ve mantıklı değildir.

Unutmayın ki, mezarlıklar yaşanmamış hayatlarla doludur.

Bu bakımdan, kaç yaşında olursanız olun hayatı bugün bir yerinden yakalayın ve yaşamaya başlayın.

Yaşamak için asla geç değildir!

Sevmek için asla geç değildir!

Mutlu olmak için asla geç değildir.

Ve, sizi hedefe ulaştıracak yeni başlangıçlar yapmak için asla geç değildir!

İNSAN KİMDİR?

İnsan kendisinin pek-çok şeye kadir olduğunu düşünür...

Çok şey yapabildiğimizi zannederiz...

Aslında âciz mahluklarız.

Çok sınırlı yeteneklerimiz var.

Çok şeye bağımlı yaşarız.

Ama yeteneklerimizi abartır, ampulü bulmakta, yahut uzaya çıkmış olmakta teselli ararız...

Yazık ki, küçücük bir virüsün üstesinden hâlâ gelemedik...

Hayatı ebedileştirecek bir iksir keşfedemedik...

Hâlâ ölüm korkusu kol geziyor içimizde...

Bu korku, hayatın tadını adamakıllı kaçırıyor.

Günün birinde kendimizin sandığımız herşeyi terk etmek zorunda kalma kâbusu hayatı acılaştırıyor.

Bu gerçek (ölüm gerçeği) mü'min için vuslatı çağırıştırıyor. Çünkü öteki dünyada daha iyi bir hayatın kendisini beklediğine inanıyor.

Ya inançsız insan için ölümün ifade ettiği mânâ nedir?

Yokluk...

Hiçlik...

Tüm sevilenlerden ve sevenlerden kopma...

Toprakta yitip gitme...

Ebedî zindan...

Ne zor!

Ölümü düşünüp ölü karşısında acz ve fakrimizi hatırlamamız gerekirken, biz kendi kendimizi hipnotize ederek ölüm gerçeğinden saklanmaya çalışıyoruz...

Akıbetimizle ilgili her türlü düşünceden kendimizi uzak tutuyoruz. Aslında düşünmekten kaçınıyoruz. Çünkü düşünen insan kendi gerçeğini bulan insandır.

Yaratıcımızı tanımak, sevmek ve bizim Onsuz bir şey olmadığını, Onun yardımı olmadan hiçbir şeye sahip olamayacağımızı anlamak üzere fitratımıza yerleştirilmiş olan kabiliyetlerimizi de boğazladık...

Kendimizi oyalamak üzere kendimize bir program yaptık:

Vur patlasın, çal oynasın!

Hayatı da buna göre düzenledik.

Eğitim sistemimiz, insanı her seviyede körleştirmek ve sersemletmek üzere plânlandı.

Kainatı görmeden nimetlerinden faydalanacaksınız. İstifadenize sunulan nimetleri görürseniz eğer, Sahib-i Hakiki-sini (gerçek sahibini) aramanız tehlikesi (!) var.

Çünkü o taktirde ister istemez Allah'a gidiyorsunuz.

Eğitim sistemi işte bu yolu kapatmak istiyor.

Yıllar boyunca bakarkörler yetiştirdik.

Sinema, televizyon, tiyatro, bale, opera vesaire, insanları azamî derecede meşgul etmek, oyalamak üzere düşünüldü.

Keza talih oyunları da heyecan pompalamak ve suni heyecanlarda insanları oyalamak için uyduruldu.

Çok mu şüpheliyim?..

Belki: Ne de olsa ben de bu eğitim kuskacından geçtim. Eğitimimiz gözle görünmeyen herşeyi şüpheyile karşılamayı öğretti bize.

Sonuçta kendi varlığımızdan bile şüpheyeye düştük.

Descartes mantığında varlık aradık: "Düşünüyorum öyleyse varım."

Bu mantığa göre bitki taifesi ile bazı hayvan türleri yokluğa mahkûm: Zira düşünce melekeleri yok!

Ayrıca düşünceyi ifade etmek yasaksa, düşünmenin ne anlamı kalır?

Kaldı ki günümüzde düşünceler kontrol edilebiliyor. Yani insanın ne düşüneceği kendisi tarafından planlanmıyor, mevcut düzeni sürdürmek isteyen güçler tarafından kararlaştırılıyor.

Hepsi bu kadar da değil: İnsanların yıldan yıla ne giyecekleri, ne okuyacakları, nasıl eğlenecekleri, nerede tatil yapacakları, hatta kapı ve pencerelerini hangi renge boyayacakları da başkaları tarafından kararlaştırılıyor.

Bunun adı: "Moda!"

Teknoloji ve moda işbirliği insanı "insanlık" mevkiinden aldı "kukla" yaptı.

Alâ-yı illiyinden esfeli safilene düşürdü...

Güya "iyi vatandaş" olduk.

Aslında hem esir, hem ecîr olmuşuz!

Oysa Bediüzzaman hazretlerinin tespiti müthiş: "İnsan esir olmak istemediği gibi ecîr olmak da istemez" diyor.

Yani insan ne ücretsiz köle olmak ister, ne de ücretli köle...

Yaşasın kulluk!

Böyle bir sistem içinde aileler daha bir önem kazanıyor: Çünkü geleceğin doğru-düzgün inşasında en büyük faktöre dönüşüyorlar.

Unutmayalım: Çocuklarımızı nasıl yetiştirirsek, geleceğin Türkiye'si öyle olacak.

Her yıl trafiğe binlerce kurban veriyoruz. Öyle ki, Afganistan bombardımanının iki ayında meydana gelen can zayiatına yakın zayıatı biz bir günde trafik kazalarında veriyoruz.

Maalesef, trafik kazalarında Avrupa birinciliği ile dünya beşinciliğini yıllardır koruyoruz!

Uzmanların belirttiğine göre, bunun altında eğitimsizlik ve kurallara aldırmamak yatıyor.

Bana göre ise, trafik kazalarının yanı sıra, bütün aldır-mazlıklarımızın temelinde, insana değer vermeyen bir anlayışın, daha doğrusu anlayışsızlığın tortuları var.

İnsana önem vermek, en önemli değer yargısıdır. Aynı zamanda da bir toplumun gelişmişlik göstergesidir.

Eğer bir toplum, insana değer manzumesinde organize olmuşsa, bilin ki o gelişmiş, çağdaş bir toplumdur.

İnsana değer vermeyen toplumlar, isterse teknoloji devi olsun, ilkel sayılır.

Bu açıdan baktığımızda, insanın, en mükemmel biçimde Kur'an-ı Kerim'de değerini bulduğunu görürüz.

"Lakad halaknel insane fi ahseri takvim" buyrulmuştur. İnsan, bütün güzelliklerden süzölmüş bir güzellik ve mükemmellik abidesi olarak takdim edilmiştir. Hem Allah tarafından muhatap alınmış, hem de iman ve ubudiyet şartına bağlı olarak cennetle müjdelenmiştir.

Allahın ihsan ettiği nimetlerin en yücesidir bu, bir büyük mazhariyettir.

Gelgelelim Batı felsefesine takılıp köşe dönmek için herşeyi mubah sayan materyalist anlayış, insanı bu makamından almış, yerin dibine batırmıştır. Bir başka deyişle, alay-ı illiyinden, esfeli safiline indirmiştir.

Tabiatıyla de insana değer anlayışı, insanı çıkar hesabına kurban etme anlayışına dönüşmüştür.

Yeter ki iyi para gelsin: İnsana ne olursa olsun, kimin umurunda?

Buyurun işte: Bir tarafta trafik kazaları, bir tarafta eğitim faciası, bir tarafta kanserojen katkı maddeleriyle zehire dönüştürölmüş gıda maddeleri, çevre kirliliği, çöp patlamaları, hormonlu et, bozuk aşilar, sorumsuzluk örneği hastahaneler, sırtta taşınan hastalar ve daha bir dizi olumsuzluk...

Aslında eğitim sistemimiz ve sağlık hizmetlerimiz de trafik kazalarımız kadar vahim görüntüler veriyor.

Örnekler ortada: Hastahaneler ne zaman denetlense, sağlık şartlarına uygunsuzlukları sırtıtmakta... En yetkili

ağızlar, en büyük hastahanelerimizde bile sağlık faciası yaşadığını itiraf ediyor.

Ancak aksaklıkların kökten halledildiği yolunda bir emare yok; eski hamam, eski tas anlayışı sürüp gidiyor.

Elbette yalnızca doktorlarımızın gayretiyle bu işler düzelmez. Neden dersenez, doktorlarımız da bu eğitim sisteminin, bu insana bakışın ürünü: Ne kadar kişisel gayret gösterirlerse gösterebilirler, bu sistem, ya da sistemsizlik içinde, özlenen hizmeti vermeleri mümkün değil.

İstatistiklere göre doktorlarımız bir hastaya ortalama 2 dakika zaman ayırabiliyor. Kanada'da bu süre 15 dakikadır, Fransa ile ABD'de 14, Almanya'da ise 9 dakika...

Ah imkansızlıklar! Evet: Ama acaba mevcut imkanları insan hayrına sonuna kadar kullandığımızı söyleyebilir miyiz? (Hortumlamalar nasıl gidiyor?)

İthal edilen aşılardan yeterince soğutulmamış depolarda bozulmaya terk edilmesinin imkânla ne ilgisi var?

Aşıların ithal edilmesiyle imkân oluşmuştur. Bozulmaya bırakılması insana yeterince değer verilmemesinin göstergesidir. Kimbilir hangi sorumsuz, hangi beyinsiz yüzünden paralar ve emekler heba edilmiştir.

Bir de o aşılardan bazı sağlık ocaklarına gönderildiğini düşünürseniz, sağlık hizmetlerinin şifa vermek için değil, adeta öldürmek için organize olduğunu düşünmekten kendinizi alamazsınız.

Niçin bu kadar sorumsuz olduğumuzu, insan hayatını neden böylesine ucuz bulduğumuzu anlamak mümkün değil. Çünkü insan hem dinimize göre çok değerli bir varlıktır, hem de kültürümüze göre... Kültürümüz "herşey insan için" anlayışını yardım müesseseleri, vakıf kurumlar, aşhaneler, sebiller, imarhaneler aracılığıyla vatanın en ücra

köşelerine kadar götürmüş, hatta sevgi ve şefkati hayvanlarla bitkilere kadar yaymıştır.

Ecdadımız, göç sırasında yaralanabilecek, hastalanabilecek kuşların kışı geçirebilecekleri kuş evleri yapmış, varlıklı müslümanlar, kurak günlerde sokaktaki ağaçların sulanması için adamlar tutmuşlar, hatta sahipsiz sokak köpeklerinin karnını doyurmak için, her akşam kasaplardan toplanan artık etler, sokak köpeklerine dağıttırmuşlar...

Ama artık "Homo-ekonomicus", yani ekonomik insan modeli modası var . Sistem bize hayatın mücadeleden ibaret olduğunu, mücadeleyi kazanmamız için, kendimizden güçsüzleri ezmemiz gerektiğini telkin ediyor.

Sonuçta para kazanma, kısa yoldan köşeleri dönme ihtirası, bütün insani kuralları ezip geçiyor...

İşte bunun delili: Yine bir başka araştırmaya göre, üniversitede okuyan gençlerimizin yüzde doksana yakını kısa yoldan zengin olmayı "gaye" edinmiş. Bunun için okuduklarını belirtiyorlar.

Sonunda olacağı buydu: Gençlere ebedi hedefler gösteremez, yüce gayeler veremezseniz, elbette onları gayesizlikte heba edersiniz. Onlar da, zamanı gelince, köşe dönme uğruna kendi insanlarını harcamaya başlarlar.

Oysa, manevi aküleri boşalmış toplumların maddeten kalkınması mümkün değildir.

Kısaca ifade edecek olursam, daha kestirmeden daha fazla kazanma hırsı toplumumuzu bozdu. Toplum bozulunca çevre de, sağlık hizmetleri de, trafik de bozuldu.

Artık insanlara şefkat hissi değil, ihtirasları hükmediyor.

Ve herşey ihtirasla zehirleniyor.

Gıda maddesi üreticisinden, sağlık personeline, fırıncısından şöförüne, mühendisinden doktoruna, medyasından, iş adamına, nihayet milletvekilinden bakanına kadar herkes, herşeye ihtirasını katıyor.

Sonuçta yolsuzluk, rüşvet, sorumsuzluk ve her türlü uygunsuzluk, marifet haline geliyor.

Bunun adı özgür toplum, bunun adı serbest piyasa mı şimdi, yoksa "öldüren cinnet" mi?

Buna siz karar verin.

Peki ne yapalım?..

Yine hayatın sunduğu eğlencelerde ve yapaylıklarda hayatımızı tüketmek yerine, hayatı ebedileştirmeye kilitlenelim.

Unutmayalım ki, ancak hayatlarını ebedileştirebilenler âbideleşirler!

Edison'dan Fatih'e kadar, tüm hayat bu örneklerle doludur.

BİR GÜN ÇOK ZENGİN OLURSAM

* Günün birinde çok zengin olursam...

Çok isteyip de fakirlik sebebiyle okuyamayan çocukları toplayacağım. İsimlerini tek tek yüreğime yazacağım. Bütün masraflarını karşılayıp istedikleri okullarda okumalarını sağlayacağım.

* Günün birinde çok zengin olursam...

Büyük bir işyeri açacağım. Çok kişi çalışacak. O iř yerinde, acınan ancak iř verilmeyen, kimi gerçek, kimi de sahte merhamet gösterileriyle avutulan, bir türlü yeteneklerinden yararlanılmayan o son derece duyarlı, yürek gözlü, yürek sözlü, yürekten bacaklı    rl leri  alıştıracağım.

* Günün birinde çok zengin olursam...

Kurs, dergi, kitap, özel  ėretmen, bilgisayar desteği, v.s... Anlayacağınız  niversite eğitimi pahalı bir iř. Fakir aileler çocuklarına kurs aldıramıyor, özel  ėretmen tutamıyor, önüne bilgisayar koyamıyor ve bu yüzden son derece zeki pek çok evl dımız eğitimlerini tamamlayamıyor...

Günün birinde çok zengin olursam ülkenin her tarafında ücretsiz kurslar açacağım. Kurslara bilgisayarlar koyacağım. Zeki, ama fakir çocuklarımızın da  niversiteye girebilmesi için elimden geleni yapacağım.

*** Günün birinde çok zengin olursam...**

Hastahaneler kuracağım. Tâ ki ellerinde yeşil kartlar bulunmasına rağmen tedavi olamayan fakirlerle, hiç bir sosyal güvencesi bulunmayan kimsesizler de tedavi olabilsin. Onlar da kendilerini sağlıklı, mutlu ve umutlu hissetsinler.

*** Günün birinde çok zengin olursam...**

Evsizlik sebebiyle evlenemeyen gariban çiftlere dağıtmak üzere kırmızı kiremitli evler inşa edeceğim. O evlere sahip olmak isteyen genç evlilere kaynana ve kayınpederiyle birlikte oturmalarını şart koşacağım.

*** Günün birinde çok zengin olursam...**

Bir birlerini sevdikleri halde yokluk, yoksulluk yüzünden evlenemeyen gençleri evlendireceğim. Ayrıca zengin oğlanı seven fakir kızlarla, zengin kızı seven fakir oğlanları buluşturmaya çalışacağım.

*** Günün birinde çok zengin olursam...**

Dünyanın tüm eroinini, esrarını, exstasi hapını, yani dünyanın tek mil uyuşturucusunu satın alıp imha edeceğim.

"Gene bulurlar, alırlar" diyenlere, "Elimden geleni yapıyorum, herkes elinden geleni yaparsa sorun biter" diye cevap vereceğim.

Çocuklarımız, gençlerimiz, anlık sahte mutlulukların peşinde ölmekten kurtulur.

*** Günün birinde çok zengin olursam...**

Sevgisizlikten sokağa kaçan çocukların barınabilmesi için evler kuracağım. O evlerde sokak çocukları sevgi görececek, ilgi görececek, kitap-dergi görececek, eğitilecekler.

Önce sevmeyi, sevinmeyi ve gülümsemeyi öğrenecekler...

O evlerde sokak çocukları geleceğe hazırlanırken, bize daha iyi bir gelecek, daha mutlu bir Türkiye hazırlayacaklar.

*** Günün birinde çok zengin olursam...**

Dünyanın tüm silahlarını satın alacağım. Büyük bir ova-ya yığıp füzelerle, roketatarlarla, havanlarla ateş açacağım. Şimdiye kadar mazlumları öldüren bütün silahları öldüreceğim. Bir daha hiç ateşlenemeyecekler. Hiç öldüremeyecekler.

*** Günün birinde çok zengin olursam...**

Dövülen, eziyet gören tüm kadınlarla, vaktiyle büyütüp eğittiği evlâtları tarafından terk edilen ana-babaların sığılabileceği huzur evleri açacağım. Dini, dili, milliyeti, kıyafeti ne olursa olsun, herkes bu evlerde kalabilecek.

*** Günün birinde çok zengin olursam...**

Uçurtma uçurmaları yasaklanmış Afganlı çocuklara, çocuk sayısınca uçurtma göndereceğim.

Sonra Filistinli çocuklara oyuncak ayılar göndereceğim. Amerikalı çocuklara ise, büyüdülerinde "Rambo" olup

Afganlı çocukları öldürmesinler diye bol miktarda sevgi götüreceğim.

*** Günün birinde çok zengin olursam...**

Gülümsemenin tadına, keyfine, enerjisine varmaları için somurtkanlara maaş bağlayacağım. Böylece dünyanın biraz daha güler yüzlü olmasını sağlamaya çalışacağım.

*** Günün birinde çok zengin olursam...**

Nefreti satın alacağım. Nefreti satın aldıktan sonra kalın bir çelik kasaya koyacağım. Götürüp Büyük Okyanus'un en derin yerine atacağım. Belki artık savaşlar olmaz, terör olmaz, insandan insana ölümler olmaz!

*** Günün birinde çok zengin olursam...**

Herhangi bir köyde, denize nazır bir sırtta, ulu bir çınarın gölgesinde bir mezar olacağım: "Hüvelbâki."

"Fakirdi, ama olandan verirdi" diyeceklerse, ne gam; zengin olmasam da olur...

Nasılsa, "Baki kalan bu kubbede bir hoş sadâ"dır.

MİNİK KIRLANGIÇLA MEŞHUR YAZAR

Herkesin hayatında “yalnızlıklar” vardır...

Etrafınız ne kadar “dolı” olursa olsun, etrafınızdakiler yürek ritminizi yakalayamamışlarsa, siz hâlâ yalnızsınız demektir.

Böylesi bazen iyidir belki, ama sürekli hale gelirse, zaman zaman karabasana dönüşüp insan yüreğini bunalır.

Yüreğinizi anlayıp paylaşacak birilerini ararsınız.

Etrafınıza dikkat edin: Aradığınız belki çok yakınınızda ama güncel karmaşaya kapılıp sürüklendiğinizden ötürü onu göremiyorsunuz.

Ya da ilk bakışta kendinize uygun bulmadığınız için önemsemiyorsunuz.

Orta yaşlı meşhur bir yazar koskoca konağında tek başına yaşıyormuş...

Memleketin genel gidişatından risk yönetimine, Amerikan ekonomisinin dünya ekonomisi içindeki üretgenliğinden Rusya Federasyonunun uzak, yakın geleceğine dair çok önemli yazılar yazıyor, yazdıkları büyük gazete ve der-

gilerde yayınlıyor, televizyonlar onu konuk etmek için yarışıyormuş.

İç politika, dış politika, orta politika, ekonomi, tartışma, kavga derken, öyle çok işi varmış ki, (Hayatı ıskalayan herkes gibi) başı kaşınsa, zamansızlıktan neredeyse adam tutup kaşıtacakmış.

Zaten bu zamansızlık yüzünden evlenmemiş...

Yine zamansızlıktan sokağa bile çıkmaz, kimseyle görüşmez, kapıları pencereleri sıkı sıkıya kapatıp yalnızlığını bilgisayarının tuşlarıyla paylaşmış.

Bir sonbahar ikindisinde penceresine minicik bir kırlangıç konmuş...

Farketmemiş bile: Gözü yazdıklarından başka bir şey görmezmiş zaten.

Ama camın tıkladığını duymuş. Bakmış ki bir kırlangıç var. Bir bakışlık vaktini çaldığı için öfkelenmiş kuşa:

"Git başımdan bel!.." diye homurdanmış.

Fakat minik kırlangıç hiç üzerine alınmamış. Yazarı seyretmeyi ve arada bir gagasıyla camı tıklatmayı sürdürmüştü.

Yazar huylanmış. Bir kuş tarafından olsa bile, izlenmek hiç hoşuna gitmemiş. Küçük kırlangıca bağırarak:

"Kıştsana be, defol!.."

Kırlangıç yine aldırmamış. Öyle bir bakıyormuş ki, sanki "beni içeri al, bak sonbahar geldi, arkadaşlarım çoktan sıcak bölgelere göçtü, ben göç mevsimini kaçırdım, bu yüzden yalnızım. İçeri gireyim, hem kışı sıcak bir ocak başında geçiririm, hem de yalnızlığını paylaşırım" diyormuş.

Fakat gözleriyle kırlangıcın söylediklerini okuyabilmek için ona yönelik bakışlarda sevgi damlaları olması gereki-

yormuş. Yazarın bakışlarında ise sevginin kırıntısı bile yokmuş.

Hızla pencereye gidip öfkeyle kanadı açmış...

"Kışt dedik ya!.."

Minik kırlangıç korkuyla uçmuş.

Yazar masasının başına dönerken:

"Sanki bana bir şeyler söylüyor" diye düşünmüş...

Televizyon tartışmalarındaki rakiplerini perişan eden buzdan tebessümüyle kırlangıca bakarak sormuş:

"Bana bir şey mi söylemek istiyorsun?"

Kırlangıç çatal kuyruğunu sevinçle sallayarak cevap vermiş:

"Evet, isterseniz sizinle arkadaş olabiliriz."

Yazar çok şaşırmış.

"Gerçekten konuştu mu?"

Yorgunluktan sesler duymaya başladığına karar vermiş.

"Artık biraz dinlenmem lâzım, hafta sonu yazlığa gideyim."

Tam yazısına dönmek üzereyken, ince sesi tekrar duymuş:

"Ne dersiniz? Bilirim yalnızlık zordur."

Yazar yerinden kalkmış. Yorgunluktan ayakta uyuduğunu ve rüya gördüğünü düşünce düşünce pencereye yürümüş.

"Arkadaş olmak mı istiyorsun?"

"Evet. Uzun kış gecelerinde seni eğlendirir, yalnızlığını gideririm."

Yazar alışkın olduğu üzere sorgulamaya başlamış:

“Bir bana, bir de kendine bak: Şu mini minnacıklığınla benim ne işime yararsın ki? Ayrıca yalnızlık filan da çekmiyorum. Yalnızlık çekmediğime göre, arkadaş aramadığımı anlamışsındır.”

“Tamam” demiş kırlangıç, “diyelim ki sizin bana ihtiyacınız yok, benim size ihtiyacım var. Arkadaşlarım çoktan sıcak bölgelere göçtü. Ben geciktim. Dışarıda bırakırsan soğuktan ölürüm. Hadi beni içeri alın.”

Yazar şöyle bir düşünmüş: Kırlangıcı eve almaya razı olursa kafese ihtiyacı olacak, bu da yetmeyecek yemleyecek, kafesi temizleyecek, su koyacak...

“Kusura bakma” demiş, “zamanım çok değerlidir, seninle vakit öldüremem. Zaten ben koskoca bir yazarım, sen ise parmağım kadar bir kuşsun, arkadaş filan olamayız. Ben arkadaş arasam kendi sosyal çevrem ne güne duruyor.”

“Ama onların size veremeyeceği duru bir mutluluk verebilirim” diye inlemiş kırlangıç, “ne olur alın beni içeri.”

Yazar bir ara yumuşar gibi olmuşsa da, bu fazla sürmemiş, yine eski katı haline dönmüş.

“Olmaz” diye kestirip atmış, “seninle uğraşamam. Hadi git, daha fazla vaktimi alma. Yalnız-malnız diye de duygu sömürüsü yapma, ben halimden memnunum; şimdiye kadar böyle yaşadım, bundan sonra da yaşarım.”

Minik kırlangıç meşhur yazarı ikna edemeyeceğini anlamış, çaresizlik içinde boyun bükmüş, grileşmiş bulutlara doğru uçmuş gitmiş.

O gözden kaybolur kaybolmaz, yazar, ellerini oğuşturarak masasına dönmüş.

“Ben önemli bir yazarım, ülkem yazacaklarını bekliyor, kuşlarla oynamaya vakit ayıramam.”

Küçük kırlangıç yüzünden yarım kalan cümlesini tamamlamak için bilgisayarın tuşlarını tıklatmaya başlamış:

“Bu durumda Amerika Birleşik Devletleri’nin” diye sürdürmüş kırlangıç yüzünden yarıda kalan cümlesini, “kırlangıçlara ilişkin politikasını gözden geçirmesi kaçınılmazdır...”

Birden kurduğu cümlede bir terslik olduğunu fark etmiş. Dikkatle okumuş ve sehven cümleye giren “kırlangıç” kelimesini yakalamış.

Ne var ki o günden sonra bu kelime sık sık yazılarına girecek, hatta bu yüzden yazı yazdığı gazetelerin yöneticilerinden uyarılar alacaktı.

Hayatına ilk defa bir canlı giriyormuş. Üstelik de bu bir kırlangıçmış.

Uzun kış gecelerinde önce zaman zaman, sonra sık sık kırlangıcı düşünmeye başlamış, yazar...

Düşündükçe, yalnızlığını tüm acımasızlığıyla hissediyor, bazen yalnızlık duygusu dayanılmazlaşıyormuş.

Kırlangıcın arkadaşlık teklifini reddettiğine bin kere pişman olmuş, ama artık iş işten geçmişmiş.

Neyse, uzun kış gecelerinin sonunda bahar gelmiş, arkasından da yaz ucunu göstermiş, havalar ısınmış.

Meşhur yazar, eskiden sım sıkı kapalı tuttuğu perçerelelerini ardına kadar açıyor, kırlangıcın tekrar gelmesini bekliyormuş.

Bir kuş sesi duyduğunda hemen pencereye koşuyormuş...

Fakat kırlangıç görünürlerde yokmuş.

Sonunda dayanamamış, kuşlardan iyi anlayan birini bulmuş. Başından geçenleri anlattıktan sonra sormuş:

“Acaba bir daha ne zaman pencereme gelir?”

Kuşçu acı acı gülmüş:

“Artık istese bile gelemez” diye cevap vermiş, “çünkü kırlangıçlar sadece altı ay yaşarlar.”

Yazar, donmuş kalmış.

Kimse mutluluğu stok edemez...

Kaçan fırsatları kimse geri getiremez...

Herkes bir gün, her türden dostluğa ve arkadaşlığa ihtiyaç duyabilir.

NE YAPARSINIZ?

Pek çok anne ve babaya şöyle bir soru sordum:

“Yirmi beş yaşında, eğitilmiş, çalışan bir oğlunuz var ve oğlunuz birkaç gündür geceyarısından sonra eve geliyor, bu durumda ne yaparsınız?”

Çok değişik cevaplar aldım. Sonra tuttum, benzer cevapları birleştirdim. Elimde üç “temel cevap” kaldı:

1. Bağırır-çığırır, ailenin reisi olduğumu ona gösteririm. (Bu cevap şiddet de içeriyor)

2. Oluruna bırakır, kendiliğinden düzelmesini beklerim.

3. Oturur, oğlumla ciddi ciddi konuşurum.

İhtimal 1: Oğlunuz yirmibeşinde olduğuna ve para da kazandığına göre, bağırmanızla alınıp evi terk edebilir...

İhtimal 2: Oluruna bırakmanız halinde aynı tavrı umur-samazlığa dönüştürüp sürdürebilir...

İhtimal 3: Ciddi ciddi konuşmaya çalışırsınız, ama çok genç ve deneyimsiz olduğu için fevriyet yapıp size beklemediğiniz kadar şiddetli bir tepki gösterebilir, çok sert karşılıklar vermek suretiyle sizi sonsuza kadar kırabilir...

Her üç şıkta da çok büyük sorunlarla karşılaşma ihtimali az değildir.

Peki, böyle bir durumda ailenin, özellikle de babanın nasıl bir tavır takınması gerekir: Bağırıp çığırma mı, yoksa

genci kendi haline mi bırakmalı? Oturup konuşacaksa hangi üslupta konuşmalı? Ters cevaplar aldığı anda ne yapmalı?..

Birinci şıktaki cevapta olduğu gibi, oğluyla sınırları belirsiz bir tartışmaya mı girmeli, yoksa “Ne halin varsa gör” türünden bir tepki gösterip kapıyı çarpmalı mı? Yoksa evden mi kovmalı?

Önerilerim şunlar:

1. Cep telefonu varsa ve açıksa onunla kısa bir konuşma yapın. Söze şöyle girebilirsiniz:

“Nasılsın oğlum, ne var ne yok?”

Büyük ihtimalle: “İyiyim anne (yahut baba) sağol” diyecektir.

“Gelmeyince merak ettik de, acaba işin daha uzayacak mı?”

Aslında nerede olduğunu bilmiyorsunuz, fakat bunu ona sezdirmenin o an için fazla bir anlamı yoktur. Nerede olursa olsun, onu bir işin arkasında koşturuyor farzetmeniz hoşuna gidecek, güveninizi boşa çıkardığını düşünecek ve en kısa zaman içinde eve dönmeye çalışacaktır.

Neden eve vaktinde gelmediği konusunda telefonda hesap sormaya kalkışırsanız, aile tarafından aranmasını arkadaşlarının duymasından gelen bir can sıkıntısıyla, (çünkü aileleri tarafından aranan delikanlılara “süt kuzusu” filan diyorlar) sert tepki gösterebilir ve o hızla çoktan büyüdüğünü, başının çaresine bakabileceğini, artık bunu kabullenmeniz gerektiğini söyleyebilir.

Kızarsınız, küsersiniz. Tavır koyar oğlunuzu daha da uzaklaştırırsınız.

Ayrıca yüz yüze konuşma hakkınızı telefonda bitirmiş olursunuz.

2. Cep telefonu yoksa, yahut var ama kapalıysa, iş arkadaşlarınızı aramayın. Çünkü muhtemelen onlarla birlikte, sizin bilmenizi istemediği bir yerlerdedir...

Arkadaşlarınızı aramanızı kendisine bir güvensizlik olarak algılayabilir.

Gençlerin en zor affettikleri, (özellikle de genç kızların) ne kadar hak ederlerse etsinler, aileleri tarafından kendilerine güvenilmemesidir.

3. En iyisi oğlunuz eve geç kaldığında, anne-baba olarak sabredin. Uyumayın, onu bekleyin. Oğlunuz eve döndüğü zaman sizi yatakta değil, ayakta bulsun. Annesi karşılaşsın, karnurun aç olup olmadığını sorsun. Aç olduğunu söylerse doyursun. Baba da normal davransın. Bir "hoşgeldin evlat" diyebilir. Gününün nasıl geçtiğini sorabilir.

Baba bir köşeye çekilip esrarengiz tavırlarla oturmasın. Gözleriyle hesap sormasın. "Ben her şeyi bilirim" tavrıyla oğlunu yargılamasın. Fazla beklemeden ve oğlunu göz hapsine almadan gitsin uyusun.

4. Normal saatte eve geldiği akşamların birinde ona güvendiğinizi ama merak ettiğinizi, bulunduğu yeri bilmenin sizi rahatlatacağını, telefon etmeyi ihmal etmemesi gerektiğini söyleyin.

Ama konuşsanız da konuşmasanız da onu çok sevdiğinizi, bütün bunları onu çok sevdiğiniz için yaptığınızı hissettirin.

Unutmayın: Hayatla ilişkilerimizi düzeltecek sihirli anahtar "sevgi" dir.

"Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır."

HAYATIN İÇİ VE DIŞI

Hayatın bol miktarda dikenini var. O anlamda hayat diken tarlası gibi. Sadece Ankara'nın ürettiği dikenler bile yeter, yüreğimizi kanatmak için.

Fakat hayatın bazı güzel tarafları da yok mu?..

Kimi dikenler bile güllerin savunma araçları değil mi?..

Ancak yüreklerini olumsuzluklara kilitlemeyenler ve ancak bakmasını bilenler hayatın gülümseyen (gül boyutu) yönlerini keşfedebilir ve yaşamaktan lezzet alabilirler.

Biz ise sürekli olarak paranın arkasında zevksiz, keyifsiz, mutsuz bir koşturma içindeyiz!

İnsan oraya-buraya koştururken güzellikleri fark edemez. Yuvarlanırken de ("yuvarlanıp gidiyoruz" deriz ya) öyle. Hülâsa, hızlı yaşam hayatı ıskalamamıza sebep. O kadar acele ediyoruz ki, ibadetten bile tat alamaz olduk. Çünkü ibadet ancak huzurla yapılırca büyük keyf verir. Eski âbidlerin namaz kılarken, yahut dua ederken ulaştıkları huşu' ve huzur atmosferine hangimiz ulaşabiliyoruz? Namazımıza bile para hesabı hakim!

Kısacası hayatın içini (mânevi unsurları kastediyorum) tümüyle boşalttık. Bu yüzden yıllardır kabukla boşluk arasında debeleniyoruz!

Yaşadıklarımızın ruh dünyamızla (mânevi dünyamız desek de olur) ilişkisi kopuk. Duygusal boyuttan mahru-

muz. Salt maddî yaşıyoruz.

Bir anlamda hayat sadece para, başarı, politika ve iş kışkacına girmiş bir angarya! Hayat "angarya"ya dönüştükçe keyfi kaçır, tatsızlaşır.

Hayatımız iyice tatsızlaşmadı mı? Ne zamandır hayattan zevk-keyf aldığımız yok, hayatı "iş olsun" gibilerden yaşayıp sanki sıramızı savıyoruz.

Böyle olunca da içimizde kavga, stres, deprasyon ürüyor ve birbiri içine girip yüreğimize abanıyor. Yüreğimiz karabasanlara mekân; yorgunuz, bitkiniz, küskünüz, mutsuzuz.

Oysa her şey o kadar kolaylaştı ki: Çamaşırları ve bulaşıkları yıkamak için saatler harcamıyoruz, tek tuş darbesi yetiyor, yemeklerimiz mikrodalga fırında (dalgalanmadan) birkaç saniye içinde hazır oluyor, mektuplarımız elektronik postayla gidiyor, telefon, faks vesaire elimizin altında...

Çantamızda mini bilgisayar, cüzdanımızda sıra sıra kredi kartı, altımızda araba, arabada başka bir telefon...

Hazır yemeklerle dondurulmuş sebzeler buzdolabında, dünya televizyon karesine sığmış; artık evler bile akıllı...

Akıllı evlerde robotlaşmış insanlar oturuyor!

Abartıyor muyum? Peki yüreğini ve ruhunu kaybetmiş insanla uzaktan kumandalı robot arasında ne fark var? Ortak noktaları duygusuzluk, duyarsızlık, sevgisizlik, ilgisizlik ve çevreye duyardık değil mi?

Teknolojik gelişmeler hayatı alabildiğine kolaylaştırdı, belki daha da kolaylaştıracak, ama öyle bir bedel ödemeye başladık ki, eminim bir süre sonra kıyaslama yapacak ve "değer miydi?" sualini kendimize soracağız.

Sahi değer miydi?

Hayata bakın: Her şey bir düğmeye basmayla halloluyor.

Anladık da, acaba hayatın düğmesi var mı? Ya yüreğimizin düğmesi nerede? Mutluluk da düğmeye basarak mı elde ediliyor?

Teknolojinin sözde hayatı kolaylaştıran tüm buluşlarından yararlanmamıza rağmen, hâlâ neden böyle keyifsiziz, somurtkınız, acımasızız, yalınız, kavgacıyız, sevgisiziz?..

Neden kırgınız hayata?..

Ve neden “depresyon şarkısı” yapacak kadar mutsuzuz acaba?..

Galiba hayatın asıl unsurunu ıskaladık be dostlar! Sevgiyi teğet geçtik galiba! Kazanmaya ve başarmaya öyle bir kilitlenme kilitlendik ki, sevgisizlikten (ve sevgisizliğin çocuğu olan her tür acımasızlıktan) dolayı yüreğimiz çoraklaştı. Ruhumuz açlıktan (sevgi açlığından) öldü.

Ancak ruhumuzu ve yüreğimizi diriltebildiğimiz ölçüde mutluluğu yakalayabiliriz, çünkü mutluluk dışardaki bir olgu değil, ruhumuzun ve yüreğimizin bir iç parçasıdır. Ama değerlendirilmediği için biraz paslanmış, biraz külleşmiştir, biraz silikleşmiştir.

Hadi yeniden kendi içimize dönüp ruhumuzu ve yüreğimizi ayağa kaldıralım. Aksi taktirde teknoloji sayesinde kolaylaşmış hayatın huzursuz ve mutsuz parçaları (hatta ayrıntıları) olmaktan kurtulamayacağız.

SON DERS

Memleketin en tanınmış ressamı, yeni ressamı yetiştirmek maksadıyla bir resim okulu açmış, onlarca öğrenci kaydetmişti.

Aralarında biri vardı ki, diğerlerinden hemen ayrılıyordu.

Hem akıllı, hem saygılı, hem çalışkan bir çocuktur: Çok da yetenekliydi.

"Böylesi zor bulunur" dedi yaşlı ressam, "ona özen göstereceğim."

Gerçekten de özen gösterdi. Özel dersler verdi, her şeyle yakından ilgilenip yetiştirdi.

Yıllar yıllara aktı, genç öğrenci iyi bir ressam oldu.

Günlerden bir gün Hocası genç ressamı yanına çağırdı:

"Artık iyi bir ressamsın" dedi, "sıra son bir sınava geldi."

Genç ressam heyecanlanmıştı:

"Nasıl bir sınav bu Hocam, resim mi yapacağım?"

"Evet" dedi yaşlı ressam, "resim yapacaksın, ama bu kez yapabildiğinin en iyisini istiyorum senden."

Birkaç hafta sonra genç ressam, yapabildiği en iyi resmi yapıp Hocasına getirdi:

"İşte hocam, olmuş mu?"

Yaşlı ressam gözlüklerini gözüne yerleştirip resmi uzun uzun inceledikten sonra:

"Mükemmel" diye gülümsedi, "şimdi bunu al, şehir meydanına as, bakalım halk da beğenecek mi?"

Genç ressam hocasının ne demek istediğini pek anlayamamıştı:

"Nasıl yani?" diye sordu.

"Söylediklerim gayet açık, evlâdım; bu resmi şehir meydanında uygun bir yere asacaksın. Yani halkımızın beğenisine sunacaksın. Bakalım beğenecekler mi?"

"Başüstüne."

Genç ressam giderken, aklına yeni bir şey gelmiş gibi durdurdu:

"Ha, söylemeyi unuttum: Resmin yanına bir levha ile kalemler koy. Levhaya şöyle yaz: 'Bu resmin beğenmediğiniz yeri varsa, lütfen üzerine X işareti koyun.' İki gün sonra resmi bana getir."

Genç ressam söylenenleri aynen yaptı...

İki gün sonra resmi almaya gittiğinde apışıp kaldı: X işareti konmadık yer kalmamıştı.

Utana-sıkıla Hocasına götürdü:

"Galiba beceremedim Hocam, halk resmimi beğenmemiş."

Yaşlı ressam gülüyordu.

"Niye gülüyorsunuz Hocam, sınavı kazanamadığıma mı?"

"Yoo" dedi Hocası, "imtihan henüz bitmedi ki kazanıp

kazanamadığını bilelim. Şimdi resmin üzerindeki X işaretlerini sil. Götür yine aynı yere koy. Ama bu kez resmin yanına boyalarla fırçalar da bırak. Ve levhaya: 'Bu resmin beğenmediğiniz yerleri varsa, elinizin altındaki boyalarla fırçaları kullanarak lütfen düzeltiniz' diye yaz."

Genç ressam Hocasının bu isteğini de yerine getirdi.

İki gün daha bekledi...

Üçüncü günün sabahında merak içinde meydana gitti. Resim bıraktığı yerdeydi. Üzerinde tek düzeltme bile yapılmamış, boyalarla fırçalara da dokunulmamıştı.

Çok sevindi. Morali düzelmiş olarak resmi indirdi ve Hocasına götürdü.

"Hocam işte resim, bu defa hiç bir müdahale yok, sınavı kazandım mı?"

Yaşlı ressam başını öne doğru sallayarak:

"Evet genç adam" dedi, "sen kazandın sınavı, ama halk kaybetti."

Delikanlı şaşkın şaşkın sordu:

"Anlamadım, halk neden kaybetti?"

"Aslında halkın bu sınavı kaybedeceğini tecrübelerimle biliyordum. Bu yüzden niyetim onları sınamak değil, sana son bir ders vermektir..."

Ve yaşlı ressam, gelecek vadeden genç öğrencisine son dersini verdi:

"İnsanların eline fırsat verildiği zaman hiç bir şey bilmedikleri konular üzerine bile bol bol ahkâm keserler, değerlendirmeler yaparlar, hattâ acımasızca eleştirirler. Bilgi sahibi olmadan yargıda bulunurlar..."

Derin bir nefes aldıktan sonra devam etti:

“Eğer insanları yargı mercii sayarsan, sürekli hayal kırıklığına uğrarsın.”

Gülümsedi:

“Önce resmini X işaretleriyle doldurdular, çünkü bunu yapmalarında hiç bir risk yoktu. Bunu yapmak için bir şey bilmeleri gerekmiyordu. Sadece kendilerine sunulan fırsatı değerlendirdiler, böylece bir şeyler bildikleri düşüncesine ulaşmış mutlu oldular.”

“Peki sonrasında neden hiç müdahale etmediler?” diye sordu genç ressam.

“Sabırlı ol, söyleyeceğim. Sonrasında, yani buldukları yanlış düzeltmelerini istediğinde, hiç biri cesaret edemedi. Çünkü yanlış bulmak ve düzeltmek bilgi istiyordu. Bilgi ve yetenekleri artık risk altındaydı. Oysa resimden hiç anlamıyorlardı. Bilgisizliklerini sergilemekten kaçındılar.”

Elini genç ressamın omuzuna koydu:

“Hiç bir zaman sanatını bilgisizlerin takdirine sunma, kendini onların yargısına bırakma, unutma ki yaptığın her şey senin bilginin, becerinin, birikiminin, çalışma ve çabalarının ürünüdür ve son derece kıymetlidir. Kendi kendinin yargıci ol ve değerini kendin belirle ama bunu adaletle yap.”

Bir adım geriye çekilip genç ressama derin derin baktı:

“Başkalarını ve eserlerini yargılama hakkın olmadığını da unutma.”

Bilgi sahibi olmadığımız konularda ahkâm kesmeye hepimiz meraklı değilmiyiz?

Yavuz Bahadıroğlu

Gençliğe adım atmak üzere olan bir çocuk, babasıyla birlikte dağlara çıkmıştı... Yürürken ayağı kaydı, az daha uçurumdan yuvarlanıyordu. Can havliyle bağırdı: 'Eyvaaah!..'

Karşı dağlardan aynı karşılık geldi: 'Eyvaaah!'

Çocuk ilk defa böyle bir durumla karşılaşılıyordu. 'Sen de kimsin?' diye sordu.

Karşı taraftan gelen aynı soruydu: 'Sen de kimsin?'

'Korkağın birisiin!...' diye bağırdı bu sefer, çocuk. 'Korkağın birisiin' cevabını almakta gecikmedi.

Merakla babasına dönüp sordu: 'Bu nedir baba?'

'Hayatın sesidir oğlum' dedi babası, 'dinle ve öğren.'

Avuçlarını boru gibi yaparak karşı dağlara doğru bağırdı: 'Seni seviyoruum!..'

Karşılık gecikmeden geldi:

'Seni seviyoruum!'

Baba oğluna döndü:

'Oğlum' dedi, 'herkes buna 'yankı' diyor, ama aslında bu hayatın ve umudun sesidir. Hayattan ne umar, ona nasıl seslenirsen, sana o sesi yansıtır? Çocuk, hayata hangi sesi verirse o sesi duyacağını o gün öğrendi.'

